

MAÛNDÛ MA ALAWII

Iruta rĩa Njino

¹ Nake Jehova agĩta Musa akĩmwarĩria arĩ Hema-inĩ-ya-Gũtũnganwo, akĩmwĩra atĩrĩ,

² “Arĩria andũ a Isiraeli, ũmeere atĩrĩ: ‘Rĩria mũndũ wanyu o na ũrĩkũ arĩrutagĩra Jehova iruta, nĩarehage maruta ma nyamũ kuuma rũũru-inĩ rwa ng’ombe o na kana rwa mbũri.

³ “ ‘Angĩkorwo iruta rĩu nĩ iruta rĩa njino kuuma rũũru-inĩ rwa ng’ombe-rĩ, nĩarutage nyamũ ya njamba ĩtarĩ na kaũũgũ.* No nginya amĩneane mũromo-inĩ wa Hema-ya-Gũtũnganwo nĩgeetha etĩkĩrĩke harĩ Jehova.

⁴ Mũndũ ũcio akaigĩrĩra guoko gwake igũrũ rĩa mũtwe wa nyamũ ĩyo ya iruta rĩa njino, nayo nĩgetikĩrwo handũ-inĩ hake, ĩtuĩke ya kũmũhoroheria.

⁵ Nake nĩagethĩnjĩra gategwa kau arĩ mbere ya Jehova, nao arĩũ a Harũni arĩa athĩnjĩri-Ngai moe na marehe thakame yako, mamĩminjaminjĩrie kĩgongona mĩena yothe mũromo-inĩ wa Hema-ya-Gũtũnganwo.

⁶ Nĩakaruta nyamũ ĩyo ya iruta rĩa njino rũũa na amĩtinangie tũcunjĩ.

* **1:3** Kwarĩ nyamũ maita matatũ ciarutagwo magongona ma njino kũringana na ũrĩa mũruti wa igongona aatarĩ. Andũ arĩa maarĩ atongu maarutaga ndegwa, nacio ng’ondũ na mbũri ikarutwo nĩ andũ arĩa mataarĩ atongu mũno (1:10), nao andũ arĩa athĩni makaruta nyoni (5:7; 12:8).

7 Ariũ a Harũni ũcio mũthĩnjĩri-Ngai nĩmagaakia mwaki igũrũ rĩa kĩgongona na maare ngũ igũrũ rĩa mwaki ũcio.

8 Ningĩ ariũ a Harũni, acio athĩnjĩri-Ngai, matandaiye tũcunjĩ tũu twa gategwa, o ro hamwe na mũtwe na maguta, igũrũ rĩa ngũ icio irakanĩra hau kĩgongona-inĩ.

9 Ningĩ no nginya athambie nyama cia nda na mathagiwo na maaĩ nake mũthĩnjĩri-Ngai acicinĩre ciothe hau kĩgongona-inĩ. Nĩ iruta rĩa njino, iruta rĩa gũcinwo na mwaki, rĩrĩ na mũtararĩko mwega wa gũkenia Jehova.

10 “ ‘Angĩkorwo iruta rĩu rĩa njino nĩ kuuma rũũru-inĩ, rĩrĩ iruta rĩa ng’ondũ kana rĩa mbũri, akaaruta nyamũ ya njamba ĩtarĩ na kaũũgũ.

11 Nake akaamĩthĩnja arĩ mbere ya Jehova, hau mwena wa gathigathini wa kĩgongona, nao ariũ a Harũni, acio athĩnjĩri-Ngai, moe thakame yayo, mamĩminjaminjĩrie kĩgongona kũu mĩena yothe.

12 Nĩagatinangia nyamũ ĩyo tũcunjĩ, nake mũthĩnjĩri-Ngai atandaiye tũcunjĩ tũu twa nyamũ ĩyo, o ro hamwe na mũtwe na maguta, igũrũ rĩa ngũ icio irakanĩra hau kĩgongona-inĩ.

13 Ningĩ no nginya athambie nyama cia nda na mathagiwo na maaĩ, nake mũthĩnjĩri-Ngai amĩrehe yothe na amĩcinĩre hau kĩgongona-inĩ. Nĩ iruta rĩa njino, iruta rĩa gũcinwo na mwaki, rĩrĩ na mũtararĩko mwega wa gũkenia Jehova.

14 “ ‘Angĩkorwo iruta rĩu rĩa njino rĩa kũrutĩra Jehova nĩ rĩa nyoni-rĩ, akaaruta ndirahũgĩ, kana kĩana kĩa ndutura.

15 Nake mũthĩnjĩri-Ngai nĩakamĩrehe kĩgongona-inĩ, amĩthiore ngingo ĩtinĩke mũtwe, amĩcinĩre kĩgongona igũrũ; nayo thakame yayo ĩtwo hau mwena-inĩ wa kĩgongona.

16 No ambe arute kabutu kayo hamwe na kĩrĩa gĩothe kĩrĩ thĩinĩ wako, agaikie mwena-inĩ wa irathĩro wa kĩgongona, harĩa mũhu ũitagwo.

17 Nĩakamĩatũrانيا, na ũndũ wa kũguucia mathagu atekũmĩtinania biũ, nake mũthĩnjĩri-Ngai amĩcinĩre igũrũ rĩa ngũ icio irakanĩra igũrũ rĩa kĩgongona. Nĩ iruta rĩa njino, rĩa gũcinwo na mwaki, rĩrĩ na mũtararĩko mwega wa gũkenia Jehova.

2

Iruta rĩa Ngano

1 “ ‘Hĩndĩ ĩrĩa mũndũ arĩrehagĩra Jehova iruta rĩa ngano-rĩ, iruta rĩake no nginya rĩkorwo rĩrĩ rĩa mũtu ũrĩa mũhinyu mũno. Nĩauĩtĩrĩrie maguta na awĩkĩre ũbani,

2 acooke aũtwarĩre ariũ a Harũni acio athĩnjĩri-Ngai. Mũthĩnjĩri-Ngai nĩakarũma ngundi ya mũtu ũcio mũhinyu mũno ũrĩ na maguta hamwe na ũbani ũcio wothe, na aũcinĩre igũrũ rĩa kĩgongona ũtuĩke gĩcunjĩ gĩa kĩririkano, ũrĩ iruta rĩa gũcinwo na mwaki, rĩrĩ na mũtararĩko mwega wa gũkenia Jehova.

3 Mũtu ũrĩa ũrĩtigaraga wa iruta rĩu rĩa mũtu nĩ wa Harũni na ariũ ake; nĩ gĩcunjĩ gĩtheru mũno kĩa iruta rĩrĩa rĩrutĩrwo Jehova na mwaki.

4 “ ‘Mũngĩrehe iruta rĩa mũtu rĩhĩhĩrio riiko, nĩrĩkorwo rĩrĩ rĩa mũtu mũhinyu mũno, keki irugĩtwo itarĩ na ndawa ya kũmbia, itukanĩtio

na maguta, kana tũmĩgate tũhũthũ tũtarĩ na ndawa ya kũmbia tũhakĩtwo maguta.

⁵ Angĩkorwo iruta rĩanyu rĩa mũtu nĩ mũgate ũkarangĩirwo igũrũ wa rũgĩo-rĩ, no nginya ũthondekwo na mũtu ũrĩa mũhinyu mũno ũtukanĩtio na maguta, na ũtarĩ na ndawa ya kũmbia.

⁶ Ũwenyũrange cienyũ, ũũitĩrĩrie maguta; rĩu nĩ iruta rĩa mũtu.

⁷ Igongona rĩanyu rĩa mũtu rĩngĩgakorwo nĩ mũgate ũkarangĩirwo igũrũ rĩa rũgĩo-rĩ, igongona rĩu nĩrĩthondekwo na mũtu ũrĩa mũhinyu mũno na maguta.

⁸ Reherai Jehova iruta rĩa mũtu rĩthondeketwo na indo icio; rĩneanwo kũrĩ mũthĩnjĩri-Ngai, nake arĩtware kĩgongona-inĩ.

⁹ Mũthĩnjĩri-Ngai nĩakaruta gĩcunjĩ gĩa kĩririkano kuuma iruta rĩu rĩa mũtu na arĩcinĩre igũrũ rĩa kĩgongona kũu, rĩrĩ iruta rĩa gũcinwo na mwaki, rĩrĩ na mũtararĩko mwega wa gũkenia Jehova.

¹⁰ Mũtu ũrĩa ũrĩtigaraga wa iruta rĩu rĩa mũtu nĩ wa Harũni na ariũ ake; nĩ gĩcunjĩ gĩtheru mũno kĩa iruta rĩrĩa rĩrutĩirwo Jehova na mwaki.

¹¹ “ Iruta o rĩothe rĩa mũtu rĩrĩa mũrĩrehagĩra Jehova no nginya rĩthondekagwo rĩtarĩ na ndawa ya kũmbia, nĩgũkorwo mũtigaacina ndawa ya kũmbia kana ũũkĩ mũkĩrutĩra Jehova iruta rĩa gũcinwo na mwaki.

¹² Indo icio no mũcirutĩre Jehova irĩ iruta rĩa maciaro ma mbere, no itikarutwo kĩgongona-inĩ irĩ ta mũtararĩko mwega.

13 Nĩ mūgekĩraga cumbĩ* maruta-inĩ manyu mothe ma mūtu. Mūtikanaage gwĩkĩra cumbĩ wa kĩrĩkanĩro kĩa Ngai wanyu maruta-inĩ manyu ma mūtu; ikĩragai cumbĩ maruta-inĩ manyu mothe.

14 “ ‘Mūngĩkarehere Jehova iruta rĩa mūtu rĩa maciaro ma mbere-rĩ, heanai mūtu wa ngano ya mūgethano ĩrĩ hĩhie na mwaki.

15 Na mwĩkĩre maguta na ũbani igūrũ rĩayo; rĩu nĩ iruta rĩa mūtu.

16 Mũthĩnjĩri-Ngai nĩagacina gĩcunjĩ gĩa kĩrĩrikano kĩa ngano thĩye ĩrĩ na maguta hamwe na ũbani wothe, rĩrĩ iruta rĩrutĩirwo Jehova na mwaki.

3

Iruta rĩa Ũiguano

1 “ ‘Iruta rĩa mūdũ rĩngĩkorwo nĩ iruta rĩa ũiguano-rĩ, nake arute nyamũ rũũru-inĩ rwa ng’ombe, ĩrĩ ya njamba kana ya nga, nĩakĩnengere Jehova nyamũ ĩtarĩ na kaũũgũ.

2 Mūdũ ũcio nĩaigĩrĩre guoko gwake igūrũ rĩa mūtwe wa nyamũ ĩyo ya iruta rĩake, na acooke amĩthĩnjĩre hau mũromo-inĩ wa Hema-ya-Gūtũnganwo. Nao ariũ a Harũni, athĩnjĩri-Ngai, nĩmakaminjaminjĩria kĩgongona thakame yayo mĩena yothe.

3 Kuuma iruta-inĩ rĩu rĩa ũiguano, nĩakarutĩra Jehova nyama imwe cia gũcinwo na mwaki: nacio nĩ rũambũ rũrĩa ruothe rũhumbĩire nyama cia nda na rũrĩa rũnyitaine nacio,

* 2:13 Bata wa cumbĩ nĩ kũgirĩrĩria kũbutha.

4 higo cieri hamwe na maguta marĩa macihumbĩire hakuhĩ na honge, na maguta marĩa mahumbĩire ini, amarutanĩrie na higo icio.

5 Nao ariũ a Harũni macicinĩre kīgongona-inĩ igũrũ, ciigĩrĩrwo igũrũ rĩa iruta rĩu rĩa njino rĩrĩa narĩo rĩigĩrĩrwo igũrũ rĩa ngũ irakana, rĩrĩ iruta rĩa gũcinwo na mwaki, rĩrĩ na mũtararĩko mwega wa gũkenia Jehova.

6 “Mũndũ angĩkaaruta nyamũ rũũru-inĩ rwa mbũri, ĩrĩ ya kũrutĩra Jehova iruta rĩa ũiguano, nĩakaruta ndũrũme kana mwaĩ itarĩ na kaũũgũ.

7 Angĩkaaruta gatũrũme-rĩ, nĩagakaneana mbere ya Jehova.

8 Nĩakaigĩrĩra guoko gwake igũrũ rĩa mũtwe wa nyamũ ĩyo ya iruta rĩake, na acooke amĩthĩnjĩre mbere ya Hema-ya-Gũtũnganwo. Nao ariũ a Harũni moe thakame yako mamĩminjaminjĩrie kīgongona kũ mĩena yothe.

9 Kuuma harĩ iruta rĩu rĩa ũiguano, nĩakarutĩra Jehova nyama imwe cia gũcinwo na mwaki: nacio nĩ maguta mako, na mũting’oe wotho ũrĩa mũnoru ũtinĩirio gĩtina-inĩ kĩa rũcuthĩ, na maguta ma rũambũ mothe marĩa mahumbĩire nyama cia nda, na marĩa manyiitaine nacio,

10 higo cieri hamwe na maguta marĩa macihumbĩire hakuhĩ na honge, na marĩa mahumbĩire ini, amarutanĩrie na higo icio.

11 Nike mũthĩnjĩri-Ngai nĩagacinĩra kīgongona-inĩ irĩ irio, rĩrĩ nĩ iruta rĩrutĩrwo Jehova rĩa gũcinwo na mwaki.

12 “ ‘Na angĩkorwo iruta rĩake nĩ mbũri, nĩamĩneane mbere ya Jehova.

13 Nĩaigĩrĩre guoko gwake igũrũ rĩa mūtwe wayo, na acooke amĩthĩnjĩre mbere ya Hema-ya-Gũtũnganwo. Nao ariũ a Harũni moe thakame yayo, mamĩminjaminjĩrie kĩgongona mĩena yothe.

14 Kuuma harĩ kĩrĩa akaaheana, nĩakarutĩra Jehova iruta rĩa gũcinwo na mwaki: na nĩ maguta mothe ma rũambũ marĩa mahumbĩrite nyama ciothe cia nda na marĩa manyiitaine nacio,

15 higo cieri na maguta marĩa macihumbĩire hakuhi na honge, na maguta marĩa mahumbĩire ini, amarutanĩrie na higo icio.

16 Nake mũthĩnjĩri-Ngai nĩagacicinĩra kĩgongona-inĩ irĩ irio, rĩĩrĩ nĩ iruta rĩa gũcinwo na mwaki, rĩrĩ na mũtararĩko mwega. Maguta mothe nĩ ma Jehova.

17 “ ‘Ũndũ ũyũ ũgaatuĩka watho wa gũtũũra ũrũmagĩrĩrwo nĩ njiaro iria igooka, kũrĩa guothe mũgaatũũra: Mũtikanarĩe maguta kana thakame.’ ”

4

Iruta rĩa Kũhoroherio Mehia

1 Nake Jehova akĩira Musa atĩrĩ:

2 “Ĩra andũ a Isiraeli ũũ: ‘Rĩrĩa mũndũ o na ũrĩkũ angĩhĩa atekwenda, na eke ũndũ ũrĩa mũkananie thĩnĩ wa maathani mothe ma Jehova:

3 “Kũngĩkorwo nĩ mũthĩnjĩri-Ngai ũrĩa mũitĩrĩrie maguta wĩhĩtie na atũme andũ mahĩtie-rĩ, no nginya arehere Jehova ndegwa ĩtarĩ ngũrũ na ĩtarĩ na kaũũgũ, ĩrĩ iruta rĩa kũhoroheria mehia macio ekĩte.

4 No nginya aneane ndegwa ĩyo mũromomoinĩ wa Hema-ya-Gũtũnganwo arĩ mbere ya Jehova. Nĩakaigĩrĩra guoko gwake igũrũ rĩa mũtwe wayo, na acooke amĩthĩnjĩre hau mbere ya Jehova.

5 Ningĩ mũthĩnjĩri-Ngai ũcio mũitĩrĩrie maguta nĩakoya thakame ĩmwe ya ndegwa ĩyo amĩtware thĩinĩ wa Hema-ya-Gũtũnganwo.

6 Na nĩagatobokia kĩara gĩake thakame-inĩ ĩyo, aminjaminje ĩmwe yayo mbere ya Jehova maita mũgwanja, hau mbere ya gĩtambaya kĩrĩa gĩa gũcuurio kĩa handũ-harĩa-haamũre.

7 Ningĩ mũthĩnjĩri-Ngai ũcio nĩakoya thakame ĩmwe ahake hĩa cia kĩgongona kĩa ũbani ũrĩa mũnungi wega kĩrĩa kĩrĩ mbere ya Jehova kũu Hema-inĩ-ya-Gũtũnganwo. Thakame ya ndegwa ĩyo ĩrĩa ĩgaatigara nĩakamĩita thĩ gĩtina-inĩ gĩa kĩgongona kĩa iruta rĩa njino hau mũromomoinĩ wa Hema-ya-Gũtũnganwo.

8 Nĩakaruta maguta mothe ma ndegwa ĩyo ya igongona rĩa kũhoroherio mehia, namo nĩmo rũambũ rũrĩa ruothe rũhumbĩire nyama cia nda na rũrĩa rũnyiitaine nacio,

9 higo cieri hamwe na maguta marĩa macihumbĩire hakuhĩ na honge, na maguta marĩa mahumbĩire ini, amarutanĩrie na higo icio,

10 akaaruta maguta macio o ta ũrĩa marutagwo ndegwa ĩrĩa ĩthĩnjagwo ĩrĩ iruta rĩa ũiguano.

Nake mũthĩnjĩri-Ngai nĩagacicinĩra kĩgongona-inĩ kĩa igongona rĩa njino,

¹¹ na rũũa rwa ndegwa ĩyo, na nyama ciayo ciothe hamwe, na mũtwe na mathagirowo, na nyama cia nda na mahu,

¹² ũguo nĩ ta kuuga nyama icio ingĩ ciothe cia ndegwa ĩyo, no nginya agaaciruta nja ya kambĩ, acitware handũ hatarĩ thaahu, harĩa mũhu ũitagwo, na acicinĩre na mwaki wa ngũ hau mũhu-inĩ ũcio.

¹³ “ ‘Na kĩrĩndĩ gĩothe kĩa Isiraeli kĩngĩkehia gĩtekwenda, gĩike ũndũ ũrĩa mũkananie thĩinĩ wa maathani mothe ma Jehova, o na angĩkorwo kĩrĩndĩ kũu gĩtiũĩ ũndũ ũcio, nĩkĩhĩtĩtie.

¹⁴ Rĩrĩa gĩkaamenya mehia marĩa gĩkĩte, kĩũngano kũu nĩgĩkaruta gategwa ka igongona rĩa kũhoroherio mehia, kaneanwo mbere ya Hema-ya-Gũtũnganwo.

¹⁵ Athuuri a kĩrĩndĩ kũu nĩmakaigĩrĩra moko mao igũrũ rĩa mũtwe wa ndegwa ĩyo mbere ya Jehova, nayo ndegwa ĩyo ĩthĩnjĩrwo o ro hau mbere ya Jehova.

¹⁶ Nĩngĩ mũthĩnjĩri-Ngai ũcio mũitĩrĩrie maguta nĩakoya thakame ĩmwe ya ndegwa ĩyo amĩtoonyie thĩinĩ wa Hema-ya-Gũtũnganwo.

¹⁷ Nĩagatobokia kĩara gĩake thakame-inĩ ĩyo, amĩminjaminje mbere ya Jehova maita mũgwanja hau mbere ya gĩtambaya kĩrĩa gĩa gũcuurio.

¹⁸ Nĩakoya thakame ĩmwe ahake hĩa cia kĩgongona kĩrĩa kĩrĩ hau mbere ya Jehova kũu Hema-inĩ-ya-Gũtũnganwo. Thakame

ĩrĩa ĩgaatigara nĩakamĩita thĩ gĩtina-inĩ gĩa kĩgongona kĩa iruta rĩa njino hau mũromo-inĩ wa Hema-ya-Gũtũnganwo.

¹⁹ Nĩakamĩruta maguta mayo mothe amacinĩre igũrũ rĩa kĩgongona,

²⁰ na eke ndegwa ĩyo o ta ũrĩa eekire ndegwa ya iruta rĩa kũhoroherio mehia. Ũguo nĩguo mũthĩnjĩri-Ngai akamahoroheria mehia mao, nao nĩmakarekerwo.

²¹ Ningĩ nĩakoimia ndegwa ĩyo amĩtware nja ya kambĩ na amĩcine o ta ũrĩa aacinire ndegwa ĩrĩa ya mbere. Rĩu nĩrĩo igongona rĩa kũhoroheria mehia ma kĩrĩndĩ kũ.

²² “ Rĩrĩa mũtongoria angĩhĩa atekwenda, na eke ũndũ ũrĩa mũkananie thĩinĩ wa maathani mothe ma Jehova Ngai wake, nĩahĩtĩtie.

²³ Rĩrĩa angĩmenyithio mehia marĩa ekĩte, no nginya arehe thenge ĩtarĩ na kaũũgũ ĩrĩ iruta rĩake.

²⁴ Nĩakaigĩrĩa guoko gwake igũrũ rĩa mũtwe wa thenge ĩyo na acooke amĩthĩnjĩre harĩa iruta rĩa njino rĩthĩnjagĩrwo hau mbere ya Jehova. Rĩrĩ nĩrĩo iruta rĩa kũhoroherio mehia.

²⁵ Nake mũthĩnjĩri-Ngai nĩakoya thakame ĩmwe ya iruta rĩu rĩa mehia na kĩara gĩake, na amĩhake hĩa cia kĩgongona kĩa iruta rĩa njino, nayo thakame ĩyo ĩngĩ amĩite gĩtina-inĩ gĩa kĩgongona.

²⁶ Ningĩ nĩagacinĩra maguta mothe kĩgongona-inĩ igũrũ o ta ũrĩa aacinire maguta ma iruta rĩa ũiguano. Ũguo nĩguo mũthĩnjĩri-Ngai akaahoroheria mehia ma mũndũ ũcio,

nake n̄akarekerwo.

27 “ ‘M̄undũ ũmwe th̄iinĩ wa k̄ĩrĩndĩ angĩthia atekwenda na eke ũndũ ũrĩa m̄ukananie th̄iinĩ wa maathani mothe ma Jehova, n̄ahĩtĩtie.

28 R̄ĩrĩa angĩmenyithio amenye mehia marĩa ekĩte, no nginya arehe harika ĩtarĩ na kaũũgũ arĩ iruta r̄iake nĩ ũndũ wa mehia macio ekĩte.

29 N̄iakaigĩrĩa guoko gwake igũrũ r̄ia m̄utwe wa harika ĩyo ya iruta r̄ia kũhoroherio mehia, na am̄thĩnjĩre harĩa iruta r̄ia njino r̄ĩthĩnjagĩrwo.

30 Nake m̄ũthĩnjĩri-Ngai n̄iakoya thakame ĩmwe na k̄ĩara ḡiake, na am̄ihake h̄ĩa cia k̄ĩgongona k̄ĩa iruta r̄ia njino, nayo thakame ĩyo ĩngĩ am̄ĩite ḡĩtina-inĩ ḡĩa k̄ĩgongona.

31 N̄iakaruta maguta mothe o ta ũrĩa maguta marutagwo kuuma iruta r̄ia ũiguano, nake m̄ũthĩnjĩri-Ngai n̄iakamacin̄ira k̄ĩgongona-inĩ igũrũ matuĩke m̄ũtararĩko mwega wa gũkenia Jehova. Ũguo n̄ĩguo m̄ũthĩnjĩri-Ngai akaahoroheria m̄undũ ũcio, nake n̄akarekerwo.

32 “ ‘Angĩkaarehe kagondũ karĩ iruta r̄iake r̄ia kũhoroherio mehia, n̄iakarehe kamwatĩ gatarĩ na kaũũgũ.

33 N̄iakaigĩrĩa guoko gwake igũrũ r̄ia m̄utwe wako, na agathĩnje gatuĩke iruta r̄ia kũhoroherio mehia, agathĩnjĩre harĩa iruta r̄ia njino r̄ĩthĩnjagĩrwo.

34 Nake m̄ũthĩnjĩri-Ngai n̄iakoya thakame ĩmwe ya iruta r̄iu r̄ia mehia na k̄ĩara ḡiake, nayo am̄ihake h̄ĩa cia k̄ĩgongona k̄ĩa iruta r̄ia

njino, nayo thakame ñyo ñngĩ amĩite gĩtina-inĩ gĩa kĩgongona.

³⁵ Nĩakaruta maguta mothe, o ta ũrĩa maguta marutagwo kuuma kūrĩ kagondũ ka iruta rĩa ũiguano, na mũthĩnjĩri-Ngai nĩakamacinĩra kĩgongona-inĩ, maigĩrĩrwo igūrũ rĩa maruta marĩa marutĩrwo Jehova na mwaki. Ũguo nĩguo mũthĩnjĩri-Ngai akaamũhoroheria nĩ ũndũ wa mehia marĩa ekĩte, nake nĩakarekerwo.

5

¹ “ Mũndũ angĩaga kūruta ũira rĩrĩa etĩtwo arute ũira igūrũ rĩa ũndũ oonete kana akaigua, mũndũ ũcio nĩehĩtie, na nĩagacookererwo nĩ wĩhia ũcio wake.

² “ Kana mũndũ angĩhutia kĩndũ o nakĩ kĩrĩ thaahu, kĩrĩ kĩimba kĩa nyamũ ya gĩthaka irĩ thaahu kana kĩa ũhiũ ũrĩ thaahu, kana gĩa ciũmbe iria itambaga thĩ irĩ thaahu, o na aako-rwo ndooĩ ũndũ ũcio, mũndũ ũcio nĩanyiitĩtwo nĩ thaahu na nĩahĩtĩtie.

³ “ Kana angĩhutia kĩndũ kĩrĩ thaahu kiumĩte harĩ mũndũ, kĩndũ o nakĩ kĩrĩa kĩngĩmũthaahia, o na akorwo ũndũ ũcio ndaũũ-rĩ, hĩndĩ irĩa akaaũmenya, nĩagatuĩka nĩahĩtĩtie.

⁴ “ Kana mũndũ angĩhĩta gwĩka ũndũ o na ũrĩkũ atawĩcirĩtie wega, ũrĩ ũndũ mwega kana mũũru, ũndũ-inĩ o wothe ũrĩa mũndũ angĩhiũha kwĩhĩta, o na angĩkorwo atekũũmenya-rĩ, rĩrĩa akaaũmenya, nĩagatuĩka nĩahĩtĩtie ũndũ-inĩ ũcio.

5 “ Rĩrĩa mũndũ ahĩtĩtie na njĩra ĩmwe ya macio-rĩ, no nginya oimbũre ũndũ ũrĩa ehĩtie nago,

6 na nĩ ũndũ wa rĩhĩa rĩu ekĩte, no nginya arehere Jehova kamwatĩ kana mbũri kuuma rũũru-inĩ, rĩrĩ iruta rĩa kũhoroherio mehia; nake mũthĩnjĩri-Ngai nĩakamũhoroheria mehia make.

7 “ ‘Angĩkorwo ndangĩona kagondũ, nĩakarehera Jehova ndirahũgĩ igĩrĩ kana tũtutuura twĩrĩ, rĩrĩ irĩhi rĩa wĩhĩa wake, ĩmwe ĩrĩ ya iruta rĩa kũhoroherio mehia na ĩrĩa ĩngĩ ĩrĩ ya iruta rĩa njino.

8 Nĩagacirehera mũthĩnjĩri-Ngai, ũrĩa ũkaamba kũruta ĩrĩa ya iruta rĩa kũhoroherio mehia. Nĩakamĩthiora ngingo yunĩke no ndakamĩtinanie,

9 na nĩagacooka aminjaminje thakame ĩmwe ya iruta rĩu rĩa mehia mwena-inĩ wa kĩgongona, na thakame ĩyo ĩngĩ amĩite thĩ gĩtina-inĩ gĩa kĩgongona. Rĩu nĩrĩo iruta rĩa kũhoroherio mehia.

10 Mũthĩnjĩri-Ngai nĩagacooka arute ĩyo ĩngĩ ĩrĩ iruta rĩa njino o ta ũrĩa gũtuĩtwo, na amũhoroherie mehia marĩa ekĩte, nake nĩakarekerwo.

11 “ ‘No rĩrĩ, angĩkorwo ndangĩona ndirahũgĩ igĩrĩ kana tũtutuura twĩrĩ, nĩakĩrute gĩcunjĩ gĩa ikũmi kĩa eba* ya mũtu ũrĩa mũhinyu mũno ũrĩ iruta rĩa mehia make. Ndakawĩkĩre maguta kaṇa ũbani, nĩ ũndũ rĩu nĩ iruta rĩa kũhoroherio mehia.

* 5:11 nĩ ta kilo 2

12 Nīakaūtwarīra mūthīnjīri-Ngai, nake arūme ngundi yaguo ūtuīke gīcunjī gīa kīririkano acooke aūcinīre kīgongona-inī igūrū rīa maruta marīa marutīrwo Jehova na mwaki. Rīu nīrīo iruta rīa kūhoroherio mehia.

13 Ūguo nīguo mūthīnjīri-Ngai akaahoroheria mūndū ūcio rīhīa o rīothe rīa macio angīkorwo ekīte, nake nīakarekerwo. Matigari ma iruta rīu magaatuīka ma mūthīnjīri-Ngai, o ta ūrīa gwīkagwo hīndī ya iruta rīa mūtu.' "

Iruta rīa Irīhi rīa Mahītia

14 Ningī Jehova akīira Musa atīrī:

15 "Hīndī irīa mūndū angīhītia na ehie atekwenda wīhia ūkonīi indo iria nyamūrīre Jehovarī, nīakarehera Jehova ndūrūme irī iruta rīa irīhi rīa ihītia kuuma rūūru-inī, ndūrūme itarī na kaūūgū, īkorwo irī ya thogora ūrīa mūiganīru wa betha, kūringana na cekeri† ya handū-harīa-haamūre. Rīu nīrīo iruta rīa ihītia.

16 No nginya arīhe irīhi nī ūndū wa ūndū ūrīa aagīte kūhingia ūkonīi indo iria nyamūre, na ongerere gīcunjī gīa ithano gīa thogora wa kīndū kīu ararīha, na acinengere mūthīnjīri-Ngai ciothe, ūrīa ūkamūhoroheria na ndūrūme īyo ya iruta rīa mahītia, nake nīakarekerwo.

17 "Mūndū angīhītia eke ūndū ūrīa mūkananie thīnī wa maathani mothe ma Jehova o na angīkorwo ndaraūmenya-rī, nīagacookererwo nī mahītia macio ekīte.

18 Nīakarehera mūthīnjīri-Ngai ndūrūme ya iruta rīa mahītia kuuma rūūru-inī, ndūrūme itarī na kaūūgū na ya thogora ūrīa wagīrīre.

† 5:15 nī ta giramu ikūmi na īmwe na nuthu (11:5)

Ūguo nĩguo mũthĩnjĩri-Ngai akaahoroheria mũndũ ũcio nĩ ũndũ wa mahĩtia marĩa ekĩte atekwenda, nake nĩakarekerwo.

¹⁹ Rĩu nĩrĩo iruta rĩa mahĩtia; ti-itherũ mũndũ ũcio nĩahĩtĩirie Jehova.”

6

¹ Ningĩ Jehova akĩira Musa atĩrĩ:

² “Mũndũ o wothe angĩhia aage kwĩhokeka harĩ Jehova na ũndũ wa kũheenia mũndũ ũrĩa ũngĩ igũrũ rĩa kĩndũ ehokeirwo kana atigĩirwo amenyerere, kana kĩndũ kĩiyĩtwo, kana amũheenie,

³ kana angĩona kĩndũ kĩũrĩte na aheenanie ũhoro wakĩo, kana ehĩte na maheeni, kana eke rĩhĩa o rĩothe rĩrĩa rĩhagio nĩ andũ,

⁴ rĩrĩa angĩkorwo ehĩtie ũguo na atuĩke mũhĩtia-rĩ, no nginya acookie kĩrĩa aiyĩte, kana atunyanĩte, kana kĩrĩa ehokeirwo, kana kĩndũ kĩorĩte agĩkĩona,

⁵ kana ũndũ wothe ehĩtĩte na maheeni ũhoro-inĩ wakĩo. No nginya agaacookia kĩndũ kĩu gĩothe o ũrĩa kĩaiganaga, na ongerere gĩcunjĩ gĩa ithano gĩa thogora wakĩo, na ciothe acinengere mwene mũthenya ũrĩa akaaneana iruta rĩake rĩa mahĩtia.

⁶ Nĩakarehera mũthĩnjĩri-Ngai irĩhi, ũguo nĩ kuuga arute kĩndũ gĩaake gĩa kũrutĩrwo Jehova nĩ ũndũ wa mahĩtia make, arute ndũrũme kuuma rũũru-inĩ, ndũrũme ĩtarĩ na kaũũgũ na ya thogora ũrĩa wagĩrĩire.

⁷ Ūguo nĩguo mũthĩnjĩri-Ngai akaahoroheria mũndũ ũcio mehia hau mbere ya Jehova, nake

nĩakarekerwo ũndũ o wothe wa marĩa ekĩte wa gũtũma atuĩke mũhĩtia.”

Iruta rĩa Njino

⁸ Nake Jehova akĩira Musa atĩrĩ,

⁹ “Atha Harũni na ariũ ake, ũmeere ũũ: ‘Ino nĩyo mĩtabarĩre ya iruta rĩa njino: Iruta rĩa njino rĩrĩraaraga riiko hau kĩgongona-inĩ igũrũ ũtukũ wothe o nginya rũciinĩ, naguo mwaki ũikare ũgĩakanaga hau kĩgongona-inĩ.

¹⁰ Ningĩ mũthĩnjĩri-Ngai nĩakehumba nguo ciake cia gatani, o na nguo cia thĩinĩ cia gatani iriganĩtie na mwĩrĩ wake; nake nĩakeheria mũhu wa iruta rĩu rĩa njino rĩrĩa rĩcinĩtwo nĩ mwaki wa kĩgongona na aũige mwena-inĩ wa kĩgongona kũu.

¹¹ Ningĩ acooke arute nguo icio, ehumbe ingĩ, eherie mũhu ũcio aũtware nja ya kambĩ handũ hatarĩ thaahu.

¹² Mwaki ũrĩa ũrĩ kĩgongona-inĩ no nginya ũikare o ũgĩakanaga; ndũkanarekwo ũhore. Hĩndĩ ciothe o rũciinĩ, mũthĩnjĩri-Ngai nĩarĩongagĩrĩra ngũ, na nĩarĩtandayagia iruta rĩu rĩa njino igũrũ rĩa mwaki ũcio, na acinĩre maguta ma maruta ma ũiguano ho.

¹³ Mwaki ũcio no nginya ũikare o ũgĩakanaga kĩgongona-inĩ hĩndĩ ciothe; ndũkanarekwo ũhore.

Iruta rĩa Ngano

¹⁴ “ ‘Ino nĩyo mĩtabarĩre ya iruta rĩa mũtu: Ariũ a Harũni nĩmarĩũrehaga mbere ya Jehova, hau mbere ya kĩgongona.

15 Mũthĩnjĩri-Ngai nĩarĩrũmaga ngundi ya mũtu ũcio mũhinyu mũno ũrĩ na maguta, hamwe na ũbani wothe ũrĩ iruta-inĩ rĩu rĩa mũtu, na acinĩre gĩcunjĩ gĩa kĩirikano hau kĩgongona-inĩ kĩrĩ mũtararĩko mwega wa gũkenia Jehova.

16 Nake Harũni na ariũ ake marĩage ũrĩa ũrĩtigaraga, no ũrĩagwo ũtarĩ na ndawa ya kũimbia, na ũrĩagĩrwo handũ hatheru; maũrĩagĩre nja ya Hema-ya-Gũtũnganwo.

17 Mũtu ũcio ndũkanarugwo na ndawa ya kũimbia; ndĩmaheete ũrĩ gĩcunjĩ kĩa kĩa maruta marĩa njinagĩrwo na mwaki. O ta ũrĩa iruta rĩa kũhoroherio mehia na iruta rĩa mahĩtia marĩ matheru mũno makĩria, no taguo iruta rĩrĩ rĩrĩ itheru mũno makĩria.

18 Mũndũ mũrũme o wothe wa rũciaro rwa Harũni no aũrĩe. Nĩ gĩcunjĩ gĩaake kĩa hĩndĩ ciothe kĩa maruta marĩa marĩcinagĩrwo Jehova na mwaki harĩ njjarwa iria igooka. Kĩrĩa gĩothe gĩkaahutia maruta macio nĩgĩgatuĩka gĩtheru.' "

19 Ningĩ Jehova akĩira Musa atĩrĩ,

20 "Rĩrĩ nĩrĩo iruta rĩrĩa Harũni na ariũ ake marĩrehagĩra Jehova mũthenya ũrĩa egũitĩrĩrio maguta: nĩ gĩcunjĩ gĩa ikũmi kĩa eba ĩmwe ya mũtu ũrĩa mũhinyu mũno, ũrĩ iruta rĩrĩa rĩrutagwo rĩa mũtu, nuthu ĩmwe rũciinĩ na ĩrĩa ĩngĩ hwaĩ-inĩ.

21 Ũũkarange na maguta rũgĩo-inĩ; ũũrehe ũtukanĩtio wega, na ũneane iruta rĩu rĩa mũtu rĩenyũrangĩtwo cienyũ, rĩtuĩke mũtararĩko mwega wa gũkenia Jehova.

22 Mũriũ ũrĩa ũgaacooka itherya rĩake

arĩ mũthĩnjĩri-Ngai mũitĩrĩrie maguta nĩwe ũkaarĩhaarĩria. Gĩkĩ nĩ gĩcunjĩ kĩa Jehova kĩa hĩndĩ ciothe, nakĩo kĩrĩcinagwo biũ.

²³ Iruta o rĩothe rĩa mũtu rĩrutĩtwo nĩ mũthĩnjĩri-Ngai rĩrĩcinagwo biũ; rĩtikanaarĩo.”

Iruta rĩa Kũhoroherio Mehia

²⁴ Ningĩ Jehova akĩira Musa atĩrĩ,

²⁵ “Ĩra Harũni na ariũ ake atĩrĩ, ‘Ĩno nĩyo mũtabarĩre ya iruta rĩa kũhoroherio mehia: Iruta rĩu rĩrĩthĩnjagĩrwo mbere ya Jehova o harĩa iruta rĩa njino rĩthĩnjagĩrwo; rĩrĩ nĩ iruta itheru mũno makĩria.

²⁶ Nake mũthĩnjĩri-Ngai ũrĩa ũkaahorohanĩria mehia narĩo nĩwe ũkaarĩrĩa; na rĩrĩnjagĩrwo handũ harĩa hatheru, nja ya Hema-ya-Gũtũnganwo.

²⁷ Kĩrĩa gĩothe gĩkaahutia nyama icio gĩgaatuĩka gĩtheru, na thakame o yothe ĩkaaminjũkĩra nguo no nginya ũkaamĩthambĩria handũ hatheru.

²⁸ Nayo nyũngũ ya rĩũmba ĩrĩa ĩkaaruga nyama icio no nginya yũragwo; no ĩngĩkaarugwo na nyũngũ ya gĩcango-rĩ, nyũngũ ĩyo nĩngakumuthwo, ĩcooke ĩkamũrwo na maaĩ.

²⁹ Mũndũ mũrũme o wothe wa nyũmba ya mũthĩnjĩri-Ngai no arĩe nyama icio; iruta rĩu nĩ itheru mũno makĩria.

³⁰ No iruta o rĩothe rĩa mehia rĩrĩa thakame yarĩo ĩtwarĩtwo thĩinĩ wa Hema-ya-Gũtũnganwo, ĩrĩ ya kũhorohanĩria thĩinĩ wa Handũ-Harĩa-Hatheru-rĩ, rĩtikanaarĩo; no nginya rĩcinwo.

7

Iruta rĩa Irĩhi rĩa Mahĩtia

¹ “ Īno nĩyo mĩtabarĩre ya iruta rĩa irĩhi rĩa mahĩtia, narĩo nĩ itheru mũno makĩria:

² Iruta rĩu rĩa irĩhi rĩa mahĩtia rĩgaathĩnjagĩrwo o harĩa iruta rĩa njino rĩthĩnjagĩrwo, na thakame yarĩo ĩminjaminjĩrio kĩgongona mĩena yothe.

³ Nake mũthĩnjĩri-Ngai nĩarĩrutaga maguta mothe marĩo: maguta ma mũting’oe ũrĩa mũnoru, na maguta marĩa mahumbĩire nyama cia nda,

⁴ higo cieri na maguta ma cio marĩa maci-humbĩire hakuhĩ na hongea, na maguta marĩa mahumbĩire ini, marutanagĩrio na higo icio.

⁵ Nake mũthĩnjĩri-Ngai nĩakamacinĩra kĩgongona-inĩ, matuĩke iruta rĩrutĩrwo Jehova rĩa gũcinwo na mwaki. Rĩu nĩrĩo iruta rĩa irĩhi rĩa mahĩtia.

⁶ Mũndũ mũrũme o wothe wa nyũmba ya mũthĩnjĩri-Ngai no arĩe nyama cia iruta rĩu, na no nginya rĩrĩrwo handũ hatheru; nĩ iruta itheru mũno makĩria.

⁷ “ Watho wa iruta rĩa kũhoroherio mehia na wa iruta rĩa irĩhi rĩa mahĩtia no ũmwe: nyama ciamo nĩ cia mũthĩnjĩri-Ngai ũrĩa ũkũhorohanĩria nacio.

⁸ Mũthĩnjĩri-Ngai ũrĩa ũraruta iruta rĩa njino rĩa mũndũ o wothe we no arigie na rũũa.

⁹ Iruta rĩothe rĩa mũtu rĩrugĩrwo riiko-inĩ kana rĩgakarangwo na rũgĩo kana na kĩaati nĩ rĩa mũthĩnjĩri-Ngai ũrĩa ũrĩrĩrutagĩra Jehova,

10 narĩo iruta o rĩothe rĩa mũtu ũtukanĩtio na maguta kana rĩtarĩ maguta o narĩo nĩ rĩa ariũ othe a Harũni, marĩgayane rĩiganaine.

Iruta rĩa Ũiguano

11 “ Īno nĩyo mĩtabarĩre ya iruta rĩa ũiguano rĩrĩa mũndũ angĩneana kũrĩ Jehova:

12 “ ‘Angĩkorwo ekũruta nĩ ũndũ wa gũcookia ngaatho-rĩ, nĩ arutanĩrie iruta rĩu rĩa gũcookia ngaatho hamwe na tũmĩgate tũrugĩtwo tũtarĩ na ndawa ya kũimbia tũtukanĩtio na maguta na tũmĩgate tũrĩa tũhũthũ tũrugĩtwo tũtarĩ na ndawa ya kũimbia tũrĩ tũhake maguta, na tũmĩgate twa mũtu ũrĩa mũhinyu mũno, ũkimanĩtio wega na ũgatukanio na maguta.

13 Ningĩ hamwe na iruta rĩake rĩa ũiguano rĩa gũcookia ngaatho-rĩ, nĩakarĩrutanĩria na tũmĩgate tũrugĩtwo na ndawa ya kũimbia.

14 Nĩakarehe o kĩndũ kĩmwe kĩmwe kĩrĩ iruta, kĩheo kĩheanĩtwo harĩ Jehova; nĩ kĩa mũthĩnjĩri-Ngai ũrĩa ũminjaminjaga thakame ĩyo ya iruta rĩu rĩa ũiguano.

15 Nyama icio cia iruta rĩu rĩake rĩa ũiguano rĩa gũcookia ngaatho no nginya irĩio mũthenya o ro ũcio ikaarutĩrwo Jehova; ndakanatigie gĩcunjĩ o na kĩmwe gĩkinyie rũciinĩ.

16 “ ‘No rĩrĩ, angĩkorwo iruta rĩake riumanĩte na ũndũ wa mwĩhĩtwa ehĩtĩte, kana nĩ rĩa kwĩyendera-rĩ, iruta rĩu rĩkaarĩio mũthenya o ro ũcio akaarĩruta, no kĩrĩa gĩothe gĩgaatigara no kĩrĩio mũthenya ũyũ ũngĩ.

17 Nyama ciothe cia igongona rīu īngītigara īkinyie mūthenya wa gatātū-rī, no nginya īcinwo na mwaki.

18 Nyama cia iruta rīa ūiguano ingīrīo mūthenya wa gatātū-rī, iruta rīu rītigetīkīrīka. Mūndū ūcio ūrīrutīte agaatarwo ta atarutīte kīndū, tondū ti rītheru; ūrīa wothe ūkaarīa o na kanini karīo nīagacookerewo nī wīhia ūcio.

19 “Nyama iria ingīhutania na kīndū o ro gīothe kīrī na thaahu itikanarīo; no nginya icinwo na mwaki. No nyama icio ingī mūndū o ro wothe ūtethaahītie no acirīe.

20 No mūndū o wothe wīthaahītie angīkaarīa nyama cia iruta rīu rīa ūiguano rīrutīirwo Jehova-rī, mūndū ūcio no nginya akaingatwo kuuma kūrī andū ao.

21 Mūndū o wothe angīkaahutia kīndū kīrī na thaahu, arī thaahu uumīte harī mūndū, kana nyamū īrī na thaahu, kana kīndū o ro gīothe kīuru biū kīrī na thaahu, na acooke arīe nyama o yothe ya iruta rīu rīa ūiguano rīrutīirwo Jehova-rī, mūndū ūcio no nginya aingatwo kuuma kūrī andū ao.’ ”

Kūgirio kūrīa Maguta na Thakame

22 Ningī Jehova akīira Musa atīrī,

23 “Īra andū a Isiraeli atīrī, ‘Mūtikanarīe maguta o na marīkū, ma ng’ombe kana ma ng’ondu, o na kana ma mbūri.

24 Mūngīgaakora nyamū īkuīte, kana īkooragwo nī nyamū cia gīthaka, maguta mayo no mahūthīrwo na ūndū ūngī o wothe, no mūtikanamarīe.

25 Mũndũ o wothe angĩrĩa maguta ma nyamũ ĩrutĩrwo Jehova iruta rĩa gũcinwo na mwaki, no nginya aingatwo kuuma kũrĩ andũ ao.

26 Na kũrĩa guothe mũgaatũũra-rĩ, mũtikanaŕie thakame ya mũthemba o na ũrĩkũ, ĩrĩ ya nyoni kana ya nyamũ.

27 Mũndũ o wothe angĩkaarĩa thakame, no nginya aingatwo kuuma kũrĩ andũ ao.' "

Rwĩga rwa Athĩnjĩri-Ngai

28 Ningĩ Jehova akĩira Musa atĩrĩ,

29 "Ĩra andũ a Isiraeli atĩrĩ, 'Mũndũ o wothe ũngĩrehere Jehova iruta rĩa ũiguano, akaarehe gĩcunjĩ kĩaŕio kĩrĩ igongona rĩake mwene kũrĩ Jehova.

30 Kĩrĩa akaaruta agaakĩrehe na moko make we mwene gĩtuĩke iruta rĩa kũrutĩrwo Jehova na gũcinwo na mwaki; nĩakarehe maguta, hamwe na gĩthũri, na agĩthũngũthie mbere ya Jehova gĩtuĩke iruta rĩa gũthũngũthio.

31 Mũthĩnjĩri-Ngai nĩagaacinĩra maguta macio kĩgongona-inĩ, no gĩthũri gĩtuĩke kĩa Harũni na ariũ ake.

32 No nginya mũheage mũthĩnjĩri-Ngai kĩero kĩa ũrĩo kĩa maruta manyu ma ũiguano kĩrĩ kĩheo kĩanyu kũrĩ o.

33 Mũriũ wa Harũni ũrĩa ũrahorohanĩria na thakame na maguta ma iruta rĩu rĩa iruta rĩa ũiguano-rĩ, nĩakaheo kĩero kĩa mwena wa ũrĩo kĩrĩ rwĩga rwake.

34 Kuuma harĩ iruta rĩa ũiguano rĩa andũ a Isiraeli, nĩnjoete gĩthũri kĩrĩa gĩthũngũthĩtio, na kĩero kĩrĩa kĩneanĩtwo kũrĩ nĩ, ngacihe Harũni ũrĩa mũthĩnjĩri-Ngai na kũrĩ ariũ ake ituĩke

rwĩga rwao rwa hĩndĩ ciothe kuuma kũrĩ andũ a Isiraeli.' ”

³⁵ Gĩkĩ nĩkĩo gĩcunjĩ kĩa maruta marĩa maaru-tagĩrwo Jehova macinĩtwo na mwaki, kĩrĩa kĩagaĩrwo Harũni na ariũ ake mũthenya ũrĩa maamũrirwo matungatagĩre Jehova marĩ athĩnjĩri-Ngai.

³⁶ Mũthenya ũrĩa maaitĩrĩrio maguta, Jehova nĩathanire atĩ andũ a Isiraeli mamaheage nyama icio hĩndĩ ciothe ituĩke rwĩga rwao nginya njiarwa iria igooka.

³⁷ Īno nĩyo mĩtabarĩre ya maruta ma njino, na ma mũtu, na ma kũhoroherio mehia, na ma mahĩtia, na ma kĩamũrano, na ma ũiguano,

³⁸ marĩa Jehova aaheire Musa arĩ Kĩrĩma-inĩ gĩa Sinai, mũthenya ũrĩa aathire andũ a Isiraeli marehagĩre Jehova maruta mao kũu Werũ-inĩ wa Sinai.

8

Kwamũrwo kwa Harũni na Ariũ Ake

¹ Nake Jehova akĩira Musa atĩrĩ,

² “Rehe Harũni na ariũ ake, na nguo ciao, na maguta ma gũitanĩrĩrio, na ndegwa ya iruta rĩa kũhoroherio mehia, na ndũrũme igĩrĩ, na gĩkabũ kĩa mĩgate ĩrugĩtwo ĩtarĩ na ndawa ya kũimbia,

³ ũcooke ũcookanĩrĩrie kĩũngano gĩothe kĩa andũ a Isiraeli mũromo-inĩ wa Hema-ya-Gũtũnganwo.”

4 Musa agĩka o ta ũrĩa Jehova aamwathĩte, nakĩo kĩũngano kũu gĩgĩcookanĩrĩra mũromo-inĩ wa Hema-ya-Gũtũnganwo.

5 Nake Musa akĩira kĩũngano kũu atĩrĩ, “Ũũ nĩguo Jehova aathanĩte gwĩkwo”

6 Nake Musa akĩrehe Harũni na ariũ ake hau mbere, akĩmathambia na maaĩ.

7 Agĩcooka akĩhumba Harũni kanjũ, na akĩmuoha mũcibi, na akĩmũhumba nguo ĩrĩa ya igũrũ ndaaya, na akĩmwĩkĩra ebodi. Ningĩ akĩmuoherera ebodi na mũcibi wa njohero ũrĩa watumĩtwo wega; nĩ ũndũ ũcio ũkĩohererwo harĩ we, akĩmũhotoro naguo.

8 Agĩcooka akĩmwĩkĩra gakuo ga gĩthũri, na gakuo-inĩ kau agĩkĩra Urimu na Thumimu.

9 Ningĩ akĩoha Harũni kĩremba mũtwe, na agĩkĩra gathuuma ga thahabu, nako nĩ tanji nyamũre, akĩmĩkĩra mwena wa mbere wa kĩremba o ta ũrĩa Jehova aathĩte Musa.

10 Ningĩ Musa akĩoya maguta marĩa ma gũitanĩrĩrio na akĩmaitĩrĩria Hema-ĩrĩa-Nyamũre na kĩrĩa gĩothe kĩarĩ thĩinĩ wayo, na nĩ ũndũ ũcio agĩciamũra.

11 Nĩaminjaminjĩirie kĩgongona kũu maguta mamwe ma macio maita mũgwanja, agĩitĩrĩria kĩgongona kũu maguta hamwe na indo ciakĩo ciothe, na mbakũri hamwe na mĩrũgamo yakĩo, agĩciamũra.

12 Nĩaitĩrĩrie Harũni maguta mamwe mũtwe akĩmũitĩrĩria maguta nĩgeetha amwamũre.

13 Ningĩ akĩrehe ariũ a Harũni hau mbere na akĩmahumba kanjũ, akĩmooha mũcibi na

akĩmekĩra tũkũbia mũtwe, o ta ũrĩa Jehova aathĩte Musa.

¹⁴ Ningĩ akĩneana ndegwa ya iruta rĩa kũhoroherio mehia, nake Harũni na ariũ ake makĩgĩrĩra moko mao igũrũ rĩa mũtwe wa ndegwa ĩyo.

¹⁵ Musa agĩthĩnja ndegwa ĩyo, na akĩoya thakame ĩmwe yayo na kĩara gĩake, akĩmĩhaka hĩa ciothe cia kĩgongona nĩgeetha atherie kĩgongona. Agĩcooka agĩita thakame ĩyo ĩngĩ gĩtina-inĩ gĩa kĩgongona. Nĩ ũndũ ũcio agĩkĩamũra nĩguo akĩhoroherie.

¹⁶ Ningĩ Musa akĩoya maguta mothe marĩa maahumbĩire nyama cia nda, na marĩa maahumbĩire ini, na higo cieri na maguta ma cio, akĩmacinĩra kĩgongona-inĩ.

¹⁷ No ndegwa ĩyo, hamwe na rũũa rwayo na nyama ciayo na mahu mayo agĩcicinĩra nja ya kambĩ, o ta ũrĩa Jehova aathĩte Musa.

¹⁸ Agĩcooka akĩneana ndũrũme ya iruta rĩa njino, nake Harũni na ariũ ake makĩgĩrĩra moko mao igũrũ rĩa mũtwe wa ndũrũme ĩyo.

¹⁹ Musa agĩcooka agĩthĩnja ndũrũme ĩyo, na akĩminjaminjĩria thakame yayo mĩena yothe ya kĩgongona.

²⁰ Agĩcooka agĩtinangia ndũrũme ĩyo icunjĩ, na agĩcina mũtwe na icunjĩ icio na maguta.

²¹ Musa nĩathambirie nyama cia nda na math-agirowo na maaĩ, na agĩcinĩra ndũrũme ĩyo yothe kĩgongona-inĩ, ĩgĩtuĩka iruta rĩa njino rĩrĩ na mũtararĩko mwega, narĩo nĩ iruta rĩrutĩirwo Jehova rĩa gũcinwo na mwaki, o ta ũrĩa Jehova aathĩte Musa.

22 Ningĩ Musa akĩneana ndūrũme ãyo ãngĩ, nĩyo ndūrũme ya kĩamũrano, nake Harũni na ariũ ake makĩigĩrĩra moko mao igũrũ rĩa mūtwe wayo.

23 Musa agĩthĩnja ndūrũme ãyo, na akĩoya thakame ãmwe yayo akĩmĩhaka moni ya gũtũ kwa ũrĩo kwa Harũni, na kĩara gĩake kĩrĩa kĩnene gĩa guoko gwake kwa ũrĩo, na kĩara gĩake kĩrĩa kĩnene gĩa kũgũrũ gwake kwa ũrĩo.

24 Ningĩ Musa akĩrehe ariũ a Harũni hau mbere, na akĩmahaka thakame ãmwe moni cia matũ mao ma ũrĩo, na ciara ciao iria nene cia moko mao ma ũrĩo, na ciara ciao iria nene cia magũrũ mao ma ũrĩo. Ningĩ akĩminjaminjĩria kĩgongona thakame mĩena yothe.

25 Agĩcooka akĩoya maguta, maguta ma mũting'oe mũnoru, na maguta mothe marĩa mahumbĩire nyama cia nda, na marĩa mahumbĩire ini, na higo cieri na maguta ma cio, o na kiero kĩa mwena wa ũrĩo.

26 Ningĩ kuuma gĩkabũ-inĩ kĩa mĩgate ãrĩa yarugĩtwo ãtarĩ ndawa ya kũmbia, kĩrĩa kĩarĩ hau mbere ya Jehova, akĩoya kamũgate, na kamũgate kangĩ kaarugĩtwo na maguta, na kamũgate kangĩ kahũthũ; agĩtũigĩrĩra igũrũ rĩa icunji cia maguta macio na kiero-inĩ kũu kĩa ũrĩo.

27 Indo icio ciothe agĩciigĩrĩra moko-inĩ ma Harũni na ma ariũ ake, agĩcithũngũthĩria mbere ya Jehova ituĩke iruta rĩa gũthũngũthio.

28 Ningĩ Musa agĩcooka agĩcioya kuuma moko-inĩ mao, agĩcicinĩria kĩgongona-inĩ igũrũ rĩa iruta rĩa njino, irĩ iruta rĩa kĩamũrano rĩrĩ na mũtararĩko mwega, nĩrĩo iruta rĩrutĩirwo

Jehova rĩa gũcinwo na mwaki.

²⁹ Musa agĩcooka akĩoya gĩthũri kĩrĩ rwĩga rwake thĩnĩ wa ndũrũme ĩyo ya kĩamũrano, agĩgĩthũngũthĩria mbere ya Jehova gĩtuĩke iruta rĩa gũthũngũthio, o ta ũrĩa Jehova aathĩte Musa.

³⁰ Ningĩ Musa akĩoya maguta mamwe ma macio ma gũitanĩrĩrio, na thakame ĩmwe kuuma kĩgongona-inĩ agĩciminjaminjĩria Harũni hamwe na nguo ciake, na ariũ ake hamwe na nguo ciao. Nĩ ũndũ ũcio akĩamũra Harũni na nguo ciake, na ariũ ake na nguo ciao.

³¹ Ningĩ Musa akĩra Harũni na ariũ ake atĩrĩ, “Rugĩrai nyama icio itoonyero-inĩ rĩa Hema-ya-Gũtũnganwo na mũcirĩre o hau hamwe na mĩgate kuuma gĩkabũ-inĩ kĩa iruta rĩa kĩamũrano, o ta ũrĩa njathanĩte ngoiga atĩrĩ, ‘Harũni na ariũ ake nĩmacirĩage.’

³² Ningĩ mũcooke mũcine nyama na mĩgate ĩrĩa ĩgũtigara.

³³ Mũtikehere itoonyero-inĩ rĩa Hema-ya-Gũtũnganwo ihinda rĩa mĩthenya mũgwanja, nginya matukũ manyu ma kwamũrwo mahinge, nĩ ũndũ kwamũrwo kwanyu gũgaikara mĩthenya mũgwanja.

³⁴ ũrĩa gwĩkĩtwo ũmũthĩ, gwathanĩtwo nĩ Jehova nĩguo mũhoroherio.

³⁵ No nginya mũikare itoonyero-inĩ rĩa Hema-ya-Gũtũnganwo mĩthenya mũgwanja, mũthenya na ũtukũ, nĩguo mũhingie ũrĩa Jehova arenda, nĩguo mũtigakue; nĩgũkorwo ũguo nĩguo njathĩtwo.”

³⁶ Nĩ ũndũ ũcio Harũni na ariũ ake magĩka maũndũ marĩa mothe Jehova aathĩte Musa

mekwo.

9

Athĩnjĩri-Ngai Kwambĩrĩria Wĩra Wao

¹ Mũthenya wa ĩnana wakinya, Musa agĩita Harũni na ariũ ake, na athuuri a Isiraeli.

² Akĩira Harũni atĩrĩ, “Oya njaũ ya ndegwa ya iruta rĩaku rĩa kũhoroherio mehia na ndũrũme ya iruta rĩaku rĩa njino, cieri itigakorwo na kaũũgũ, ũcineane hau mbere ya Jehova.

³ Ũcooke wĩre andũ a Isiraeli atĩrĩ: ‘Oyai thenge ya iruta rĩa kũhoroherio mehia, na gacaũ na gatũrũme, twerĩ twa ũkũrũ wa mwaka ũmwe na tũtarĩ na kaũũgũ, tũtuĩke iruta rĩa njino,

⁴ na muoye ndegwa na ndũrũme cia iruta rĩa ũiguano irutwo igongona mbere ya Jehova, hamwe na iruta rĩa mũtu ũtukanĩtio na maguta. Nĩgũkorwo ũmũthĩ Jehova nĩekũmuumĩrĩra.’ ”

⁵ Nao magĩtwara indo icio Musa aathanĩte irutwo mbere ya Hema-ya-Gũtũnganwo, nakĩo kĩũngano kĩa andũ a Isiraeli gĩothe gĩgĩkuhĩrĩria, gĩkĩrũgama hau mbere ya Jehova.

⁶ Musa agĩcooka akĩmeera atĩrĩ, “Ũũ nĩguo Jehova aathanĩte mwĩke, nĩguo riiri wa Jehova ũmuumĩrĩre.”

⁷ Musa akĩira Harũni atĩrĩ, “Ũka kĩgongona-inĩ ũrute igongona rĩaku rĩa kũhoroherio mehia na iruta rĩaku rĩa njino, wĩhoroherie wee mwene na ũhoroherie andũ aya; ũcooke ũrute igongona rĩa indo iria andũ marehete ũmahoroherie, o ta ũrĩa Jehova aathanĩte.”

8 Nĩ ũndũ ũcio Harũni agĩũka kīgongona-inĩ, agĩthĩnja gacaũ ka iruta rĩa kũhoroherio mehia, nĩ ũndũ wake mwene.

9 Ariũ ake makĩmũrehere thakame ĩyo, nake agĩtobokia kĩara gĩake thakame-inĩ ĩyo, akĩmĩhaka hĩa cia kīgongona; nayo thakame ĩyo ĩngĩ akĩmĩita hau gĩtina-inĩ gĩa kīgongona.

10 Agĩcooka agĩcinĩra maguta hau kīgongona igũrũ, na higo cieri na maguta marĩa mahumbĩire ini, ma kuuma iruta-inĩ rĩu rĩa kũhoroherio mehia, o ta ũrĩa Jehova aathite Musa;

11 nacio nyama cia iruta rĩu na rũũa agĩcicinĩra nja ya kambĩ.

12 Ningĩ agĩthĩnja iruta rĩa njino. Nao ariũ ake makĩmũnengera thakame ĩyo, nake akĩmĩminjaminjĩria kīgongona mĩena yothe.

13 Nao makĩmũnengera iruta rĩu rĩa njino gĩcunjĩ kĩmwe gwa kĩmwe, o hamwe na mũtwe, nake agĩcicinĩra kīgongona-inĩ.

14 Ningĩ agĩthambia nyama cia nda na matha-giro na agĩcicinĩra igũrũ rĩa iruta rĩa njino hau kīgongona-inĩ.

15 Ningĩ Harũni akĩrehe iruta rĩrĩa rĩarĩ rĩa kũrutĩrwo andũ. Akĩoya thenge ĩrĩa ya kũrutĩrwo andũ ĩrĩ iruta rĩa kũmahoroheria mehia akĩmĩthĩnja akĩmĩruta nĩ ũndũ wa iruta rĩa kũhoroheria mehia, o ta ũrĩa ekite ĩyo ya mbere.

16 Harũni akĩrehe iruta rĩu rĩa njino akĩrĩruta o ta ũrĩa gwatũitwo.

17 Agĩcooka akĩrehe iruta rĩa mũtu, akĩrũma ngundi yaguo, na akĩũcinĩra igũrũ rĩa

kīgongona hamwe na iruta rĩa njino rĩa rũciinĩ.

¹⁸ Ningĩ agĩthĩnja ndegwa na ndũrũme irĩ iruta rĩa ũiguano nĩ ũndũ wa andũ. Ariũ ake makĩmũnengera thakame yacio, nake akĩmĩminjaminjĩria kīgongona mĩena yothe.

¹⁹ No maguta ma ndegwa, na ma ndũrũme, na ma mũting'oe mũnoru, na ma rũambũ, na higo cieri na maguta marĩa mahumbũire ini,

²⁰ icio magĩciigĩrĩra ithũri-inĩ, nake Harũni agĩcinĩra maguta macio kīgongona-inĩ.

²¹ Harũni agĩcooka agĩthũngũthia ithũri icio na kiero kĩa mwena wa ũrĩo mbere ya Jehova irĩ iruta rĩa gũthũngũthio, o ta ũrĩa Musa aathanĩte.

²² Ningĩ Harũni akĩambararia moko make amaroretie na kũrĩ andũ akĩmarathima. Na tondũ nĩarĩkĩtie kũruta iruta rĩu rĩa kũhoroherio mehia, na iruta rĩa njino, na iruta rĩa ũiguano, agĩikũrũka kuuma kīgongona-inĩ.

²³ Musa na Harũni magĩthiĩ magĩtoonya Hema-inĩ-ya-Gũtũnganwo. Rĩrĩa moimire nja, makĩrathima andũ; naguo riiri wa Jehova ũkiumĩrĩra andũ othe.

²⁴ Mwaki ũkiuma harĩ Jehova ũgĩcina iruta rĩu rĩa njino na maguta marĩa maarĩ kīgongona-inĩ. Na rĩrĩa andũ othe maawoonire makĩanĩrĩra nĩ gũkena, makĩinamĩrĩra maturumithĩtie mothiũ mao thĩ.

10

Gĩkuũ kĩa Nadabu na Abihu

¹ Na rĩrĩ, ariũ a Harũni, nĩo Nadabu na Abihu, nĩmoire ngĩo ciao cia ũbani, magĩciĩkĩra mwaki na makĩongerera ũbani; na makĩrehe mwaki

ũteetĩkĩrĩtio mbere ya Jehova, ũrĩa wareganĩte na watho wa Jehova.

² Nĩ ũndũ ũcio mwaki ũkiuma kũrĩ Jehova, ũkĩmaniina, nao magĩkuĩra o hau mbere ya Jehova.

³ Ningĩ Musa akĩĩra Harũni atĩrĩ, “Ũndũ ũyũ nĩguo Jehova aaririe, rĩrĩa oigire atĩrĩ:

“ ‘Gatagatĩ-inĩ ka andũ arĩa marĩthengagĩrĩra, nĩndĩrĩĩonanagia ndĩ mũtheru; nĩndĩrĩĩagwo mbere ya andũ othe.’ ”
 Nake Harũni agĩkira ki.

⁴ Musa agĩĩta Mishaeli na Elizafani, ariũ a Uzieli, ithe mũnini wa Harũni, akĩmeera atĩrĩ, “Ũkai haha, muoye ciimba cia ariũ a ithe wanyu, mũciumie nja ya kambĩ haraihu na itoonyero rĩa handũ-harĩa-haamũre.”

⁵ Nĩ ũndũ ũcio magĩũka, makĩmakuuu, marĩ o na kanjũ ciao, makĩmatwara nja ya kambĩ, o ta ũrĩa Musa aathanĩte.

⁶ Ningĩ Musa akĩĩra Harũni na ariũ ake Eleazaru na Ithamaru atĩrĩ, “Mũtikanareke njuĩrĩ cianyu ciikare itarĩ njanũre, kana mũtembũrange nguo cianyu, nĩguo mũtigakue, na mũtũme Jehova arakarĩre kĩrĩndĩ gĩkĩ gĩothe. No rĩrĩ, rekei andũ a nyũmba yanyu, nyũmba yothe ya Isiraeli, macakaĩre acio Jehova aniinĩte na mwaki.

⁷ Mũtikehere itoonyero-inĩ rĩa Hema-ya-Gũtũnganwo nĩguo mũtigakue, tondũ nĩmũitĩrĩirio maguta ma Jehova.” Nĩ ũndũ ũcio magĩũka o ta ũrĩa Musa aameerire.

⁸ Ningĩ Jehova akĩĩra Harũni atĩrĩ,

⁹ “Wee na ariũ aku-rĩ, mütikananyue ndibei kana kĩndũ o gĩothe kĩngĩtũma mũndũ arĩo rĩrĩa rĩothe mūrĩtoonyaga Hema-ya-Gūtũnganwo, nĩguo mũtigakue. Ũndũ ũcio nĩ ũtuĩke watho mwandĩke wa gūtũũra nginya njiarwa-inĩ iria igooka.

¹⁰ No nginya mūkũũranage indo iria nyamũre na iria itarĩ nyamũre, o na iria irĩ thaahu na iria itarĩ thaahu,

¹¹ na no nginya mūrutage andũ a Isiraeli watho wothe wa kūrũmagĩrĩrwo, ũrĩa Jehova aamaheire na kanua ka Musa.”

¹² Ningĩ Musa akĩra Harũni na ariũ ake arĩa maatigaire, nĩo Eleazaru na Ithamaru, atĩrĩ, “Oyai iruta rĩu rĩa mũtu rĩatigarĩte kuuma harĩ maruta marĩa maarutĩrwo Jehova ma gũcinwo na mwaki, mūrĩrĩe rĩthondeketwo rĩtarĩ na ndawa ya kũimbia, mūrĩre hau mwena-inĩ wa kĩgongona, nĩ ũndũ nĩ iruta rĩtheru mũno makĩria.

¹³ Mūrĩrĩre handũ hatheru, tondũ nĩ rwĩga rwaku na rwa ariũ aku kuuma maruta-inĩ marĩa marutĩrwo Jehova ma gũcinwo na mwaki; tondũ ũguo nĩguo njathĩtwo.

¹⁴ No wee, na ariũ aku na airĩtu aku no mūrĩe gĩthũri kĩrĩa gĩathũngũthĩtio, na kĩero kĩrĩa kĩaheanĩtwo. Mũcirĩre handũ hatarĩ thaahu; icio nĩwe ũheetwo hamwe na ciana ciaku ituĩke rwĩga rwanyu rwa maruta ma ũiguano ma andũ a Isiraeli.

¹⁵ Kĩero kũu kĩarutĩtwo, na gĩthũri kũu gĩathũngũthĩtio, no nginya irehanĩrio na maguta ma maruta ma gũcinwo na mwaki, na ithũngũthio mbere ya Jehova, ituĩke igongona

rĩa gũthũngũthio. Rũrũ nĩruo rwĩga rwaku na rwa ciana ciaku hĩndĩ ciothe, o ta ũrĩa Jehova aathanĩte.”

¹⁶ Rĩrĩa Musa oorĩrĩrie ũhoru wa mbũri ĩrĩa ya iruta rĩa kũhoroherio mehia, na akĩmenya atĩ nĩyarĩkĩtie gũcinwo biũ-rĩ, akĩrakarĩra Eleazaru na Ithamaru, ariũ a Harũni arĩa maatigaire, akĩmooria atĩrĩ,

¹⁷ “Nĩ kĩĩ kĩgiririe mũrĩre iruta rĩu rĩa kũhoroheria mehia handũ-harĩa-haamũre? Nĩ iruta itheru mũno makĩria; mwaheirwo iruta rĩu rĩa kweheragia mahĩtia ma kĩrĩndĩ rĩrĩa mũkũmahoroheria hau mbere ya Jehova.

¹⁸ Kuona atĩ thakame yayo ndĩnatoonyio thĩinĩ wa Handũ-hau-Hatheru-rĩ, nĩmũkwagĩrĩrwo nĩkũrĩra mbũri ĩyo Handũ-hau-Haamũre, o ta ũrĩa ndaathanire.”

¹⁹ Harũni agĩcookeria Musa, akĩmwĩra atĩrĩ, “Ũmũthĩ nĩmarutire igongona rĩao rĩa kũhoroherio mehia, na iruta rĩao rĩa njino hau mbere ya Jehova, no maũndũ ta macio o na nĩ manangora. Ingĩkũrĩite iruta rĩu rĩa kũhoroherio mehia ũmũthĩ-rĩ, ũndũ ũcio nĩũngĩkenirie Jehova?”

²⁰ Hĩndĩ ĩrĩa Musa aiguire ũhoru ũcio-rĩ, akĩiganĩra.

11

Irio iria irĩ Thaahu na iria itarĩ Thaahu

¹ Nake Jehova akĩra Musa na Harũni atĩrĩ,

² “Īrai andũ a Isiraeli ũũ, ‘Gatagatĩ-inĩ ka nyamũ ciothe iria irĩ bũrũri-inĩ-rĩ, ici nĩcio mũngĩrĩa:

3 No mūrīe nyamū o yothe ĩrī mahūngū marekanītie gatagatī biū na ĩcookagia ithagumia.

4 “ Nī kūrī nyamū imwe icookagia o ithagumia tu, na ingī irī o mahūngū marekanītie; icio mūtikanacirīe. Ngamīira o na aakorwo nīcookagia ithagumia-rī, mahūngū mayo matirekanītie; ĩyo ĩrī thaahu harī inyuī.

5 Gīkami o na aakorwo nīgīcookagia ithagumia-rī, mahūngū makīo matirekanītie; kīu kīrī thaahu harī inyuī.

6 Mbūkū o na aakorwo nīcookagia ithagumia-rī, mahūngū mayo matirekanītie; ĩyo ĩrī thaahu harī inyuī.

7 Nayo ngūrwe o na akorwo mahūngū mayo nīmarekanītie biū-rī, ndīcookagia ithagumia; ĩyo ĩrī thaahu harī inyuī.

8 Mūtikanarīe nyama ciacio kana mūhutie ciimba ciacio; icio irī thaahu harī inyuī.

9 “ Harī ciūmbe ciothe iria itūūruga maaī-inī ma iria na ma tūrūūrī-rī, no mūrīe ciothe iria irī mathagu manyiitaine na nī irī ngaracū mwīrī.

10 No ciūmbe ciothe iria irī iria-inī kana tūrūūrī-inī, na itirī mathagu manyiitaine o hamwe na ngaracū mwīrī, irī imwe cia iria ithiiga irī hamwe, kana irī ciothe cia iria irī muoyo kūu maaī-inī; no nginya mūcithūūre biū.

11 Na tondū no nginya mūcithūūre-rī, mūtikanarīe nyama ciacio, na no nginya mūthūūre ciimba ciacio biū.

12 Kīndū o gīothe gītūūruga maaī-inī na gītirī mathagu manyiitaine kana ngaracū mwīrī, nīciagūthūūrwo nī inyuī biū.

13 “ ‘Ici nīcio nyoni iria mwagĩrĩirwo nĩgũthũũra na mũtangĩrĩa tondũ nĩ thũũre; nacio nĩ nderi, na ndiyũ, na ndiyũ iria njirũ,

14 na hũngũ ĩrĩa ndune, na mũthemba o wothe wa hũngũ iria njirũ,

15 na mahuru mothe,

16 na ndundu ĩrĩa ĩrĩ rũhĩa, na ndundu ĩrĩa ĩgambaga, na nyoni ya iria-inĩ ĩrĩa ĩrĩ mathagu maraaya, na mũthemba o wothe wa rwĩgĩ,

17 na gatundu karĩa kanini, na nyoni ya iria-inĩ ĩrĩa ĩrĩ ngingo ndaaya, na ndundu ĩrĩa nene,

18 na ndundu ĩrĩa njerũ, na ndundu ya werũ-inĩ, na hũngũ ya iria-inĩ,

19 na karoga-ngunũ, na mĩthemba yothe ya cũcũ-wa-njoka, na hudihuda, o na rũhuhu.

20 “ ‘Tũnyamũ tuothe tũrĩa tũmbũkaga na tũthiagĩra thĩ na magũrũ mana nĩ mwagĩrĩirwo nĩ gũtũthũũra mũno.

21 No nĩ kũrĩ tũnyamũ tũmwe tũrĩ mathagu na tũthiaga na magũrũ mana tũrĩa mũngĩrĩa; natuo nĩ tũrĩa tũrĩ na magũrũ marĩ nyunĩro ma gũtũteithia kũrũga.

22 Thĩinĩ wa tuo no mũrĩe mĩthemba yothe ya ngigĩ, na ndararĩki, na ngiria, o na kana ndaahi.

23 No tũnyamũ tũu tũngĩ tuothe tũrĩ mathagu na tũrĩ na magũrũ mana no nginya mũtũthũũre mũno.

24 “ ‘Nĩmũgethaahia na maũndũ maya; ũrĩa wothe ũngĩhutia ciimba ciatuo agaatinda arĩ na thaahu o nginya hwaĩ-inĩ.

25 Mũndũ o wothe ũkooya kĩimba gĩatuo no nginya athambie nguo ciake, na nĩagatinda arĩ na thaahu o nginya hwaĩ-inĩ.

26 “Nyamũ o yothe ĩrekanĩtie mahũngũ no matirekanĩtie biũ, kana ĩrĩa ĩtacookagia ithagumia, ĩyo ĩrĩ thaahu harĩ inyuĩ; mũndũ o wothe ũkaahutia kĩimba kĩa ĩmwe yacio nĩakanyitwo nĩ thaahu.

27 Harĩ nyamũ ciothe iria ithiiaga na magũrũ mana-rĩ, iria ikinyaga na ithu irĩ thaahu harĩ inyuĩ; mũndũ ũrĩa wothe ũkaahutia ciimba ciacio agaatinda arĩ na thaahu o nginya hwaĩ-inĩ.

28 Mũndũ o wothe ũngĩoya ciimba ciacio no nginya athambie nguo ciake, na atiinde arĩ na thaahu o nginya hwaĩ-inĩ. Icio irĩ thaahu harĩ inyuĩ.

29 “Harĩ nyamũ ciothe iria ithiiagĩra thĩ, ici nĩcio irĩ thaahu harĩ inyuĩ: mũrũngũru na mbĩa, na njagathi iria nene cia mĩthemba yothe,

30 na gĩthenyũka, na kĩgurumũki, na njagathi, na gĩcagathi kĩrĩa kĩa mahiga-inĩ, na kĩĩmbu.

31 Harĩ iria ciothe ithiiagĩra thĩ, ici irĩ thaahu harĩ inyuĩ. Mũndũ o wothe ũngĩcihutia ikuĩte-rĩ, agaatinda arĩ na thaahu o nginya hwaĩ-inĩ.

32 Rĩrĩa ĩmwe yacio ĩngĩkua na ĩgũire kĩndũ, kĩndũ kũu o na kĩngĩkorwo kĩrĩ kĩa wĩra ũrĩkũ, nĩgĩkanyitwo nĩ thaahu, o na aakorwo gĩthondeketwo na mbaũ, kana gĩtambaya, kana rũũa kana ikũnia. Nĩkĩrindwo maaĩ-inĩ; gĩgaakorwo kĩrĩ na thaahu o nginya hwaĩ-inĩ, na nĩgĩgacooka gĩthirwo nĩ thaahu.

33 Nyamũ ĩmwe ya icio ĩngĩgũa thĩinĩ wa nyũngũ ya rĩũmba-rĩ, kĩndũ kĩrĩa gĩothe kĩrĩ thĩinĩ wayo nĩgĩkanyitwo nĩ thaahu, na no nginya mũũrage nyũngũ ĩyo.

34 Irio o ciothe ĩngĩrĩno no ikorwo irĩ na maaĩ

moimĩte nyũngũ-inĩ ta ĩyo irĩ na thaahu, na kĩndũ o gĩothe gĩa kũnyuuo kiumĩte thĩinĩ wayo kĩrĩ na thaahu.

³⁵ Kĩndũ o gĩothe kĩngĩkaagwĩrwo nĩ kĩimba kĩmwe gĩacio, nĩgĩkanyitwo nĩ thaahu; riiko kana nyũngũ ya kũruga no nginya ciũragwo. Indo icio irĩ na thaahu, nacio indo icio nĩgatuĩka thaahu harĩ inyuĩ.

³⁶ No rĩrĩ, gĩthima kana irima rĩa maaĩ, icio itingĩnyitwo nĩ thaahu, no mũndũ o wothe ũkaahutia kĩimba kĩmwe kĩa indo icio irĩ thaahu nĩakanyitwo nĩ thaahu.

³⁷ Kĩimba kĩngĩkaagwĩra mbeũ o na irĩkũ cia kũhaandwo, itikanyitwo nĩ thaahu.

³⁸ No mbeũ icio ingĩkorwo irindĩtwo maaĩ-inĩ, nakĩo kĩimba gĩcigũire, mbeũ icio irĩ na thaahu harĩ inyuĩ.

³⁹ “ Nyamũ ĩrĩa mwĩtikĩrĩtio kũrĩa ĩngĩkua, mũndũ o wothe ũkaahutia kĩimba kĩaoya agaatinda arĩ na thaahu o nginya hwaĩ-inĩ.

⁴⁰ Mũndũ o wothe ũngĩrĩa nyama cia kĩimba kũu no nginya athambie nguo ciake, nake agaatinda arĩ na thaahu o nginya hwaĩ-inĩ. Mũndũ o wothe ũngĩoya kĩimba kũu no nginya athambie nguo ciake, nake atiinde arĩ na thaahu o nginya hwaĩ-inĩ.

⁴¹ “ Kĩũmbe gĩothe kĩrĩa gĩtambaga thĩ nĩgĩthũũre; ti gĩa kũrĩo.

⁴² Mũtikanarĩe kĩũmbe gĩothe kĩrĩa gĩtambaga thĩ, kana gĩthiiga na nda, kana na magũrũ mothe mana, kana magũrũ maingĩ; icio mũcithũũre mũno.

⁴³ Mūtikanethaahie na kīūmbe o na kīmwe gīacio. Mūtikanekīre thaahu nī ūndū wacio kana mūreke imūgwatie thaahu.

⁴⁴ Nīi nī nīi Jehova Ngai wanyu; mwĩamūrei na mwĩtherie, tondū nīi ndī mūtheru. Mūtikanethaahie na kīūmbe o gīothe kīrīa gītambaga thī.

⁴⁵ Nīi nī nīi Jehova ūrīa wamūrutire kuuma būrūri wa Misiri nduīke Ngai wanyu; nī ūndū ūcio mwĩtheriei, tondū nīi ndī mūtheru.

⁴⁶ “ ‘Macio nīmo mawatho marīa makoniī nyamū, na nyoni, na kīndū gīothe kīrī muoyo kīrīa gīthiagīra maaī-inī, na kīūmbe o ro gīothe kīrīa gītambaga thī.

⁴⁷ No nginya mūkūūranage nyamū iria irī thaahu na iria itarī thaahu, na mūkūūranage ciūmbe iria irī muoyo ingīrīo na iria itangīrīo.’ ”

12

Gūtherio Thuutha wa Kūgīa Mwana

¹ Ningī Jehova akīra Musa atīrī,

² “Īra andū a Isiraeli ūū: ‘Mūndū-wa-nja angīgīa nda aciare kahī, nīagaikara arī na thaahu mīthenya mūgwanja o ta ūrīa aikaraga arī na thaahu ihinda rīake rīa mweri.

³ Na mūthenya wa kanana wakinya, kahī kau nīgakaaruithio.

⁴ Nake mūndū-wa-nja ūcio no nginya eterere mīthenya mīrongo itatū na itatū nīguo atherio thaahu wa kuura thakame. Ndakanahutie kīndū kīamūre kana atoonye handū-harīa-haamūre o nginya matukū ma gūtherio gwake mathire.

⁵ No angĩciara mwana wa kairĩtu, agaaikara arĩ na thaahu ciumia igĩrĩ, o ta ũrĩa aikaraga arĩ na thaahu ihinda rĩake rĩa mweri. Ningĩ no nginya eterere mĩthenya mĩrongo ĩtandatũ na ĩtandatũ nĩguo atherio thaahu wa kuura thakame.

⁶ “Hĩndĩ ĩrĩa matukũ make ma gũtherio, marĩ ma kahĩ kana ma kairĩtu, makahingari, nĩakarehera mũthĩnjĩri-Ngai gatũrũme ka mwaka ũmwe hau itonyero-inĩ rĩa Hema-ya-Gũtũnganwo, karĩ iruta rĩa njino, na atware gatutura kana ndirahũgĩ ya iruta rĩa kũhoroherio mehia.

⁷ Nake mũthĩnjĩri-Ngai nĩagacirutĩra hau mbere ya Jehova nĩguo amũhoroherie, nake mũndũ-wa-nja ũcio nĩagathirwo nĩ thaahu wa kuuma gwa thakame.

“Macio nĩmo mawatho ma mũndũ-wa-nja ũrĩa ũciarĩte kahĩ kana kairĩtu.

⁸ Angĩkorwo ndangĩhota kũruta gatũrũme, nĩakaruta ndirahũgĩ igĩrĩ kana tũtutuura twĩrĩ, kamwe ka iruta rĩa njino na karĩa kangĩ ka iruta rĩa kũhoroherio mehia. Ũguo nĩguo mũthĩnjĩri-Ngai akaamũhoroheria, nake mũndũ-wa-nja ũcio nĩagathera.’”

13

Mawatho Makoniĩ Mĩrimũ ya Ngoothi

¹ Ningĩ Jehova akĩĩra Musa na Harũni atĩrĩ,

² “Hĩndĩ ĩrĩa mũndũ o wothe angĩgĩa na handũ haimbu, kana mũtũnda, kana handũ hakaragacũku ngoothi-inĩ yake, harĩa hangĩtuĩka mũrimũ wa ngoothi ũngĩgwatanio-rĩ, no nginya

atwarwo kūrī Harūni, ūrīa mūthīnjīri-Ngai, kana kūrī ūmwe wa ariū ake ūrīa mūthīnjīri-Ngai.

³ Nake mūthīnjīri-Ngai arore kīronda kīu kīrī ngoothi-inī yake, na angīkorwo njuīrī ya handū hau harūaru nīgarūrūkīte īkerūha, na kīronda kīu kīonwo kīrikīire thīinī wa mwīrī gūkīra harīa ngoothi yakinya-rī, ūcio nī mūrīmū wa ngoothi ūngīgwatanio. Nake mūthīnjīri-Ngai aarīkia kūmūrora, nīagacooka atue atī mūdū ūcio arī na thaahu.

⁴ Angīkorwo kīmeni kīu arī nakīo ngoothi-inī yake nīkīerūhīte na gītirikīire ngoothi-inī, nayo njuīrī yaho ndīerūhīte-rī, mūthīnjīri-Ngai nīakaiga mūdū ūcio mūrūaru handū mwanya mīthenya mūgwanja.

⁵ Mūthenya wa mūgwanja, mūthīnjīri-Ngai nīakamūrora na angīkoona atī kīronda gītigarūrūkīte na gītithegeete-rī, nīakamūiga handū mwanya mīthenya īngī mūgwanja.

⁶ Mūthenya wa mūgwanja mūthīnjīri-Ngai, nīakamūrora o rīngī, na angīkorwo kīronda kīu nīkīrathira na gītithegeete ngoothi-inī-rī, mūthīnjīri-Ngai nīagatua atī mūdū ūcio ndarī na thaahu; īyo no mītūnda. Mūdū ūcio no nginya athambie nguo ciake, nake nīagathera, athirwo nī thaahu.

⁷ No mūtūnda ūcio ūngīthegea ngoothi-inī yake thuutha wa kwīonania harī mūthīnjīri-Ngai, nīguo atūike ndarī na thaahu, no nginya acooke kūrī mūthīnjīri-Ngai rīngī.

⁸ Mūthīnjīri-Ngai ūcio nīakamūrora, na angīkorwo mūtūnda ūthegeete ngoothi-inī,

nĩakamũtua atĩ arĩ na thaahu; ũcio nĩ mũrimũ wa ngoothi ũrĩa ũngĩgwatanio.

⁹ “Rĩrĩa mũndũ o wothe angĩgĩa na mũrimũ wa ngoothi ũngĩgwatanio-rĩ, no nginya atwarwo harĩ mũthĩnjĩri-Ngai.

¹⁰ Mũthĩnjĩri-Ngai nĩakamũrora, na hangĩkorwo harĩ na handũ haimbu hakeerũha ngoothi-inĩ hagatũma njuĩrĩ yerũhe, na angĩkorwo handũ hau haimbu nĩhatũrikĩte hakagĩa kĩronda-rĩ,

¹¹ ũcio nĩ mũrimũ wa ngoothi ũtangĩhona, nake mũthĩnjĩri-Ngai nĩagatua atĩ mũndũ ũcio arĩ na thaahu. Ndakamũiga handũ mwanya, tondũ mũndũ ũcio nĩarĩkĩtie kũgĩa na thaahu.

¹² “No rĩrĩ, mũrimũ ũcio ũngĩhunja ngoothi-inĩ yake yothe, na harĩa hothe mũthĩnjĩri-Ngai angĩhota kuona oone atĩ mũrimũ ũcio ũiyũrite ngoothi-inĩ ya mũndũ ũcio mũrũaru kuuma mũtwe nginya magũrũ-rĩ,

¹³ mũthĩnjĩri-Ngai ũcio nĩakamũrora, na aakorwo mũrimũ ũcio nĩ ũiyũrite mwĩrĩ wake wothe, nĩagatua atĩ mũndũ ũcio ndarĩ na thaahu. Kuona atĩ nĩerũhĩte kũndũ guothe-rĩ, ndarĩ na thaahu.

¹⁴ No hĩndĩ ĩrĩa yothe mũndũ ũcio angĩonwo arĩ na ironda-rĩ, nĩagatuĩka arĩ na thaahu.

¹⁵ Rĩrĩa mũthĩnjĩri-Ngai angĩona kĩronda-rĩ, nĩagatua atĩ mũndũ ũcio arĩ na thaahu. Kĩronda kũ kĩrĩ na thaahu; mũndũ ũcio arĩ na mũrimũ ũngĩgwatanio.

¹⁶ No kĩronda kũ kĩngĩgarũrũka kĩerũhe, no nginya mũndũ ũcio athĩ harĩ mũthĩnjĩri-Ngai.

17 Nake mūthĩnjĩri-Ngai ũcio nĩakamũrora, na aakorwo ironda nĩcierũhĩte-rĩ, mūthĩnjĩri-Ngai nĩagatua atĩ mũndũ ũcio mūrũaru ndarĩ na thaahu, nake nĩagatuĩka ndarĩ na thaahu.

18 “Rĩrĩa mũndũ angĩgĩa na ihũha ngoothi-inĩ yake na rĩcooke rĩhone,

19 naho hau ihũha rĩraarĩ haimbe na herũhe, kana hagĩe na kameni gatune-rĩ, no nginya athĩ akeyonanie kũrĩ mūthĩnjĩri-Ngai.

20 Mūthĩnjĩri-Ngai ũcio nĩakarora handũ hau, na hangĩoneka nĩ harikĩire gũkĩra ngoothi, na njuĩrĩ ciaho ikerũha, mūthĩnjĩri-Ngai nĩagatua atĩ mũndũ ũcio arĩ na thaahu. Nĩ mūrĩmũ wa ngoothi ũngĩgwatanio ũtuthũkĩte harĩa ihũha rĩu rĩraarĩ.

21 No, mūthĩnjĩri-Ngai angĩrora handũ hau one hatĩrĩ na njuĩrĩ njerũ thĩinĩ waho, na hatirikĩire gũkĩra ngoothi, na nĩhahohete-rĩ, hĩndĩ ĩyo mūthĩnjĩri-Ngai nĩakamũiga handũ mwanya ihinda rĩa mĩthenya mũgwanja.

22 Kũngĩkorwo kĩronda kĩa ihũha rĩu nĩkĩrathegea ngoothi-inĩ, mūthĩnjĩri-Ngai nĩagatua atĩ mũndũ ũcio arĩ na thaahu; ũcio nĩ mūrĩmũ ũngĩgwatanio.

23 No handũ hau hangĩkorwo hatigarũrũkĩte na hatithegeete, kũu no kĩrema kĩa ihũha, nake mūthĩnjĩri-Ngai nĩagatua atĩ mũndũ ũcio ndarĩ na thaahu.

24 “Mũndũ angĩgĩa na ihĩa ngoothi-inĩ yake, narĩo ihĩa rĩu rĩgĩe na kĩronda gĩtunĩhe kana kĩerũhe-rĩ,

25 mūthĩnjĩri-Ngai ũcio nĩakarora handũ hau, na angĩkorwo njuĩrĩ ciaho nĩcierũhĩte, na hako-rwo hakĩoneka harikĩire gũkĩra ngoothi-rĩ, ũcio

nĩ mŭrimũ ũngĩgwatanio ũtŭrĩkĩire ihĩa-inĩ rĩu. Nake mŭthĩnjĩri-Ngai nĩagatua atĩ mŭndũ ũcio arĩ na thaahu; ũcio nĩ mŭrimũ wa ngoothi ũngĩgwatanio.

²⁶ No mŭthĩnjĩri-Ngai angĩkaarora one atĩ hatirĩ na njuĩrĩ njerũ kĩrema-inĩ kũu na ti harikĩru gũkĩra ngoothi yake na nĩhahohete-rĩ, thuutha ũcio mŭthĩnjĩri-Ngai nĩakamũiga handũ mwanya mĩthenya mŭgwanja.

²⁷ Mũthenya wa mŭgwanja mŭthĩnjĩri-Ngai nĩakamŭrora rĩngĩ, naguo mŭrimũ ũcio ũngĩkorwo nĩŭrathegea ngoothi-inĩ-rĩ, mŭthĩnjĩri-Ngai nĩagatua atĩ mŭndũ ũcio arĩ na thaahu; ũcio nĩ mŭrimũ wa ngoothi ũngĩgwatanio.

²⁸ No handũ hau hangĩkorwo hatigarŭrũkĩte, na hatithegeete ngoothi-inĩ, no nĩhahohete, ũcio nĩ ũimbu wa ihĩa rĩu, nake mŭthĩnjĩri-Ngai nĩagatua atĩ mŭndũ ũcio ndarĩ na thaahu; kũu no kĩrema kĩa ihĩa.

²⁹ “Mŭndũ mŭrũme kana mŭndũ-wa-nja angĩkorwo na kĩronda mŭtwe kana kĩreru-rĩ,

³⁰ mŭthĩnjĩri-Ngai nĩakarora kĩronda kũu, na kĩngĩoneka kĩrikĩire gũkĩra ngoothi, nayo njuĩrĩ yaho ĩkorwo nĩ ya rangi wa ngoikoni, na ĩkorwo ĩrĩ njeke, mŭthĩnjĩri-Ngai nĩagatua atĩ mŭndũ ũcio arĩ na thaahu; ũcio nĩ ũhere, nĩ mŭrimũ wa mangũ ma mŭtwe kana ma kĩreru.

³¹ No hĩndĩ ĩrĩa mŭthĩnjĩri-Ngai angĩrora kĩronda kĩa mŭthemba ũcio, na gĩkorwo ti kĩrikĩru gũkĩra ngoothi, na hatirĩ njuĩrĩ njirũ thĩinĩ wakĩo, hĩndĩ ĩyo mŭthĩnjĩri-Ngai nĩakaiga mŭndũ ũcio mŭrũaru handũ mwanya mĩthenya

mūgwanja.

³² Mūthenya wa mūgwanja, mūthĩnjĩri-Ngai ũcio nĩakarora kĩronda kĩu rĩngĩ na angĩkorwo ũhere ũcio ndũthegeete na hatirĩ njuĩrĩ cia rangi wa ngoikoni, na gĩtikuoneka kĩrikĩire gũkĩra ngoothi-rĩ,

³³ no nginya mũndũ ũcio enjwo tiga o harĩa harũaru, nake mūthĩnjĩri-Ngai nĩakamũiga handũ mwanya mĩthenya ĩngĩ mūgwanja.

³⁴ Mūthenya wa mūgwanja, mūthĩnjĩri-Ngai ũcio nĩakarora ũhere ũcio o rĩngĩ, na angĩkorwo ndũthegeete ngoothi-inĩ na ndũkuoneka ũrikĩire gũkĩra ngoothi-rĩ, mūthĩnjĩri-Ngai ũcio nĩagatua atĩ mũndũ ũcio ndarĩ na thaahu. No no nginya athambie nguo ciake, na nĩagatuĩka ndarĩ na thaahu.

³⁵ No, ũhere ũcio, ũngĩthegea ngoothi-inĩ thuutha wa mũndũ ũcio gũtuuo atĩ ndarĩ na thaahu-rĩ,

³⁶ mūthĩnjĩri-Ngai ũcio nĩakamũrora na angĩkorwo ũhere ũcio nĩũthegeete ngoothi-inĩ, mūthĩnjĩri-Ngai ũcio ndakabatario nĩkũrora njuĩrĩ cia rangi wa ngoikoni; mũndũ ũcio arĩ na thaahu.

³⁷ No mūthĩnjĩri-Ngai angĩkoona atĩ hatirĩ na ũgarũrũku na nĩhamerete njuĩrĩ njirũ, ũhere ũcio nĩũhonete. Mũndũ ũcio ndarĩ na thaahu, nake Mūthĩnjĩri-Ngai nĩakamũtua ndarĩ na thaahu.

³⁸ “Hĩndĩ ĩrĩa mũndũ mũrũme kana mũndũ-wa-nja angĩgĩa na tũmeni twerũ ngoothi-inĩ-rĩ,

³⁹ mūthĩnjĩri-Ngai nĩagatũrora, na tuo tũngĩkorwo ti twerũ mũno-rĩ, ũcio nĩ mūtũnda

ūtangĩrwaria mũndũ ũtuthũkĩte ngoothi-inĩ; mũndũ ũcio ndarĩ na thaahu.

⁴⁰ “Hĩndĩ ĩrĩa mũndũ angĩmunyũka njuĩrĩ na agĩe na kĩhara-rĩ, ũcio ndarĩ na thaahu.

⁴¹ Angĩkorwo amunyũkĩte njuĩrĩ ĩrutĩtie na thiithi akagĩa kĩhara kĩa na mbere, ũcio ndarĩ na thaahu.

⁴² No angĩkorwo arĩ na kĩronda gĩtune kĩhara-inĩ kana thiithi-inĩ wake-rĩ, ũcio nĩ mũrimũ ũngĩgwatanio ũratuthũka kĩhara-inĩ kana thiithi-inĩ wake.

⁴³ Mũthĩnjĩri-Ngai nĩakamũrora, na angĩkorwo kĩronda kũu kĩimbĩte kĩhara-inĩ kana thiithi-inĩ nĩ gĩtune gĩkahaana ta mũrimũ wa ngoothi ũngĩgwatanio-rĩ,

⁴⁴ mũndũ ũcio nĩ mũrũaru na arĩ na thaahu. Mũthĩnjĩri-Ngai nĩakamũtua arĩ na thaahu nĩ ũndũ wa kĩronda kũu kĩrĩ mūtwe wake.

⁴⁵ “Mũndũ ũrĩ na mũrimũ ta ũcio ũngĩgwatanio-rĩ, no nginya ehumbe nguo ndarũku, na arekererie njuĩrĩ yake, na ahumbĩre kanua gake, athiĩ akĩanagĩrĩra akiugaga atĩrĩ, ‘Ndĩ na thaahu! Ndĩ na thaahu!’

⁴⁶ Rĩrĩa rĩothe mũndũ ũcio arĩ na mũrimũ ũcio, arĩkoragwo arĩ na thaahu. No nginya atũũrage wiki, na no nginya atũũrage nja ya kambĩ.

Mawatho Makoniĩ Ũgumu

⁴⁷ “Nguo o na ĩrĩkũ ĩngĩguma, ĩrĩ ya guoya wa ng’ondũ kana ya gatani,

⁴⁸ kana ya taama o wothe ũtumĩtwo na ndigi njogotho kana taama wa gatani, kana guoya wa ng’ondũ, kana rũũa o ruothe, kana kĩndũ o gĩothe gĩthondeketwo na rũũa-rĩ,

49 na angĩkorwo ũgumu ũcio ũrĩ nguo-inĩ, kana rũũa-inĩ, kana taama-inĩ wa ndigi njogothē, kana taama-inĩ o wothe mūtume, kana kĩndũ-inĩ o gĩothē gĩtumĩtwo na rũũa-rĩ, ũgumu ũcio ũngĩkorwo na rangi ta wa nyeki nduru kana mūtune, ũcio nĩ ũgumu ũrathegea, na no nginya wonio mũthĩnjĩri-Ngai.

50 Mũthĩnjĩri-Ngai nĩakarora ũgumu ũcio, na aige kĩndũ kũu kĩrĩ na ũgumu handũ mwanya mĩthenya mũgwanja.

51 Mũthenya wa mũgwanja nĩakarora kĩndũ kũu, na angĩkorwo ũgumu ũcio nĩũthegeete nguo-inĩ, kana ndigi-inĩ njogothē, kana taama-inĩ mūtume, kana rũũa-inĩ, rũrĩ rwa kũrutĩtwo wĩra o na ũrĩkũ, ũcio nĩ ũgumu wa kwananga; kĩndũ kũu kĩrĩ na thaahu.

52 No nginya acine nguo ĩyo, kana ndigi icio njogothē, kana taama ũcio mūtume na guoya wa ng'onda kana gatani, kana kĩndũ kĩngĩ gĩothē kĩa rũũa rũrĩa rũgwatie ũgumu ũcio, nĩ ũndũ ũgumu ũcio nĩ wa kwananga; kĩndũ kũu no nginya gĩcinwo.

53 “No rĩrĩ, rĩrĩa mũthĩnjĩri-Ngai angĩrora kĩndũ kũu, ũgumu ũcio ũkorwo ndũthegeete nguo-inĩ ĩyo, kana ndigi-inĩ icio njogothē kana taama-inĩ ũcio mūtume, kana kĩndũ kĩa rũũa-rĩ,

54 nĩagaathana kĩndũ kũu kĩgwatĩtio ũgumu gĩthambio. Ningĩ nĩagakĩiga handũ mwanya mĩthenya ĩngĩ mũgwanja.

55 Thuutha wa kĩndũ kũu kĩgwatie ũgumu gũthambio-rĩ, mũthĩnjĩri-Ngai nĩagakĩrora, na angĩkorwo ũgumu ũcio ndũrĩ ũndũ ũgarũrũkĩte, o na gũtuĩka ndũthegeete-rĩ,

kīndũ kīu kīrī na thaahu. Nīgīcinwo na mwaki, o na aakorwo ũgumu ũnyiiĩite mwena ũmwe kana ũrīa ũngī.

⁵⁶ Hīndī īrīa mūthīnjīri-Ngai angīrora kīndũ kīu na akore ũgumu ũcio ũnyihanyiihīte thutha wa kīndũ kīu gūthambio-rī, nīagatembūra nguo īyo eherie hau he na ũgumu kuuma nguo-inī īyo, kana rūūa-inī, kana ndigi-inī icio njogothē, kana taama-inī ũcio mūtume.

⁵⁷ No ũgumu ũcio ũngīcooka woneke nguo-inī, kana harī ndigi icio njogothē, kana taama ũcio mūtume, kana kīndũ kīa rūūa, ũgumu ũcio nīgūthegea ũrathegea, na kīrīa gīothē kīrī na ũgumu ũcio no nginya gīcinwo na mwaki.

⁵⁸ Nguo īyo, kana ndigi icio njogothē, kana taama mūtume, kana kīndũ kīa rūūa kīrīa gīthambītio gīkaniinwo ũgumu ũcio no nginya gīthambio rīngī, na nī gīgaathirwo nī thaahu.”

⁵⁹ Macio nīmo mawatho marīa makoniĩ indo inyiiĩtītwo nī ũgumu, irī cia guoya wa ng’ondu, kana taama wa gatani, kana ndigi njogothē, kana taama mūtume, kana kīndũ o gīothē kīa rūūa, nīmo mawatho ma gūtua kana indo icio irī na thaahu kana itirī na thaahu.

14

Gūtherio Thaahu wa Mīrimū ya Ngoothi

¹ Ningī Jehova akīira Musa atīrī,

² “Maya nīmo mawatho makoniĩ mūndũ mūrūaru hīndī yake ya gūtherio thaahu, rīrīa aarehwo kūrī mūthīnjīri-Ngai:

3 Mũthĩnjĩri-Ngai nĩakoima nja ya kambĩ amũrore. Angĩkorwo mũndũ ũcio nĩahonete mũrimũ ũcio wa kũgwatanio wa ngoothi,

4 mũthĩnjĩri-Ngai nĩagaathana areherwo nyoni igĩrĩ irĩ muoyo na itarĩ na thaahu, na kamũtĩ ka mũtarakwa, na rũrigi rwa rangi wa gakarakũ, na mũthobi irehwo nĩ ũndũ wa mũndũ ũcio ũgũtherio.

5 Mũthĩnjĩri-Ngai acooke aathane atĩ nyoni ĩmwe yacio ĩthĩnjĩrwo igũrũ rĩa nyũngũ ya rĩũmba ĩrĩ na maaĩ matahĩtwo o hĩndĩ ĩyo.

6 Ningĩ acooke oe nyoni ĩyo ĩrĩ muoyo, amĩtobokie, hamwe na kamũtĩ kau ka mũtarakwa, na rũrigi rũu rwa gakarakũ na mũthobi thĩinĩ wa thakame ya nyoni ĩyo ĩthĩnjĩrwo igũrũ wa maaĩ macio matahĩtwo o hĩndĩ ĩyo.

7 Mũthĩnjĩri-Ngai nĩakaminjĩria mũndũ ũcio ũratherio mũrimũ ũcio ũngĩgwatanio thakame ĩyo maita mũgwanja, na acooke oige atĩ mũndũ ũcio ndarĩ na thaahu. Ningĩ acooke arekererie nyoni ĩyo ĩngĩ ĩrĩ muoyo yũmbũke ĩthĩ werũ-inĩ.

8 “Mũndũ ũcio ũtheretio no nginya athambie nguo ciake, no nginya enjwo njuĩrĩ yake yothe na ethambe na maaĩ nĩguo athirwo nĩ thaahu. Thu-utha ũcio, no atoonye kambĩ; no rĩrĩ, no nginya aikare nja ya hema yake mĩthenya mũgwanja.

9 Mũthenya wa mũgwanja no nginya enjwo njuĩrĩ yake yothe; no nginya enjwo mũtwe, na nderu, na ngobe, na njuĩrĩ iria ingĩ ciake ciothe. Na no nginya athambie nguo ciake na ethambe na maaĩ, nake nĩagathirwo nĩ thaahu.

10 “Mũthenya wa kanana wakinya, no nginya

atwarĩre mũthĩnjĩri-Ngai tũtũrũme twĩrĩ na kamwatĩ, o kamwe ka ũkũrũ wa mwaka ũmwe, na ciothe ikorwo itarĩ na kaũũgũ, atware hamwe na icunjĩ ithatũ cia ikũmi cia eba* ya mũtu mũhinyu ũtukanĩtio na maguta nĩ ũndũ wa iruta rĩa mũtu, na kabakũri kamwe ka maguta.

¹¹ Mũthĩnjĩri-Ngai ũrĩa ũgaatua atĩ mũndũ ũcio ndarĩ na thaahu nĩagatwara mũndũ ũcio ũratherio hamwe na maruta make mbere ya Jehova hau itoonyero-inĩ rĩa Hema-ya-Gũtũnganwo.

¹² “Ningĩ mũthĩnjĩri-Ngai ũcio nĩakoya gatũrũme kamwe gatuo, akarute karĩ iruta rĩa mahĩtia, hamwe na kabakũri kau ka maguta; nĩagacithũngũthĩria hau mbere ya Jehova ituĩke iruta rĩa gũthũngũthio.

¹³ Nĩagathĩnjĩra gatũrũme kau handũ harĩa hatheru, harĩa iruta rĩa kũhoroherio mehia na iruta rĩa njino ithĩnjagĩrwo. O ta ũrĩa iruta rĩa kũhoroherio mehia rĩrĩ rĩa mũthĩnjĩri-Ngai-rĩ, no taguo iruta rĩa mahĩtia rĩrĩ rĩake, rĩu nĩ iruta itheru mũno makĩria.

¹⁴ Mũthĩnjĩri-Ngai ũcio nĩakoya thakame ĩmwe ya iruta rĩu rĩa mahĩtia na amĩhake moni ya gũtũ kwa ũrĩo kwa mũndũ ũcio ũratherio, na kĩara kĩrĩa kĩnene gĩa guoko gwake kwa ũrĩo, na kĩara kĩrĩa kĩnene gĩa kũgũrũ gwake kwa ũrĩo.

¹⁵ Mũthĩnjĩri-Ngai nĩagacooka oe maguta mamwe marĩa marĩ kabakũri-inĩ amaitĩrĩre rũhĩ rwake rwa mwena wa ũmotho,

¹⁶ acooke atobokie kĩara gĩake kĩa muoroto kĩa ũrĩo maguta-inĩ macio marĩ rũhĩ rwake,

* **14:10** nĩ ta kilo ithathatũ na nuthu (6.5)

aminjaminje maguta mamwe ma macio marĩ kĩara gĩake mbere ya Jehova maita mũgwanja.

17 Mũthĩnjĩri-Ngai ũcio nĩakoya maguta mamwe ma marĩa matigaire rūhĩ rwake amahake moni ya gūtũ kwa ũrĩo kwa mũndũ ũcio ũratherio, na kĩara kĩrĩa kĩnene gĩa guoko gwake kwa ũrĩo, na kĩara kĩrĩa kĩnene gĩa kũgũrũ gwake kwa ũrĩo, igũrũ rĩa thakame iyo ya iruta rĩa mahĩtia.

18 Namo maguta macio mangĩ marĩ rūhĩ rwake, mũthĩnjĩri-Ngai nĩakamahaka mūtwe wa mũndũ ũcio ũratherio nĩguo amũhoroherie hau mbere ya Jehova.

19 “Ningĩ mũthĩnjĩri-Ngai nĩakaruta igongona rĩa kũhoroherio mehia ahoroherie mũndũ ũcio ũratherio thaahu wake. Thuutha ũcio, mũthĩnjĩri-Ngai nĩagathĩnja iruta rĩa njino

20 na arĩrutĩre kĩgongona-inĩ, hamwe na iruta rĩa mũtu nĩguo amũhoroherie, nake athirwo nĩ thaahu.

21 “No rĩrĩ angĩkorwo mũndũ ũcio nĩ mũthĩni na ndangĩhota kũruta indo icio, no nginya arute gatũrũme kamwe gatuĩke iruta rĩa mahĩtia rĩa gũthũngũthio nĩguo rĩmũhoroherie, hamwe na gĩcunjĩ gĩa ikũmi kĩa eba[†] ya mũtu ũrĩa mũhinyu mũno ũtukanĩtio na maguta, rĩtuĩke iruta rĩa mũtu, na kabakũri ka maguta,

22 na ndirahũgĩ igĩrĩ kana tũtutuura twĩrĩ, o iria angĩhota kũruta, ĩmwe ĩtuĩke ya iruta rĩa kũhoroherio mehia, na ĩrĩa ĩngĩ ya iruta rĩa njino.

[†] 14:21 nĩ ta kilo 2

23 “Mũthenya wa kanana wakinya no nginya acirehe kũrĩ mũthĩnjĩri-Ngai hau itoonyero rĩa Hema-ya-Gũtũnganwo nĩgeetha athererio hau mbere ya Jehova.

24 Nake mũthĩnjĩri-Ngai nĩakoya gatũrũme kau ka iruta rĩa mahĩtia, hamwe na kabakũri ka maguta, acithũngũthĩrie mbere ya Jehova ituĩke iruta rĩa gũthũngũthio.

25 Nĩagathĩnja gatũrũme ka iruta rĩa mahĩtia na acooke oe thakame ĩmwe yako amĩhake moni ya gũtũ kwa ũrĩo kwa mũndũ ũcio ũratherio, na amĩhake kĩara kĩrĩa kĩnene gĩa guoko gwake kwa ũrĩo na kĩara kĩrĩa kĩnene gĩa kũgũrũ gwake kwa ũrĩo.

26 Mũthĩnjĩri-Ngai nĩagekĩra maguta mamwe rũhĩ rwa mwena wake wa ũmotho,

27 na aminjaminje maguta mamwe ma macio marĩ rũhĩ rwake na kĩara kĩa muoroto gĩa guoko gwake kwa ũrĩo, hau mbere ya Jehova, maita mũgwanja.

28 Maguta mamwe ma macio marĩ rũhĩ rwake amahake o harĩa aahakĩte thakame ya iruta rĩa mahĩtia, moni-inĩ ya gũtũ kwa ũrĩo kwa mũndũ ũcio ũratherio, na kĩara kĩrĩa kĩnene gĩa guoko gwake kwa ũrĩo na kĩara kĩrĩa kĩnene gĩa kũgũrũ gwake kwa ũrĩo.

29 Namo maguta macio mangĩ marĩ rũhĩ rwake, mũthĩnjĩri-Ngai nĩakamahaka mũtwe wa mũndũ ũcio ũratherio, nĩguo amũhoroherie hau mbere ya Jehova.

30 Ningĩ nĩakaruta igongona rĩa ndirahũgĩ kana tũtutuura, o iria mũndũ ũcio angĩhota kũruta,

31 ĩmwe ĩrĩ iruta rĩa kũhoroherio mehia na ĩyo ĩngĩ ĩrĩ iruta rĩa njino, o hamwe na iruta rĩa mũtu. Ũguo nĩguo mũthĩnjĩri-Ngai akaa-horoheria mũndũ ũcio ũratherio hau mbere ya Jehova.”

32 Macio nĩmo mawatho makoniĩ mũndũ o wothe ũrĩa ũrĩ na mũrimũ wa ngoothi ũngĩgwatanio, na ndangĩhota kũruta iruta rĩrĩa rĩathanĩtwo rĩa gũtherio gwake.

Gũtherio Ũgumu wa Nyũmba

33 Ningĩ Jehova akĩira Musa na Harũni atĩrĩ,

34 “Rĩrĩa mũgaakinya bũrũri wa Kaanani, ũrĩa ngũmũhe ũtuĩke igai rĩanyu, na niĩ njĩkĩre ũgumu ũgũthegea nyũmba thĩinĩ bũrũri-inĩ ũcio-rĩ,

35 mwene nyũmba ĩyo no nginya athiĩ akeere mũthĩnjĩri-Ngai atĩrĩ, ‘Nĩnyonete kĩndũ kĩaana ta ũgumu thĩinĩ wa nyũmba yakwa.’

36 Mũthĩnjĩri-Ngai ũcio nĩagaathana indo cio-the irutwo nyũmba ĩyo atanatoonya kũrora ũgumu ũcio, nĩgeetha gũtikagĩe kĩndũ o na kĩmwe kĩrĩ nyũmba ĩyo kĩngĩtuuo atĩ kĩrĩ na thaahu. Thuutha wa ũguo mũthĩnjĩri-Ngai nĩagatoonya arore nyũmba ĩyo.

37 Nĩakarora ũgumu rũthingo-inĩ, na aakorwo rũrĩ na tũrima twa rangi ta wa nyeki nduru kana wa rangi mũtune tũhaana ta tũtoonyete thĩinĩ wa rũthingo-rĩ,

38 mũthĩnjĩri-Ngai ũcio nĩakoima nja ya nyũmba ĩyo na acooke amĩhinge gwa kahinda ka mĩthenya mũgwanja.

39 Mũthenya wa mũgwanja wakinya, mũthĩnjĩri-Ngai nĩagacooka athĩi arore nyũmba ĩyo. Angĩona ũgumu ũcio nĩũthegeete thingo-inĩ,

40 nĩagaathana mahiga marĩa marĩ na ũgumu mamomorwo na mateo handũ hatarĩ hatheru na kũu nja ya itũũra.

41 Nĩagaathana thingo ciothe ikũrũrwo mwena wa na thĩinĩ, namo makũrũro macio mateo kĩara-inĩ na kũu nja ya itũũra.

42 Ningĩ moe mahiga mangĩ make namo mathenya macio mamomoretwo, na macooke moe rĩũmba rĩerũ mathinge nyũmba ĩyo narĩo.

43 “Ũgumu ũcio ũngĩcoka woneke rĩngĩ nyũmba-inĩ ĩyo, thuutha wa mahiga macio kũmomorwo, na thingo icio gũkũrũrwo na igathiingwo rĩngĩ-rĩ,

44 mũthĩnjĩri-Ngai nĩagacooka athĩi amĩrore rĩngĩ, na angĩona ũgumu ũcio nĩũthegeete nyũmba-inĩ ĩyo, ũcio nĩ ũgumu wa kwananga; nyũmba ĩyo ĩrĩ na thaahu.

45 No nginya ĩmomorwo: mahiga mayo, na mbaũ, na thingo ciothe, nacio indo icio itwarwo handũ hatarĩ hatheru na kũu nja ya itũũra.

46 “Mũndũ o wothe ũngĩtoonya nyũmba ĩyo hĩndĩ ĩyo ĩrĩ hinge nĩakanyiitwo nĩ thaahu o nginya hwaĩ-inĩ.

47 Mũndũ o wothe ũngĩkoma kana arĩire irio nyũmba ĩyo, no nginya athambie nguo ciake.

48 “No rĩrĩ, mũthĩnjĩri-Ngai angĩũka kũmĩrora akore atĩ ũgumu ũcio ndũthegeete thuutha wa nyũmba ĩyo gũthingwo rĩngĩ-rĩ, nĩagatua atĩ

nyũmba ĩyo ndĩrĩ na thaahu, nĩgũkorwo ũgumu ũcio nĩũthirĩte.

⁴⁹ Nĩgeetha atherie nyũmba ĩyo, nĩakoya nyoni igĩrĩ, na kamũtĩ ka mũtarakwa, na rũrigi rwa rangi wa gakarakũ, na mũthobi.

⁵⁰ Nĩagathĩnjĩra nyoni ĩmwe ya icio igũrũ rĩa nyũngũ ya rĩũmba ĩrĩ na maaĩ matahĩtwo o hĩndĩ ĩyo.

⁵¹ Acooke oe kamũtĩ ka mũtarakwa, na mũthobi, na rũrigi rwa rangi wa gakarakũ na nyoni ĩyo ĩrĩ muoyo, acitobokie thĩinĩ wa thakame ĩyo ya nyoni ĩyo thĩnje, na maaĩ-inĩ macio matahĩtwo o hĩndĩ ĩyo, aminjaminjĩrie nyũmba ĩyo maita mũgwanja.

⁵² Nĩagatheria nyũmba ĩyo na thakame ya nyoni ĩyo, na maaĩ macio matahĩtwo o hĩndĩ ĩyo, na nyoni ĩyo ĩrĩ muoyo, na kamũtĩ kau ka mũtarakwa, na mũthobi ũcio, na rũrigi rũu rwa rangi wa gakarakũ.

⁵³ Acooke arekererie nyoni ĩyo ĩrĩ muoyo yũmbũke ithĩĩ na kũu werũ-inĩ, nja ya itũũra. Ũguo nĩguo akaahoroheria nyũmba ĩyo, nayo nĩgathirwo nĩ thaahu.”

⁵⁴ Macio nĩmo mawatho makoniĩ mũrimũ o ro wothe wa ngoothi ũrĩa ũngĩgwatanio, na ũhere,

⁵⁵ na ũgumu ũrĩ nguo-inĩ kana thĩinĩ wa nyũmba,

⁵⁶ na handũ haimbu, na handũ harĩ na mũtũnda, kana handũ hakaragacũku,

⁵⁷ nĩguo kũmenyekage rĩrĩa kĩndũ gĩtarĩ na thaahu na rĩrĩa kĩrĩ na thaahu.

Macio nĩmo mawatho makoniĩ mũrimũ ya ngoothi ĩrĩa ĩngĩgwatanio, na makoniĩ ũgumu.

15

Kuura Kūngĩrehe Thaahu

¹ Nake Jehova akĩira Musa na Harũni atĩrĩ,

² “Arĩriai andũ a Isiraeli, mũmeere ũũ: ‘Rĩrĩa mũndũ mũrũme o wothe angĩkorwo akiura kuuma njaga-inĩ yake, kuura kũu nĩ thaahu.

³ Mũndũ ũcio arĩkoragwo arĩ na thaahu hĩndĩ írĩa angĩkorwo akiura hĩndĩ ciothe, o na kana angĩtiga kuura. Kuura kũu arĩ nakuo kũrĩtũmaga athaaha na njĩra ici:

⁴ “ ‘Ũrĩrĩ o wothe mũndũ ũcio ũkuura angĩkomera nĩũkanyiitwo nĩ thaahu, na kĩndũ o gĩothe kĩrĩa angĩkarĩra nĩgĩkanyiitwo nĩ thaahu.

⁵ Mũndũ ũrĩa ũngĩhutia ũrĩrĩ ũcio no nginya athambie nguo ciake na ethambe na maaĩ, na atiinde arĩ na thaahu o nginya hwaĩ-inĩ.

⁶ Mũndũ o wothe ũngĩkarĩra kĩndũ gĩkarĩrwo nĩ mũndũ ũcio ũroira, no nginya athambie nguo ciake na ethambe na maaĩ, na atiinde arĩ na thaahu o nginya hwaĩ-inĩ.

⁷ “ ‘Mũndũ o wothe ũngĩhutia mũndũ ũcio ũroira no nginya athambie nguo ciake na ethambe na maaĩ, na atiinde arĩ na thaahu o nginya hwaĩ-inĩ.

⁸ “ ‘Mũndũ ũcio ũroira angĩtuĩra mũndũ ũtarĩ na thaahu mata-rĩ, mũndũ ũcio no nginya athambie nguo ciake na ethambe na maaĩ, na atiinde arĩ na thaahu o nginya hwaĩ-inĩ.

⁹ “ ‘Matandĩko mothe marĩa mũndũ ũcio ũroira angĩkarĩra akuuĩtwo nĩ nyamũ, nĩmakanyiitwo nĩ thaahu,

10 nake mündũ o wothe ũngĩhutia kĩndũ o na kĩmwe gĩkarĩre nĩ mündũ ũcio, nĩakanyitwo nĩ thaahu o nginya hwaĩ-inĩ; ũrĩa wothe ũngĩũngania indo icio no nginya athambie nguo ciake na ethambe na maaĩ, na atiinde arĩ na thaahu o nginya hwaĩ-inĩ.

11 “ Mündũ ũcio ũkuura angĩhutia mündũ atethambĩte moko na maaĩ, mündũ ũcio ahutia no nginya athambie nguo ciake na ethambe na maaĩ, na atiinde arĩ na thaahu o nginya hwaĩ-inĩ.

12 “ ‘Nyũngũ ya rĩũmba ĩrĩa mündũ ũcio angĩhutia, no nginya yũragwo, na kĩndũ gĩothe kĩa mbaũ no nginya gĩkamũrwo na maaĩ.

13 “ ‘Rĩrĩa mündũ ũcio angĩhonio mũrimũ ũcio wa kuura, nĩageterera mĩthenya mũgwanja nĩguo ambĩrĩrie gũtherio gwake; no nginya athambie nguo ciake na ethambe na maaĩ, matahĩtwo o hĩndĩ ĩyo, nake nĩagathirwo nĩ thaahu.

14 Mũthenya wa kanana wakinya, no nginya arute ndirahũgĩ igĩrĩ kana tũtutuura twĩrĩ, athĩĩ mbere ya Jehova hau itoonyero rĩa Hema-ya-Gũtũnganwo na acinengere mũthĩnjĩri-Ngai.

15 Nake mũthĩnjĩri-Ngai nĩagaciruta igong-ona, ĩmwe ĩrĩ iruta rĩa kũhoroherio mehia na ĩrĩa ĩngĩ irĩ iruta rĩa njino. Ũguo nĩguo akaa-horoheria mündũ ũcio hau mbere ya Jehova, nĩ ũndũ wa kuura gwake.

16 “ ‘Rĩrĩa mündũ mũrũme angiumwo nĩ hinya wa arũme, no nginya ethambe mwĩrĩ wothe na maaĩ, na atiinde arĩ na thaahu o nginya hwaĩ-inĩ.

17 Nguo o yothe kana rūūa ingiitĩkĩrwo nĩ hinya wa arũme handũ, no nginya ithambio na maaĩ, na itiinde irĩ na thaahu o nginya hwaĩ-inĩ.

18 Rĩrĩa mũndũ mūrũme akomania na mũndũ-wa-nja, nake oimwo nĩ hinya wa arũme, o eerĩ no nginya methambe na maaĩ, nao matiinde marĩ na thaahu o nginya hwaĩ-inĩ.

19 “ ‘Rĩrĩa mũndũ-wa-nja ekuura ihinda-inĩ rĩake rĩa mweri, nĩagaikara mĩthenya mũgwanja arĩ na thaahu, nake mũndũ o wothe ũngĩmũhutia, atiinde arĩ na thaahu o nginya hwaĩ-inĩ.

20 “ ‘Kĩndũ o gĩothe angĩkomera ihinda-inĩ rĩake rĩa mweri nĩgĩkanyiitwo nĩ thaahu, na kĩndũ o gĩothe angĩkarĩra nĩgĩkanyiitwo nĩ thaahu.

21 Mũndũ o wothe ũngĩhutia ũrĩrĩ wake no nginya athambie nguociake na ethambe mwĩrĩ na maaĩ, nake atiinde arĩ na thaahu o nginya hwaĩ-inĩ.

22 Mũndũ o wothe ũngĩhutia kĩndũ o gĩothe aikarĩire no nginya athambie nguociake na ethambe mwĩrĩ na maaĩ, nake atiinde arĩ na thaahu o nginya hwaĩ-inĩ.

23 Kĩndũ kũu kĩngĩkorwo nĩ ũrĩrĩ, kana o kĩndũ kĩngĩ mũndũ-wa-nja ũcio aikarĩire, hĩndĩ ĩyo mũndũ wothe angĩkĩhutia, nĩagatinda arĩ na thaahu o nginya hwaĩ-inĩ.

24 “ ‘Mũndũ mūrũme angĩkoma nake na ahutio nĩ thakame ya ihinda rĩake rĩa mweri, nĩagaikara arĩ na thaahu mĩthenya mũgwanja; naguo ũrĩrĩ o wothe angĩkomera nĩũkanyiitwo nĩ thaahu.

25 “ ‘Rĩrĩa mũndũ-wa-nja angiura thakame ategũtigithĩria mũthenya mũingĩ ihinda rĩtarĩ rĩake rĩa mweri, kana kuura kũngĩ gũkĩrĩte ihinda rĩake rĩa mweri, nĩagaikara arĩ na thaahu rĩrĩa rĩothe ekuura ũguo, o ta ũrĩa akoragwo arĩ na thaahu ihinda-inĩ rĩake rĩa mweri.

26 Ũrĩrĩ wothe ũrĩa angĩkoma rĩrĩa rĩothe ekuura ũguo, nĩũkanyitwo nĩ thaahu, o ta ũrĩa ũrĩrĩ wake ũkoragwo na thaahu ihinda-inĩ rĩake rĩa mweri, na kĩrĩa gĩothe angĩkarĩra nĩ gĩkaanyitwo nĩ thaahu, o ta ũrĩa gũkoragwo ihinda-inĩ rĩake rĩa mweri.

27 Mũndũ o wothe angĩcihutia nĩakanyitwo nĩ thaahu; nake no nginya athambie nguo ciake na ethambe mwĩrĩ na maaĩ, na atiinde arĩ na thaahu o nginya hwaĩ-inĩ.

28 “ ‘Aarĩkia gũtiga kuura, nĩageterera mũthenya mũgwanja, na thuutha ũcio nĩagathirwo nĩ thaahu.

29 Mũthenya wa kanana wakinya, no nginya arute ndirahũgĩ igĩrĩ kana tũtutuura twĩrĩ, acirehere mũthĩnjĩri-Ngai hau itoonyero rĩa Hema-ya-Gũtũnganwo.

30 Mũthĩnjĩri-Ngai nĩakaruta ĩmwe ĩrĩ iruta rĩa kũhoroherio mehia, nayo ĩyo ĩngĩ ĩrĩ iruta rĩa njino. Ũguo nĩguo mũthĩnjĩri-Ngai akaamũhoroheria hau mbere ya Jehova nĩ ũndũ wa thaahu wa kuura kũu gwake.

31 “ ‘No nginya mwehanĩrĩrie andũ a Isiraeli na indo iria ĩngĩmagwatia thaahu, nĩgeetha matikanakue marĩ na thaahu nĩ ũndũ wa

gũthaahia gĩkaro gĩakwa kĩa kĩa gatagati kao.' "

³² Macio nĩmo mawatho marĩa makoniĩ mũndũ ũrĩa ũkuura, na ma mũndũ o wothe ũrĩa ũnyititwo nĩ thaahu nĩ ũndũ wa kuumwo nĩ hinya wa arũme,

³³ na ma mũndũ-wa-nja nĩ ũndũ wa ihinda rĩake rĩa mweri, na ma mũndũ mũrũme kana mũndũ-wa-nja ũrĩa ũkuura, na ma mũndũ mũrũme ũrĩa ũngĩkoma na mũndũ-wa-nja ũrĩa ũrĩ na thaahu.

16

Mũthenya wa Kũhoroherio Mehia

¹ Nake Jehova akĩarĩria Musa thuutha wa gĩkuũ kĩa ariũ arĩa eerĩ a Harũni arĩa maakuire rĩrĩa mookire magĩkuhĩrĩria mbere ya Jehova.

² Jehova akĩira Musa atĩrĩ: "Ĩra mũrũ wa nyũkwa Harũni ndagatoonyage o rĩrĩa enda Handũ-harĩa-Hatheru-Mũno, hau thuutha wa gĩtambaya gĩa gũcuuria kĩa kĩa mbere ya gĩtĩ gĩa tha kĩa kĩa igũrũ wa ithandũkũ rĩa kĩrĩkanĩro ndakae gũkua, tondũ hau nĩho ndiyumagĩria ndĩ thĩnĩ wa itu hau igũrũ wa gĩtĩ gĩa tha.

³ "Ūũ nĩguo Harũni arĩtoonyaga harĩa haamũre: arĩtoonyaga na gategwa ka iruta rĩa kũhoroherio mehia, na ndũrũme ĩmwe ya iruta rĩa njino.

⁴ Nĩarĩhumbaga kanjũ ya gatani ĩrĩa nyamũre, na thuruarĩ cia thĩnĩ cia gatani iriganie na mwĩrĩ wake, nĩarĩhotoraga mũcibi ũrĩa wa gatani, na akeoha kĩremba kĩa gĩa gatani. Icio nĩcio nguo

iria nyamũre; nĩ ũndũ ũcio no nginya ethambe na maaĩ mbere ya gũciĩhumba.*

⁵ Nĩakoya thenge igĩrĩ cia iruta rĩa kũhoroherio mehia, na ndũrũme ya iruta rĩa njino kuuma kũrĩ kĩrĩndĩ kĩa andũ a Isiraeli.

⁶ “Harũni nĩakaruta ndegwa ĩyo ĩrĩ iruta rĩa kũhoroherio mehia make mwene nĩguo ehoroherie we mwene na nyũmba yake.

⁷ Ningĩ nĩakoya thenge icio cieriĩ acineane hau mbere ya Jehova itoonyero-inĩ rĩa Hema-ya-Gũtũnganwo.

⁸ Nĩagacuukĩra thenge icio cieriĩ mĩtĩ, ũmwe nĩ wa Jehova, naguo ũcio ũngĩ nĩ wa mbũri ya kũrekererio ĩkuuithĩtio mehia.

⁹ Harũni nĩakaruta thenge ĩrĩa ĩkaagũrwo nĩ mũtĩ wa mwena wa Jehova, amĩrute ĩrĩ igongona rĩa kũhoroherio mehia.

¹⁰ No thenge ĩrĩa ĩkaagũrwo nĩ mũtĩ ĩtuĩke ya kũrekererio ĩkuuithĩtio mehia nĩkaneanwo mbere ya Jehova ĩrĩ muoyo, ĩtuĩke ya kũhorohanĩria, na ũndũ wa kũmĩrekereria ĩthĩire werũ-inĩ, ĩrĩ yo ya kũrekererio ĩkuuithĩtio mehia.

¹¹ “Harũni nĩakarehe ndegwa ĩyo ĩtuĩke ya iruta rĩa mehia make mwene, nĩguo ehoroherie we mwene na nyũmba yake, na nĩagathĩnja ndegwa ĩyo nĩ ũndũ wa iruta rĩa kũhoroherio mehia make mwene.

¹² Nĩakoya rũgĩo rwa ũbani rũiyũrĩtio makara ma mwaki marutĩtwo kĩgongona-inĩ mbere ya Jehova, na ngundi igĩrĩ cia ũbani mũhinyu ũrĩa

* **16:4** Nguo cia athĩnjĩri-Ngai ciaigagwo thĩnĩ wa hekarũ (Ezek 44:17-19).

ūtaraŕĩkaga wega, na acitware na kũu thuutha wa gĩtambaya gĩa gũcuurio.

¹³ Nĩagekĩra ũbani ũcio mwaki-inĩ mbere ya Jehova, nayo ndogo ya ũbani ũcio nĩngathiĩka gĩtĩ kũu gĩa tha, kũu kĩrĩ igũrũ rĩa ithandũkũ rĩa Ũira, nĩguo ndagakue.

¹⁴ Ningĩ nĩakoya thakame ĩmwe ya ndegwa ĩyo na kĩara gĩaake, amĩminjaminje mwena wa mbere wa gĩtĩ kũu gĩa tha; ningĩ nĩakaminjaminja ĩmwe yayo na kĩara gĩaake maita mũgwanja hau mbere ya gĩtĩ kũu gĩa tha.

¹⁵ “Ningĩ nĩagathĩnja thenge ĩrĩa ya iruta rĩa kũhoroherio mehia makoniĩ andũ acio, na atware thakame yayo thuutha wa gĩtambaya gĩa gũcuurio, eke nayo o ta ũrĩa eekire thakame ya ndegwa ĩyo: amĩminjaminje igũrũ rĩa gĩtĩ kũu gĩa tha o na mbere yakĩo.

¹⁶ Ũguo nĩguo akaahoroheria Handũ-harĩa-Hatheru-Mũno tondũ wa thaahu na ũremi wa andũ a Isiraeli, kũringana na mehia mao mothe. Na ũguo noguo ageeka nĩ ũndũ wa Hema-ya-Gũtũnganwo, ĩrĩa ĩrĩ gatagatĩ kao na thaahu wao.

¹⁷ Gũtirĩ mũndũ o na ũrĩkũ ũgaakorwo thĩinĩ wa Hema-ya-Gũtũnganwo kuuma ihinda rĩrĩa Harũni agaathiĩ kũhoroheria Handũ-harĩa-Hatheru-Mũno nginya hĩndĩ ĩrĩa akoima ho, arĩkĩtie kwĩhoroheria we mwene, na akahoroheria nyũmba yake na akahoroheria kĩrĩndĩ gĩothe gĩa Isiraeli.

¹⁸ “Ningĩ nĩakoima athiĩ kĩgongona-inĩ kĩrĩa kĩrĩ hau mbere ya Jehova akĩhoroherie. Nĩakoya thakame ĩmwe ya ndegwa ĩyo, na

thakame ĩmwe ya thenge, amĩhake hĩa ciothe cia kĩgongona kũu.

¹⁹ Nĩakaminjaminja thakame ĩmwe na kĩara gĩake igũrũ rĩakĩo maita mũgwanja, agĩtherie na akĩamũre nĩguo gĩthirwo nĩ thaahu wa andũ a Isiraeli.

²⁰ “Harũni aarĩkia kũhoroheria Handũ-harĩa-Hatheru-Mũno, na Hema-ya-Gũtũnganwo na kĩgongona kũu, nĩakarehe thenge ĩrĩa ĩrĩ muoyo.

²¹ Nĩakaigĩrĩra moko make meerĩ igũrũ rĩa mũtwe wa thenge ĩyo ĩrĩ muoyo, na oimbũrĩre hau igũrũ rĩayo waganu wothe na ũremi wa andũ a Isiraeli, oimbũre mehia mao mothe, amacookererie igũrũ rĩa mũtwe wayo. Nĩakarekereria thenge ĩyo ĩthĩire werũ-inĩ ĩmenyereirwo nĩ mũndũ ũrĩa ũthuurĩrwo wĩra ũcio.

²² Thenge ĩyo nĩgakuuithio mehia mao mothe, ĩmatware kũndũ kũrĩa gũtatũũragwo nĩ Andũ; nake mũndũ ũcio nĩakarekereria thenge ĩyo na kũu werũ-inĩ.

²³ “Harũni nĩagacooka atoonye Hema-ya-Gũtũnganwo arute nguo icio cia gatani ĩria eekĩrĩre mbere ya gũtoonya Handũ-harĩa-Hatheru-Mũno, nake acitige kuo.

²⁴ Nĩagethamba mwĩrĩ na maaĩ, arĩ handũ hatheru na acooke ehumbe nguo ciake cia ndũire. Acooke oime nja na erutĩre iruta rĩa njino nĩ ũndũ wake mwene, na arute iruta rĩa njino nĩ ũndũ wa andũ, nĩguo ehoroherie we mwene na ahoroherie andũ arĩa angĩ.

²⁵ Ningĩ nĩagacinĩra maguta ma iruta rĩa kũhoroherio mehia igũrũ rĩa kĩgongona.

26 “Mũndũ ũcio ũrekaġĩrĩria thenge ĩyo ya ġũkuuithio mehia no nginya athambie nguo ciake na ethambe mwĩrĩ na maaĩ; thuutha ũcio acooke atoonye kambĩ.

27 Ndegwa ĩyo na thenge, iria cia iruta rĩa kũhoroherio mehia, iria thakame yacio yatwarĩtwo Handũ-harĩa-Hatheru-Mũno ya kũhorohanĩria, no nginya ciumio nja ya kambĩ; njũa ciacio na nyama, na mahu ciothe icinwo ihĩe biũ.

28 Mũndũ ũrĩa ũgacicina no nginya agaathambia nguo ciake na ethambe mwĩrĩ na maaĩ; thuutha ũcio no acooke atoonye kambĩ.

29 “Ũndũ ũyũ ũġũtuĩka watho mwandĩke wa kũrũmagĩrĩrwo hĩndĩ ciothe nĩ inyuĩ: Mũthenya wa ikũmi mweri-inĩ wa mũġwanja no nginya mwĩimage irio, na mũtikarutage wĩra o na ũrĩkũ, arĩ mũndũ ũciarĩrwo bũrũri wanyu, kana arĩ mũgeni ũrĩa ũtũũranagia na inyuĩ,

30 tondũ mũthenya ũcio nĩmũkahoroherio, nĩguo mũtherio. Hĩndĩ ĩyo nĩmũġatherio kuuma kũrĩ mehia manyu mothe mũrĩ hau mbere ya Jehova.

31 ĩyo nĩ Thabatũ ya kũhurũka, na no nginya mwĩimage irio; ũyũ nĩ watho mwandĩke wa kũrũmagĩrĩrwo hĩndĩ ciothe.

32 Mũthĩnjĩri-Ngai ũrĩa mũitĩrĩrie maguta na akaamũrwo ġũcooka ithenya rĩa ithe ta mũthĩnjĩri-Ngai ũrĩa mũnene nĩwe ũkaahoroheria andũ. Nĩakehumbaga nguo iria nyamũre cia gatani

33 na ahoroherie Handũ-harĩa-Hatheru-Mũno, na Hema-ya-ġũtũnganwo, na

kĩgongona, na athĩnjĩri-Ngai, na andũ othe a mũingĩ wa Isiraeli.

³⁴ “Ũndũ ũyũ ũgũtuĩka watho mwandĩke wa kũrũmagĩrĩrwo hĩndĩ ciothe nĩ inyuĩ; horohio ĩrĩrutagwo riita rĩmwe o mwaka nĩ ũndũ wa mehia mothe ma andũ a Isiraeli.”

Na gũgũkwo o ta ũrĩa Jehova aathĩte Musa gwĩkagwo.

17

Kũgirio Kũrĩa Thakame

¹ Ningĩ Jehova akĩra Musa atĩrĩ,

² “Arĩria Harũni, na ariũ ake na andũ othe a Isiraeli, ũmeere atĩrĩ: ‘Ũũ nĩguo Jehova aathanĩte:

³ Mũndũ o wothe Mũisiraeli ũrĩrutaga igongona rĩa ndegwa, kana rĩa gatũrũme, kana rĩa mbũri thĩinĩ wa kambĩ kana nja ya kambĩ,

⁴ handũ ha kũrĩrehe itoonyero-inĩ rĩa Hema-ya-Gũtũnganwo, arĩrute rĩrĩ igongona rĩa kũrutĩrwo Jehova hau mbere ya Hema-ĩrĩa-Nyamũre ya Jehova-rĩ, mũndũ ũcio nĩagatuuo arĩ na mahĩtia ma gũita thakame; mũndũ ũcio nĩaitĩte thakame, na no nginya aingatwo kuuma kũrĩ andũ ao.

⁵ Ũndũ ũyũ nĩwagũtũma andũ a Isiraeli matwaragĩre Jehova magongona marĩa rĩu mararutĩrwo werũ-inĩ. No nginya mamarehagĩre mũthĩnjĩri-Ngai, ũguo nĩ kuuga kũrĩ Jehova, hau itoonyero-inĩ rĩa Hema-ya-Gũtũnganwo, marutwo marĩ maruta ma ũiguano.

6 Mũthĩnjĩri-Ngai nĩakaminjaminja thakame kĩgongona-inĩ kĩa Jehova hau itoonyero-inĩ rĩa Hema-ya-Gũtũnganwo, na acine maguta marĩ mũtararĩko mwega wa gũkenia Jehova.

7 Matikanacooke o na rĩ kũruta magongona mao o na marĩkũ kũrĩ mĩhianano ya mbũri ĩrĩa mahũũraga ũmaraya nayo. Ũyũ nĩ watho mwandĩke wa kũrũmagĩrĩrwo hĩndĩ ciothe kũrĩ o, na kũrĩ njarwa iria igooka.'

8 "Meere atĩrĩ: 'Mũisiraeli o wothe, kana mũgeni o na ũrĩkũ ũtũũranagia nao, ũkaaruta iruta rĩa njino, kana arute igongona,

9 na ndarĩtware hau itoonyero-inĩ rĩa Hema-ya-Gũtũnganwo arĩrutĩre Jehova-rĩ, mũndũ ũcio no nginya aingatwo kuuma kũrĩ andũ ao.

10 " 'Mũisiraeli wothe kana mũgeni o wothe ũtũũranagia nao ũkaarĩa thakame o yothe, nĩngahũgũkĩra mũndũ ũcio ũrĩite thakame, na nĩngamũingata kuuma kũrĩ andũ ao.

11 Nĩgũkorwo muoyo wa kĩũmbe ũrĩ thĩinĩ wa thakame, na nĩyo ndĩmũheete mwĩhorohagĩrie nayo kĩgongona-inĩ; thakame nĩyo ĩhorohagĩria muoyo wa mũndũ.

12 Nĩ ũndũ ũcio ngwĩra andũ a Isiraeli atĩrĩ, "Gũtirĩ mũndũ o na ũmwe thĩinĩ wanyu wagĩrĩrwo nĩ kũrĩa thakame, o na mũgeni ũrĩa ũtũũranagia na inyuĩ ndakanarĩe thakame."

13 " 'Mũisiraeli o wothe, kana mũgeni o wothe ũtũũranagia na inyuĩ, ũkaaguĩma nyamũ kana nyoni o yothe ĩngĩrĩio, no nginya agaita thakame yayo thĩ, acooke amĩthike na tĩiri,

14 tondũ muoyo wa kĩũmbe gĩothe nĩ thakame yakĩo. Nĩkĩo njĩrĩite andũ a Isiraeli atĩrĩ,

“Mūtikanarīe thakame ya kīūmbe o gīothe, tondū muoyo wa kīūmbe nī thakame yakīo; mūndū o wothe ūngīmīrīa no nginya aingatwo.”

¹⁵ “ Mūndū o wothe, arī wa gūciarīrwo būrūri wanyu kana arī mūgeni, angīkaarīa nyamū īkuīte kana ītambuurangītwo nī nyamū cia gīthaka-rī, no nginya agaathambia nguo ciake na ethambe na maaī, na atiinde na thaahu nginya o hwaī-inī; thuutha ūcio nīagathirwo nī thaahu.

¹⁶ No angīkaaga gūthambia nguo ciake na aage gwīthamba-rī, nīagacookererwo nī ūūru ūcio wake.’ ”

18

Gūkomania kūrīa Kūgirie

¹ Nake Jehova akīira Musa atīrī,

² “Arīria andū a Isiraeli, ūmeere atīrī: ‘Nī nī nī Jehova Ngai wanyu.

³ Mūtikaneeke maūndū marīa andū a Misiri, kūrīa mwatūūraga, meekaga, na mūtikaneeke maūndū marīa mekagwo būrūri wa Kaanani, kūrīa ndīramūtware. Mūtīkarūmīrīre mīthīire yao.

⁴ No nginya mwathīkagīre mawatho makwa na mūmenyagīrīre gwathīkīra kīrīra kīa watho wakwa wa kūrūmīrīrwo. Nī nī nī Jehova Ngai wanyu.

⁵ Tūūrai mūrūmītie kīrīra kīa watho wakwa wa kūrūmīrīrwo, na mawatho makwa, nīgūkorwo mūndū ūrīa ūrīmathīkagīra nīarītūūrio muoyo nīmo. Nī nī nī Jehova.

6 “ ‘Gũtirĩ mũndũ o na ũrĩkũ ũgaathengerera mũndũ wa nyũmba yake nĩguo makomanie; nĩ nĩ nĩ Jehova.

7 “ ‘Ndũkanakorithie thoguo nĩ ũndũ wa gũkoma na nyũkwa. Ũcio nĩ nyũkwa; ndũkanakome nake.

8 “ ‘Ndũkanakome na mũtumia wa thoguo; ũguo nĩ gũconorithia thoguo.

9 “ ‘Ndũkanakome na mwarĩ wa nyũkwa, kana mwarĩ wa thoguo ũrĩa mũciarĩtwo nĩ ithe ũmwe kana mwarĩ wa nyũkwa ũrĩa mũtarĩ a ithe ũmwe.

10 “ ‘Ndũkanakome na mwarĩ wa mũrũguo kana mwarĩ wa mwarĩguo; ũguo nĩ gwĩconorithia.

11 “ ‘Ndũkanakome na mwarĩ wa mũndũ-wanja wa thoguo, ũrĩa ũciarĩtwo nĩ thoguo; ũcio no ta mwarĩ wa nyũkwa.

12 “ ‘Ndũkanakome na mwarĩ wa nyina na thoguo; ũcio nĩ mũndũ wa nyũmba ya thoguo.

13 “ ‘Ndũkanakome na tataguo, ũcio nĩ mũndũ wa nyũmba ĩmwe na nyũkwa.

14 “ ‘Ndũkanakorithie mũrũ wa nyina na thoguo, na ũndũ wa gũthengerera mũtumia wake nĩguo mũkomanie; ũcio nĩ tataguo.

15 “ ‘Ndũkanakome na mũtumia wa mũrũguo. Ũcio nĩ mũtumia wa mũrũguo; ndũkanakome nake.

16 “ ‘Ndũkanakome na mũtumia wa mũrũ wa nyũkwa; ũguo nĩgũconorithia mũrũ wa nyũkwa.

17 “ ‘Ndũkanakome na mũndũ-wanja ũcooke ũkome na mwarĩ. Ndũkanakome na mwarĩ wa

mūriũ, kana mwarĩ wa mwarĩ; acio nĩ andũ a nyũmba yake. Ũcio nĩ waganu.

18 “ ‘Ndũkanahikie mwarĩ wa nyina na mūtumia waku atuĩke mūiru wa mūtumia waku, ũkomage nake mūtumia waku arĩ muoyo.

19 “ ‘Ndũkanathengerere mũndũ-wa-nja mũkomanie rĩrĩa arĩ na thaahu wa hĩndĩ yake ya mweri.

20 “ ‘Ndũkanakome na mūtumia wa mũndũ ũngĩ, ndũgethaahie nake.

21 “ ‘Mūtikananeane ciana cianyu irutĩrwo Moleku igongona, mūtikanathaahie rĩtwa rĩa Ngai wanyu. Nĩ nĩ nĩ Jehova.

22 “ ‘Ndũkanakome na mũndũ mūrũme ta ũrĩa mũndũ akomaga na mũndũ-wa-nja; ũndũ ũcio ũrĩ magigi.

23 “ ‘Ndũkanakome na nyamũ nawe wĩthaahie nayo. Mũndũ-wa-nja ndakanetware harĩ nyamũ akome nayo; gwĩka ũguo nĩ waganu mũkĩru njano.

24 “ ‘Mūtikanethaahie na ũndũ o na ũmwe wa macio, tondũ ũguo nĩguo ndũrĩrĩ iria ngũingata imweherere ciethaahirie.

25 O naguo bũrũri nĩwathaahirio; nĩ ũndũ ũcio ngĩũherithĩria mehia maguo, naguo bũrũri ũcio ũgĩtahĩka arĩa maatũũraga kuo.

26 No inyuĩ, no nginya mūrũmie kĩrĩra kĩa watho wa kūrũmĩrĩrwo, na mawatho makwa. Andũ arĩa maciarĩrwo bũrũri wanyu, kana ageni arĩa matũũranagia na inyuĩ, matikaneke ũndũ o na ũrĩkũ wa macio marĩ magigi,

27 nĩgũkorwo maũndũ macio mothe nĩmo meekagwo nĩ andũ arĩa maatũũraga bũrũri ũcio

mbere yanyu, naguo bŭrŭri ũcio ũkĩnyitwo nĩ thaahu.

²⁸ O na inyuĩ mŭngĩgwatia bŭrŭri ũcio thaahu, nĩŭkamŭtahĩka o ta ũrĩa watahĩkire arĩa maatũŭraga kuo mbere yanyu.

²⁹ “Mŭndũ o wothe ũngĩka ũndũ o na ũmwe wa maŭndũ macio marĩ magigi, andũ ta acio no nginya maingatwo kuuma kŭrĩ andũ ao.

³⁰ Rŭmiai maŭndũ marĩa ndĩmwathĩte na mŭtikanarŭmĩrĩre mĩtugo ĩyo ĩrĩ magigi, ĩrĩa yekagwo mŭtaanoka, na mŭtikanethaahie nayo. Nĩ nĩ nĩ Jehova Ngai wanyu.’ ”

19

Mawatho ma Mĩthemba Mĩthemba

¹ Ningĩ Jehova akĩra Musa atĩrĩ,

² “Arĩria kĩŭngano gĩothe kĩa Isiraeli, ũmeere atĩrĩ, ‘Tuĩkai atheru tondũ nĩ, Jehova Ngai wanyu, ndĩ mŭtheru.

³ “ ‘O mŭndũ wanyu no nginya atĩie nyina na ithe, na no nginya mŭrŭmagie Thabatũ ciakwa. Nĩ nĩ nĩ Jehova Ngai wanyu.

⁴ “ ‘Mŭtikanandirike, mŭhooyage mĩhianano kana mwĩthondekere ngai cia kĩgera gĩtweketio. Nĩ nĩ nĩ Jehova Ngai wanyu.

⁵ “ ‘Rĩrĩa mŭkŭrutĩra Jehova igongona rĩa ũiguano, rĩrutagei na njĩra ĩrĩa ĩngĩtũma igongona rĩu rĩanyu rĩtĩkĩrĩke.

⁶ Igongona rĩu mŭrĩrĩage o mŭthenya ũcio rĩarutwo, kana mŭthenya ũyũ ũngĩ; kĩndũ o gĩothe kĩa rĩo kĩngĩtigara gĩkinyie mŭthenya wa gatatũ, no nginya gĩcinwo kĩhĩe biũ.

7 Kĩndũ o na kĩrĩkũ kĩaĩo kĩngĩkaarĩo mũthenya wa gatatũ, igongona rĩu ti rĩtheru na rĩtigetĩkĩrwo.

8 Mũndũ o wothe ũngĩrĩrĩa mũthenya wa gatatũ, nĩagacookererwo nĩ ũũru ũcio ekĩte, tondũ nĩathaahĩtie kĩndũ kĩaĩrutĩirwo Jehova kĩrĩ gĩtheru; mũndũ ũcio no nginya aingatwo kuuma kũrĩ andũ ao.

9 “Rĩrĩa mũkũgetha irio bũrũri-inĩ wanyu, mũtikanagethe nginya ndeere-inĩ cia mĩgũnda yanyu, o na mũtikanonganie rũitĩki rwa magetha manyu.

10 Mũtigacookage rĩngĩ kũhaara mĩgũnda-inĩ yanyu ya mĩthabibũ, o na mũtikahaarage thabibũ iria igũite thĩ. Citigagĩriei andũ arĩa athũni na arĩa ageni. Nĩ nĩ nĩ Jehova Ngai wanyu.

11 “ Mũtikanaiye.

“ Mũtikanahaenanie.

“ Mũndũ ndakanaheenie ũrĩa ũngĩ.

12 “ Mũtikanehĩte na maheeni mũkĩgwetaga rĩitwa rĩakwa, na nĩ ũndũ ũcio mũthaahie rĩitwa rĩa Ngai wanyu. Nĩ nĩ nĩ Jehova.

13 “ Mũtikaheenie mũndũ ũrĩa ũngĩ, muoe indo ciake kana mũmũtunye indo ciake.

“ Mũtikanaikarie mũcaara wa mũruti wa wĩra ũkinyie rũciũ.

14 “ Mũtikanarume mũndũ ũtaiguaga, kana mũigĩre mũtumumu kĩndũ gĩa kũmũhĩnga, no mwĩtigagĩrei Ngai wanyu. Nĩ nĩ nĩ Jehova.

15 “ Mũtikanooogie kĩhooto; ndũkanacaĩre mũndũ tondũ nĩ mũthĩni kana mũndũ mũnene ũrĩ igweta, no tuagĩrai mũndũ ũrĩa ũngĩ ciira na kĩhooto.

16 “ ‘Mūtikanorũũre mũgĩcambanagia gata-gatĩ-inĩ ka andũ anyu.

“ ‘Mūtikaneke ũndũ ũngĩrehere mũndũ ũrĩa ũngĩ ũgwati. Niĩ nĩ niĩ Jehova.

17 “ ‘Ndũkanathũũre mũrũ wa thoguo ngoro-inĩ yaku. Kaanagia mũndũ ũrĩa ũngĩ maũndũ ũtekũhithĩrĩa nĩgeetha ndũkanagwatanĩre nake mahĩtia-inĩ make.

18 “ ‘Ndũkanerĩhĩrie kana ũtume mũndũ wanyu ũthũ, no endaga mũndũ ũrĩa ũngĩ o ta ũrĩa wĩyendete wee mwene. Niĩ nĩ niĩ Jehova.

19 “ ‘Rũmagiai uge wakwa.

“ ‘Ndũkanaciarithanie nyamũ itarĩ cia kĩruka kĩmwe.

“ ‘Ndũkanahaande mũgũnda waku mbeũ mĩthemba iĩrĩ.

“ ‘Ndũkanehumbe nguo ĩtumĩtwo na ndigi mĩthemba iĩrĩ ĩtahaanaine.

20 “ ‘Mũndũ mũrũme angĩkoma na mũndũ-wa-nja ngombo, nake aakorwo nĩmũũrie nĩ mũndũ ũngĩ, no ndakũũrĩtwo kana akarekere-rio, no nginya maherithio ta ũrĩa kwagĩrĩire. No matikooragwo, tondũ mũndũ-wa-nja ũcio ndatigĩte gũtuĩka ngombo.

21 Nake mũndũ mũrũme ũcio-rĩ, no nginya arute ndũrũme, amĩtware itoonyero-inĩ rĩa Hema-ya-Gũtũnganwo ĩtuĩke iruta rĩa kũrutĩrwo Jehova rĩa kũhoroherio mahĩtia.

22 Mũthĩnjĩri-Ngai nĩakahoroheria mũndũ ũcio na ndũrũme ĩyo ya iruta rĩa mahĩtia, ĩrutĩrwo hau mbere ya Jehova nĩ ũndũ wa rĩhĩa rĩu ehĩtie, nake nĩakarekerwo rĩhĩa rĩake.

23 “ ‘Rĩrĩa mũgaatoonya bũrũri ũcio wa Kaanani, na mũhaande mĩtĩ ya mĩthemba yothe

ĩciaraga maciaro-rĩ, nĩ mũgaatua atĩ maciaro macio marĩ na thaahu. Ihinda rĩa mĩaka ĩtatũ nĩmũkamatua atĩ marĩ na thaahu, na matikarĩĩo.

²⁴ Mwaka wa kana, maciaro mothe mayo nĩmagatuĩka matheru, matuĩke maruta ma kũgoocithia Jehova.

²⁵ No mwaka wa gatano, no mũrĩe maciaro mayo. Ũguo nĩguo magetha manyu makoongerereka. Nĩ nĩ nĩ Jehova Ngai wanyu.

²⁶ “ ‘Mũtikanarĩe nyama ĩrĩ na thakame thĩinĩ wayo.

“ ‘Mũtitekage maũndũ ma kũragũra kana ma kũrogana.

²⁷ “ ‘Mũtikanenje njuĩrĩ cianyu thikĩrĩrio-inĩ kana mũrenge mĩthia ya nderu cianyu.

²⁸ “ ‘Mũtikanetemange mũĩrĩ yanyu nĩ ũndũ wa andũ arĩa akuũ, kana mwĩkĩre marũũri mũĩrĩ-inĩ yanyu. Nĩ nĩ nĩ Jehova.

²⁹ “ ‘Ndũkanaagithie mwarĩguo gĩtĩĩo na ũndũ wa kũmũrekereria atuĩke mũmaraya, kana ũndũ ũcio ũtũme bũrũri ũgarũrũkĩre ũmaraya, na ũiyũrwo nĩ waganu.

³⁰ “ ‘Menyagĩrĩrai Thabatũ ciakwa, na mũtĩĩage handũ hakwa harĩa haamũre. Nĩ nĩ nĩ Jehova.

³¹ “ ‘Mũtikanatuĩrie maũndũ kũrĩ andũ arĩa marĩ maroho ma kũragũra kana arogĩ, nĩgũkorwo nĩmakamũgwatia thaahu. Nĩ nĩ nĩ Jehova Ngai wanyu.

³² “ ‘Rũgamagĩrai andũ arĩa akũrũ, mũmatĩĩage; heagai andũ arĩa akũrũ gĩtĩĩo, na mwĩtigagĩre Ngai wanyu. Nĩ nĩ nĩ Jehova.

33 “ ‘Hĩndĩ ĩrĩa mũgeni aatũũrania na inyuĩ bũrũri-inĩ wanyu, mũtikanamwĩke ũũru.

34 Mũgeni ũrĩa ũtũũranagia na inyuĩ no nginya atuagwo taarĩ mũndũ ũciarĩrwo bũrũri wanyu. Mwendei ta ũrĩa mwĩendete inyuĩ ene, nĩgũkorwo o na inyuĩ mwarĩ ageni bũrũri wa Misiri. Nĩ nĩ nĩ Jehova Ngai wanyu.

35 “ ‘Mũtikahũthagĩre ithimi itarĩ cia kĩhoo to rĩrĩa mũgũthima ũraihu, kana ũritũ, kana ũingĩ.

36 Hũthagĩrai ithimi cia kĩhoo to, na mahiga ma gũthima ma kĩhoo to, na eba ya kĩhoo to, na hini ya kĩhoo to. Nĩ nĩ nĩ Jehova Ngai wanyu ũrĩa wamũrutire bũrũri wa Misiri.

37 “ ‘Rũmagiai irĩra ciakwa cia watho ciothe na mawatho makwa mothe, na mũmarũmagĩrĩre. Nĩ nĩ nĩ Jehova.’ ”

20

Kũherithio nĩ Ũndũ wa Mehia

¹ Ningĩ Jehova akĩra Musa atĩrĩ,

² “ ĩra andũ a Isiraeli atĩrĩ: ‘Mũisiraeli o wotho kana mũgeni o wotho ũrĩa ũtũũraga bũrũri wa Isiraeli ũkaaheana ũmwe wa ciana ciake kũrĩ ngai ĩrĩa ĩtagwo Moleku, no nginya akooragwo. Mũingĩ wotho nĩ ũkaamũhũra na mahiga nyuguto.

³ Nĩngahũgũkĩra mũndũ ũcio, na nĩngamũingata kuuma kũrĩ andũ ao; tondũ wa kũheana ciana ciake kũrĩ Moleku, nĩathaahĩtie handũ hakwa harĩa haamũre na agathaahia rĩitwa rĩakwa itheru.

4 Mũingĩ ũcio wa andũ ũngĩkaaga kũherithia mũndũ ũcio ũheanĩte ũmwe wa ciana ciake kũrĩ Moleku, mage kũmũũraga-rĩ,

5 nĩngahũgũkĩra mũndũ ũcio, hamwe na andũ a nyũmba yake, na ndĩmaingate kuuma kũrĩ andũ ao, we mwene na arĩa othe mamũrũmagĩrĩra na kũhũũra ũmaraya na Moleku.

6 “ Nĩngahũgũkĩra mũndũ ũrĩa ũtuĩragia maũndũ kuuma kũrĩ andũ arĩa marĩ na maroho ma kũragũra na kuuma kũrĩ arogi, nĩguo ahũũre ũmaraya na ũndũ wa kũmarũmĩrĩra, na nĩngamũingata kuuma kũrĩ andũ ao.

7 “ ‘Mwĩyamũrei mũtuĩke atheru tondũ nĩ nĩ nĩ Jehova Ngai wanyu.

8 Rũmagiai irĩra ciakwa cia watho na mũcirũmagĩrĩre. Nĩ nĩ nĩ Jehova, ũrĩa ũmũtheragia.

9 “ ‘Mũndũ o wothe ũngĩruma ithe kana arume nyina, no nginya ooragwo. Nĩarumĩte ithe kana akaruma nyina, na thakame yake nĩkamũcookerera.

10 “ ‘Mũndũ mũrũme angĩtharia na mũtumia wa mũndũ ũngĩ, atharie na mũtumia wa mũndũ wa itũũra rĩake, itharia icio cierĩ, mũndũ mũrũme ũcio na mũtumia, no nginya mooragwo.

11 “ ‘Mũndũ mũrũme angĩkoma na mũtumia wa ithe, nĩaconorithĩtie ithe. Mũndũ mũrũme ũcio na mũtumia ũcio eerĩ no nginya mooragwo; thakame yao nĩkamacookerera.

12 “ ‘Mũndũ mũrũme angĩkoma na mũtumia wa mũriũ, eerĩ no nginya mooragwo. Ũndũ ũcio

mekĩte nĩ waganu ũkĩrĩte njano; thakame yao nĩkamacookerera.

13 “ ‘Mũndũ mūrũme angĩkoma na mũndũ mūrũme ũngĩ ta ũrĩa mũndũ akomaga na mũndũ-wa-nja-rĩ, andũ acio eerĩ nĩmekĩte ũndũ ũrĩ magigi. No nginya mooragwo; thakame yao nĩkamacookerera.

14 “ ‘Mũndũ mūrũme angĩhikia mũndũ-wa-nja na ahikie nyina, ũcio nĩ waganu. Mũndũ mūrũme ũcio na andũ-a-nja acio eerĩ no nginya macinwo na mwaki, nĩgeetha gũtikanakorwo na waganu thĩinĩ wanyu.

15 “ ‘Mũndũ mūrũme angĩkoma na nyamũ-rĩ, no nginya mũndũ ũcio ooragwo, na no nginya mũũrage nyamũ ĩyo.

16 “ ‘Mũndũ-wa-nja angĩtwarĩrĩra harĩ nyamũ nĩguo akome nayo-rĩ, nĩmũkooraga mũndũ-wa-nja ũcio hamwe na nyamũ ĩyo. No nginya mũndũ-wa-nja ũcio ooragwo na nyamũ ĩyo yũragwo; thakame yake nĩkamũcookerera, na thakame ya nyamũ ĩyo ĩmĩcookerere.

17 “ ‘Mũndũ mūrũme angĩhikia mwarĩ wa ithe, arĩ mwarĩ wa ithe kana wa nyina, na makomanie, icio nĩ njono. No nginya maingatwo mehere kuuma kũrĩ andũ ao. Nĩaconorithĩtie mwarĩ wa ithe. Na nĩagacookererwo nĩ ũũru ũcio ekĩte.

18 “ ‘Mũndũ mūrũme angĩkoma na mũndũ-wa-nja hĩndĩ yake ya mweri, nĩaguũria riuĩro rĩake, o nake mũndũ-wa-nja ũcio agakĩguũria riuĩro rĩa thakame yake. Andũ acio eerĩ nĩmakaingatwo kuuma kũrĩ andũ ao.

19 “Ndūkanakome na tataguo kana mwarĩ wa nyina na thoguo, nĩ ũndũ gwĩka ũguo nĩ gūconorithia mündũ ũrĩa mūrĩ rūrĩra; inyuĩ eerĩ nĩmūgacookererwo nĩ ũũru ũcio mwĩkĩte.

20 “Mündũ angĩkoma na tatawe-rĩ, nĩaconorithĩtie mamawe. Nĩmagacookererwo nĩ ũũru ũcio mekĩte; magaakua matarĩ magĩa mwana.

21 “Mündũ angĩhikia mūtumia wa mūrũ wa nyina ũcio nĩ thaahu, nĩaconorithĩtie mūrũ wa nyina. Megūtũūra matarĩ magĩa mwana.

22 “Rūmagiai irĩa ciakwa ciothe cia watho, na mawatho makwa mūmarūmagĩrĩre, nĩguo mūtũũre būrũri ũrĩa ndĩramūtware, na nĩgeetha ndūkanamūtahĩke.

23 Mūtikanatũũre kūrĩngana na mītugo ya ndūrĩrĩ iria ngūingata imweherere. Ndaci-menire nĩ tondũ nĩciekire maündũ macio mothe.

24 No niĩ ngĩmwĩra atĩrĩ, “Nĩmūkegwatĩra būrũri wao; nĩngamũhe guo ũtuĩke igai rĩanyu, būrũri ũrĩ bũthi wa iria na ũũkĩ.” Niĩ nĩ niĩ Jehova Ngai wanyu, ũrĩa wamwamũrĩre kuuma kūrĩ ndūrĩrĩ.

25 “Nĩ ũndũ ũcio no nginya mūkũũranage nyamũ iria itarĩ thaahu na iria irĩ thaahu, na nyoni iria itarĩ thaahu na iria irĩ thaahu. Mūtikanethaahie na nyamũ kana nyoni o na irĩkũ, kana kĩndũ o gĩothe gĩthiagĩra thĩ, iria ciothe ndaamũranirie tondũ irĩ thaahu harĩ inyuĩ.

26 No nginya mūtũũke atheru harĩ niĩ, tondũ niĩ, Jehova, ndĩ mũtheru, na nĩndĩmwamũranĩtie na ndūrĩrĩ iria ingĩ mūtũũke akwa kĩũmbe.

27 “ ‘Mündũ mūrũme kana mündũ-wa-nja ũrĩ maroho marĩa maragũraga kana mũrogi thiĩnĩ wanyu, no nginya makoora-gwo. Mũmahũũre na mahiga nyuguto. Thakame yao nĩkamacookerera.’ ”

21

Mawatho ma Kũrũmĩrũwo nĩ Athĩnjĩri-Ngai

1 Nike Jehova akĩira Musa atĩrĩ, “Arĩria athĩnjĩri-Ngai, nĩo ariũ a Harũni, ũmeere atĩrĩ: ‘Mũthĩnjĩri-Ngai ndakanethaahie nĩ ũndũ wa mündũ wao ũkuĩte,

2 tiga no akorirwo arĩ mündũ wa nyũmba yake, ta nyina kana ithe, kana mũriũ kana mwarĩ, kana mũrũ wa nyina,

3 kana mwarĩ wa nyina ũtarĩ mũhiku ũrĩa ateithagia nĩ ũndũ ndarĩ na mũthuuri, nĩ ũndũ wake-rĩ, no ethaahie.

4 Ndakanethaahie nĩ ũndũ wa athoni ake, na nĩ ũndũ ũcio anyiitwo nĩ thaahu.

5 “ ‘Athĩnjĩri-Ngai matikanenjwo mĩtwe, kana marengerere mĩthia ya nderu ciao kana metemange mĩrĩ yao nĩ ũndũ wa gũkuĩrwo.

6 No nginya makorwo marĩ atheru harĩ Ngai wao, na matikanathaahie rĩitwa rĩa Ngai wao. Tondũ nĩo matwaragĩra Jehova indo iria arutĩirwo irĩ iruta rĩa njino, nĩcio irio cia Ngai wao, no nginya makorwo marĩ atheru.

7 “ ‘Athĩnjĩri-Ngai matikanahikie andũ-a-nja arĩa methaahĩtie na ũmaraya, kana arĩa matiganĩte na athuuri ao, tondũ athĩnjĩri-Ngai nĩ atheru harĩ Ngai wao.

8 Matuagei atheru, tondũ nõ marutagĩra Ngai wanyu irio iria arutĩirwo igongona. Matuagei atheru, tondũ niĩ Jehova ndĩ mũtheru, o niĩ ũrĩa ũmũtheragia.

9 “Mwarĩ wa mũthĩnjĩri-Ngai angũthaahia na gũtuĩka mũmaraya, nĩaconorithĩtie ithe; no nginya acinwo na mwaki.

10 “Mũthĩnjĩri-Ngai ũrĩa mũnene, ũrĩa ũrĩ gatagatĩ ka ariũ-a-ithe, na ũitĩrĩrio maguta mũtwe na akaamũrwo nĩguo ehumbage nguo cia ũthĩnjĩri-Ngai, ndakanarekererie njuĩrĩ yake ĩikare ĩtarĩ njanũre kana atembũrange nguo ciake.

11 Ndakanatoonye handũ harĩ kĩimba. Ndakanethaahie o na aakorwo nĩ ũndũ wa ithe kana nyina,

12 o na ndakanoime handũ-harĩa-haamũre ha Ngai wake, kana ahathaahie, tondũ nĩamũrĩtwo, agaitĩrĩrio maguta ma Ngai wake. Niĩ nĩ niĩ Jehova.

13 “Mũndũ-wa-nja ũrĩa akaahikia no nginya agaakorwo arĩ mũirĩtu gathirange.

14 Ndakanahikie mũtumia wa ndigwa, kana mũtumia matiganĩte na mũthuriwe, kana mũndũ-wa-nja wĩthaahĩtie na ũmaraya, no akaahikia mũirĩtu gathirange wa andũ ao,

15 nĩgeetha ndakanathaahie rũciaro rwake gatagatĩ ka andũ ao. Niĩ nĩ niĩ Jehova, ũrĩa ũmũtheragia.’”

16 Ningĩ Jehova akĩira Musa atĩrĩ,

17 “Ĩra Harũni atĩrĩ: ‘Harĩ njiarwa iria igooka, gũtirĩ mũndũ wa njiaro ciaku ũrĩ na kaũũgũ

ũgaakuhĩrĩria nĩguo arutĩre Ngai wake irio cia igongona.

¹⁸ Gũtirĩ mũndũ o na ũmwe ũrĩ na kaũũgũ ũgaakuhĩrĩria: mũndũ mũtumumu kana gĩthua, kana mũndũ mũthũku ũthiũ, kana ũrĩ na wonje,

¹⁹ mũndũ mwonju kũgũrũ kana guoko,

²⁰ mũndũ ũrĩ iguku kana mũhomu, mũndũ ũrĩ na kaũũgũ ka riitho, kana mũndũ ũrĩ na ironda iratogota kana iroira, kana mũthũku nyee.

²¹ Gũtirĩ mũndũ wa njiaro cia Harũni ũrĩa mũthĩnjĩri-Ngai ũrĩ kaũũgũ ũgaakuhĩrĩria nĩguo atware maruta marĩa marutĩirwo Jehova ma njino. Ũcio ũrĩ na kaũũgũ ndakanakuhĩrĩrie atĩ nĩguo arute irio icio cia Ngai wake cia igongona.

²² We no arĩe irio iria theru mũno cia Ngai wake, o na irio iria theru;

²³ no rĩrĩ, nĩ ũndũ wa ũũgũ ũcio wake, ndakanakuhĩrĩrie gĩtambaya gĩa gũcuurio kana athengerere kĩgongona, nĩgeetha ndagathaahie handũ hau hakwa harĩa haamũre. Nĩ nĩ nĩ Jehova, ũrĩa ũmatheragia.' ”

²⁴ Nĩ ũndũ ũcio Musa akĩira Harũni na ariũ ake ũguo, o na akĩira andũ a Isiraeli othe.

22

Maruta marĩa Ngai Angũĩtkĩra

¹ Ningĩ Jehova akĩira Musa atĩrĩ,

² “Ĩra Harũni na ariũ ake matĩĩage maruta marĩa matheru marĩa andũ a Isiraeli maanyamũrĩire, nĩgeetha matikanathaahie rĩitwa rĩakwa itheru. Nĩ nĩ nĩ Jehova.

3 “Meere atĩrĩ, ‘Njjarwa iria igooka thuutha, mũndũ o na ũrĩkũ wa njiaro cianyu angĩgakorwo ethaahĩtie, nake akuhĩrĩrie maruta marĩa matheru marĩa andũ a Isiraeli maamũriire Jehova, mũndũ ũcio no nginya aingatwo, ehere mbere yakwa. Nĩ nĩ nĩ Jehova.

4 “ ‘Mũndũ wa njiaro cia Harũni angĩkorwo arĩ na mũrimũ wa ngoothi ũngĩgwatanio, kana mwĩrĩ wake ũkoira, ndakaarĩa indo iria theru irufĩtwo cia maruta, nginya agaathirwo nĩ thaahu. Ningĩ nĩakanyiitwo nĩ thaahu angĩkaahutia kĩndũ gĩthaahie nĩ kĩimba, kana ahutie mũndũ o wothe ũrĩa uumĩtwo nĩ hinya wa arũme,

5 o na kana angĩhutia kĩndũ o gĩothe kĩrĩa gĩtambaga thĩ kĩrĩa kĩngĩmũgwatia thaahu, kana ahutie mũndũ o na ũrĩkũ ũngĩtũma anyi-itwo nĩ thaahu, o na thaahu ũcio ũngĩkorwo nĩ ũrĩkũ.

6 Mũndũ ũrĩa ũngĩhutia kĩndũ o na kĩrĩkũ ta kũ nĩakanyiitwo nĩ thaahu o nginya hwaĩ-inĩ. Ndakanarĩe kĩndũ o na kĩrĩkũ kĩa maruta marĩa maamũre, no akorirwo ethambĩte mwĩrĩ na maaĩ.

7 Riũa rĩathũa nĩagathirwo nĩ thaahu, na thuutha ũcio no arĩe maruta marĩa maamũre, tondũ nĩcio irio ciake.

8 Ndakanarĩe nyama cia nyamũ ĩkuĩte, kana nyama cia nyamũ ĩtambuurĩtwo nĩ nyamũ cia gĩthaka, nĩguo ndakae gũthaahio nĩcio. Nĩ nĩ nĩ Jehova.

9 “ ‘Athĩnjĩri-Ngai nĩmarũmagie mawatho makwa nĩgeetha matikahĩtagie, nao makue nĩ ũndũ wa kwaga gũtĩia mawatho macio. Nĩ nĩ

nĩ Jehova ũrĩa ũmatheragia.

¹⁰ “ ‘Gũtirĩ mũndũ o na ũrĩkũ ũtarĩ wa nyũmba ya mũthĩnjĩri-Ngai wagĩrĩrwo nĩ kũrĩa maruta marĩa matheru, o na mũgeni wa mũthĩnjĩri-Ngai, kana mũruti wa wĩra gwake o nao matigacirĩe.

¹¹ No mũthĩnjĩri-Ngai angĩgũra ngombo na mbeeca, kana ngombo ĩciarĩrwo gwake mũciĩ, ngombo ĩyo no ĩrĩe irio ciake.

¹² Mwarĩ wa mũthĩnjĩri-Ngai angĩhikio nĩ mũndũ ũtarĩ mũthĩnjĩri-Ngai, ndakanarĩe kĩndũ o na kĩmwe kĩa maruta macio matheru.

¹³ No mwarĩ wa mũthĩnjĩri-Ngai angĩtuĩka mũtumia wa ndigwa, kana matigane na mũthuuriwe na ndarĩ ciana, nake acooke agaikare gwa ithe o ta rĩrĩa aarĩ mwĩthĩ, no arĩe irio icio nyamũre cia ithe. No mũndũ ũtetĩkĩrĩtio, ndakanarĩe kĩndũ o na kĩmwe gĩacio.

¹⁴ “ ‘Mũndũ o wotho angĩrĩa maruta matheru atekũmenya, no nginya acookerie mũthĩnjĩri-Ngai kĩndũ kũ kĩamũre arĩite na ongerere gĩcunjĩ gĩa gatano gĩa thogora wakĩo.

¹⁵ Athĩnjĩri-Ngai matikanathaahie maruta marĩa matheru marĩa andũ a Isiraeli marutagĩra Jehova,

¹⁶ na ũndũ wa kũmetĩkĩria marĩe maruta macio matheru, na ũguo ũtũme mũcookererwo nĩ mahĩtia marĩa mũngĩrĩhio. Nĩ nĩ nĩ Jehova ũrĩa ũmatheragia.’ ”

Magongona marĩa Matangũtĩkĩrĩka

¹⁷ Ningĩ Jehova akĩra Musa atĩrĩ,

18 “Arĩria Harũni na ariũ ake, na warĩrie andũ a Isiraeli othe, ũmeere atĩrĩ: ‘Mũndũ o na ũrĩkũ thĩinĩ wanyu, arĩ Mũisiraeli kana arĩ mũgeni ũtũũraga Isiraeli, angĩkaarutĩra Jehova kĩheo kĩa iruta rĩa njino nĩ ũndũ wa kũhingia mwĩhĩtwa, kana kĩrĩ kĩa iruta rĩa kwĩyendera,

19 no nginya akaaruta njamba ĩtarĩ na kaũũgũ kuuma kũrĩ ng’ombe, kana ng’ondu, kana mbũri, nĩgeetha kĩheo kũ gĩĩtikĩrĩke handũ-inĩ hanyu.

20 Mũtikanarehe kĩndũ o na kĩrĩkũ kĩrĩ na kaũũgũ, tondũ gĩtigateetĩkĩrĩka handũ-inĩ hanyu.

21 Rĩrĩa mũndũ arĩrutaga kĩndũ kiumĩte rũrũ-inĩ rwake rwa ng’ombe kana rwa mbũri, kĩrĩ kĩa iruta rĩa ũiguano rĩa kũrutĩrwo Jehova, nĩguo ahingie mwĩhĩtwa wa mwanya, kana kĩa iruta rĩa kwĩyendera, no nginya gĩkoragwo gĩtarĩ na kaũũgũ kana kameni nĩguo gĩĩtikĩrĩke.

22 Mũtikanarutĩre Jehova nyamũ ndumumu kana ndihie, kana ĩrathua, kana kĩndũ o gĩothe kĩrĩ na mbatata, kana kĩrĩ na ironda iratogota kana iroira. Mũtikanaigĩrĩre o na ĩmwe ya icio kĩgongona-inĩ ĩtuĩke ya iruta rĩa gũcinwo na mwaki harĩ Jehova.

23 No rĩrĩ, no mũrute ndegwa, kana ng’ondu nyonju kana homu, ĩrĩ ya igongona rĩa kwĩyendera, no ĩyo ndĩngĩtikĩrwo ĩtuĩke ya kũhingia mwĩhĩtwa.

24 Mũtikanarutĩre Jehova nyamũ ĩrĩa ĩtihĩtio nyee, kana ĩkamendereka, kana ndarũre, kana hakũre. Mũtikanarute magongona ta macio bũrũri-inĩ wanyu,

25 na mũtikanamũkĩre nyamũ ta icio kuuma

kūrī mūdū mūgeni atī nīguo mūcirute ituīke irio cia Ngai wanyu. Nyamū ta icio itingītīkīrīka handū-ini hanyu, nī ūndū nī nyonju, na irī na ūūgū.’ ”

²⁶ Ningī Jehova akīra Musa atīrī,

²⁷ “Rīrīa gacaū, kana gatūrūme, kana koori gaaciarwo, karīkaraga na nyina mīthenya mūgwanja. Kuuma mūthenya wa kanana na thuutha ūcio, nīgagetīkīrīka gatūike iruta rīa gūcinwo na mwaki harī Jehova.

²⁸ Mūtikanathīnje ng’ombe kana ng’onde hamwe na mwana wayo mūthenya ūmwe.

²⁹ “Rīrīa mūkūruta igongona rīa gūcookeria Jehova ngaatho, rīrutagei na njīra ya gūtūma rītīkīrīke nī ūndū wanyu.

³⁰ No nginya rīrīo mūthenya o ro ūcio rīarutwo; mūtikanatigie kīndū kīarīo gīkinyie rūciinī. Nī nī nī Jehova.

³¹ “Rūmagiai maathani makwa na mūmarūmagīrīre. Nī nī nī Jehova.

³² Mūtikanathaahie rītwa rīakwa itheru. No nginya andū a Isiraēli mamenyage atī ndī mūtheru. Nī nī nī Jehova ūrīa ūmūtheragia,

³³ na ūrīa wamūrutire būrūri wa Misiri ndūike Ngai wanyu. Nī nī nī Jehova.”

23

Ciathī iria Njathane

¹ Ningī Jehova akīra Musa atīrī,

² “Arīria andū a Isiraēli, ūmeere atīrī: ‘Ici nīcio ciathī ciakwa iria ciathanītwo, o iria ciathanītwo cia Jehova, iria mūkaahunjanīria ūhoro wacio atī nī ciūngano theru.

Thabatũ

³ “Kũrĩ na mĩthenya ĩtandatũ rĩrĩa mũngĩruta wĩra, no mũthenya wa mũgwanja nĩ Thabatũ ya kũhurũka, mũthenya wa kũngano gĩtheru. Mũtikanarute wĩra o na ũrĩkũ; kũrĩa guothe mũgaatũura, ĩyo nĩ Thabatũ ya Jehova.

Bathaka na Mĩgate ĩtarĩ Mũkĩre Ndawa ya Kũmbia

⁴ “Ici nĩcio ciathĩ iria ciathanĩtwo cia Jehova, nĩcio ciũngano iria theru, iria mũrĩhunjanagĩria mahinda ma cio makinya.

⁵ Bathaka ya Jehova ĩrĩambagĩrĩria hwaĩ-inĩ kwaira, mũthenya wa ikũmi na ĩna wa mweri wa mbere.

⁶ Mũthenya wa ikũmi na ĩtano, wa mweri ũcio nĩguo gĩathĩ kĩa Jehova kĩa Mĩgate ĩtarĩ Mũkĩre Ndawa ya Kũmbia kĩrĩambagĩrĩria, na kwa ihinda rĩa mĩthenya mũgwanja no nginya mũrĩĩage mĩgate ĩtarĩ na ndawa ya kũmbia.

⁷ Mũthenya wa mbere mũgĩe na kũngano gĩtheru, na mũtikarute wĩra ũrĩa mũrutaga.

⁸ Mĩthenya mũgwanja rutagĩrai Jehova iruta rĩa gũcinwo na mwaki. Na mũthenya wa mũgwanja, mũgĩage na kũngano gĩtheru, na mũtikanarute wĩra ũrĩa mũrutaga.”

Magetha ma Mbere

⁹ Ningĩ Jehova akĩra Musa atĩrĩ,

¹⁰ “Arĩria andũ a Isiraeli, ũmeere atĩrĩ: ‘Rĩrĩa mũgaatoonya bũrũri ũcio ngũmũhe na mũgethe magetha maguo, nĩmũkarehere mũthĩnjĩri-Ngai kĩohe kĩa mbere kĩa ngano ĩrĩa mũkaagetha.

11 Nike athũngũthie kũohe kũu mbere ya Jehova nĩguo gũtikĩrĩke handũ-inĩ hanyu; mũthĩnjĩri-Ngai agagĩthũngũthia mũthenya ũrĩa ũrũmĩrĩire Thabatũ.

12 Mũthenya ũcio mũgaathũngũthia kũohe kũu, no nginya mũkaarutĩra Jehova iruta rĩa njino rĩa gatũrũme ka ũkũrũ wa mwaka ũmwe gatarĩ na kaũũgũ,

13 hamwe na iruta rĩarĩo rĩa mũtu wa gĩthimi gĩa icunjĩ igĩrĩ cia ikũmi cia eba ĩmwe* ya mũtu ũrĩa mũhinyu mũno ũtukanĩtio na maguta, nĩrĩo iruta rĩrutĩirwo Jehova rĩa gũcinwo na mwaki, rĩrĩ na mũtararĩko mweka, na iruta rĩa kũnyuuo, rĩrĩ gacunjĩ kamwe ka inya ka hini ĩmwe† ya ndibei.

14 Mũtikanarĩe mũgate o na ũrĩkũ, kana ngano ya kũhĩhio, kana ya mũgethano, o nginya mũthenya ũrĩa mũkaarehera Ngai wanyu iruta rĩrĩ. Ũndũ ũyũ ũtuĩke watho mwandĩke wa gũtũũra nginya kũrĩ njiarwa iria igooka, kũrĩa guothe mũgaatũũra.

Gĩathĩ kĩa Magetha

15 “ Kuuma mũthenya ũrĩa ũrũmĩrĩire Thabatũ, mũthenya ũrĩa mwatwarire kũohe kĩa iruta rĩa gũthũngũthio, mũgatara ciumia ingĩ mũgwanja.

16 Mũtare matukũ mĩrongo ĩtano kuuma mũthenya ũrĩa ũrũmĩrĩire Thabatũ ya kũhingithia mũgwanja, mũcooke mũrutĩre Jehova iruta rĩa mũtu wa ngano ya mũgethano.

* 23:13 nĩ ta kilo inya na nuthu (4:5) † 23:13 nĩ ta lita 1

17 Kuuma kūrīa guothe mūtūūraga, mūrehe mīgate īrī īthondeketwo na tūcunjī twīrī twa ikūmi twa eba īmwe ya mūtu ūrīa mūhinyu mūno, īrugītwo na ndawa ya kūimbia, ītuīke ya iruta rīa gūthūngūthio rīa maciaro ma mbere marutīrwo Jehova.

18 Rutanīriai mīgate īyo na tūtūrūme mūgwanja, o kamwe karī na ūkūrū wa mwaka ūmwe, na tūtārī na kaūūgū, na gategwa kamwe, na ndūrūme igīrī. Nacio igaatuīka iruta rīa njino rīrutīrwo Jehova, hamwe na maruta macio ma mūtu na ma kūnyuuo, rīrī nī iruta rīa gūcinwo na mwaki, rīrī na mūtatarāiko mwega wa gūkenia Jehova.

19 Mūcooke mūrute thenge īmwe ya igongona rīa kūhoroherio mehia, na tūtūrūme twīrī, o kamwe karī na ūkūrū wa mwaka ūmwe, twa iruta rīa ūiguano.

20 Mūthīnjīri-Ngai nīagathūngūthia tūtūrūme tūu tweerī mbere ya Jehova, tūtuīke iruta rīa gūthūngūthio, hamwe na mīgate īyo ya maciaro ma mbere. Macio nī maruta matheru marutīrwo Jehova nī ūndū wa mūthīnjīri-Ngai.

21 Mūthenya o ro ūcio, nīmūkahunjanīria kīūngano gītheru, na mūtikanarute wīra ūrīa mūrutaga. Ūyū nīguo ūgaatuīka watho mwandīke wa gūtūūra nginya harī njjarwa iria igooka, o kūrīa guothe mūgaatūūra.

22 “ ‘Rīrīa mūkaagetha irio būrūri-inī wanyu, mūtikanagethe nginya ndeere-inī cia mīgūnda yanyu, o na mūtikanonganie rūitiki rwa magetha manyu. Rūtīgagīriei andū arīa athīini na arīa ageni. Nī nī nī Jehova Ngai wanyu.’ ”

Gĩathĩ gĩa Kũhuha Tũrumbeta

²³ Ningĩ Jehova akĩira Musa atĩrĩ,

²⁴ “Ĩra andũ a Isiraeli atĩrĩ: ‘Mũthenya wa mbere wa mweri wa mũgwanja-rĩ, nĩmũrĩgĩaga na mũthenya wa kũhurũka, kĩũngano gĩtheru, na ũririkanagwo na ũndũ wa kũhuha tũrumbeta.

²⁵ Mũtikanarute wĩra ũrĩa mũrutaga, no mũrutagĩre Jehova iruta rĩa gũcinwo na mwaki.’”

Mũthenya wa Kũhoroherio Mehia

²⁶ Ningĩ Jehova akĩira Musa atĩrĩ,

²⁷ “Mũthenya wa ikũmi wa mweri ũyũ wa mũgwanja, nĩguo Mũthenya wa Kũhoroherio Mehia. Mũgĩage na kĩũngano gĩtheru na mwĩimage irio, na mũrutagĩre Jehova iruta rĩa gũcinwo na mwaki.

²⁸ Mũtikanarute wĩra mũthenya ũcio, tondũ nĩguo Mũthenya wa Kũhoroherio Mehia, hĩndĩ ĩrĩa mũrahoroherio mehia mbere ya Jehova-Ngai wanyu.

²⁹ Mũndũ o na ũrĩkũ ũrĩa ũtakeima irio mũthenya ũcio nĩakaingatwo kuuma kũrĩ andũ ao.

³⁰ Mũndũ o wothe ũkaaruta wĩra mũthenya ũcio nĩngamũniina kuuma thĩnĩ wa andũ ao.

³¹ Mũtikanarute wĩra o na ũrĩkũ. Ũyũ ũgũtũika watho mwandĩke wa gũtũura nginya harĩ njarwa iria igooka, o kũrĩa guothe mũgaatũura.

³² Ĩyo nĩ Thabatũ yanyu ya kũhurũka, na no nginya mwĩime irio. Kuuma hwaĩ-inĩ wa mũthenya wa kenda wa mweri o ro

ũcio nginya hwaĩ-inĩ wa mũthenya ũcio ũngĩ, nĩmũrĩmenyagĩrĩra Thabatũ yanyu.”

Gĩathĩ gĩa Ithũnũ

³³ Ningĩ Jehova akĩira Musa atĩrĩ,

³⁴ “Ĩra andũ a Isiraeli atĩrĩ: ‘Mũthenya wa ikũmi na ĩtano wa mweri wa mũgwanja nĩguo Gĩathĩ kĩa Jehova gĩa Ithũnũ gĩkaambĩrĩria, na gĩgaaikara mĩthenya mũgwanja.

³⁵ Mũthenya wa mbere nĩ wa kĩũngano gĩtheru; mūtikanarute wĩra ũrĩa mũrutaga.

³⁶ Mĩthenya mũgwanja mũkaarutagĩra Jehova maruta ma gũcinwo na mwaki, nagueo mũthenya wa ĩnana-rĩ, mũgĩe na kĩũngano gĩtheru, na mũrutĩre Jehova iruta rĩa gũcinwo na mwaki. Mũthenya ũcio nĩguo wa kũhinga kĩũngano; mūtikanarute wĩra ũrĩa mũrutaga.

³⁷ (“ ‘Ici nĩcio ciathĩ cia Jehova iria ciathanĩtwo, iria mũkaahunjanĩria irĩ ciũngano theru cia kũrehere Jehova maruta ma gũcinwo na mwaki, na nĩmo maruta ma njino, na maruta ma mũtu, na magongona na maruta ma kũnyuuo marĩa marĩbataranagia o mũthenya.

³⁸ Maruta maya nĩ ma kuongererwo harĩ marĩa mangĩ ma Thabatũ cia Jehova na nyongerera ya iheo cianyu na kĩrĩa gĩothe mwĩranĩire na mwĩhĩtwa, na maruta mothe ma kwĩyendera marĩa mũrutagĩra Jehova.)

³⁹ “ ‘Nĩ ũndũ ũcio, kwambĩrĩria mũthenya wa ikũmi na ĩtano wa mweri wa mũgwanja, mwarĩkia kũgetha irio bũrũri-inĩ, nĩ mũgaakũngũira gĩathĩ kũ kĩa Jehova mĩthenya mũgwanja. Mũthenya wa mbere nĩ wa

kūhurūka, na mūthenya wa ĩnana o naguo no wa kūhurūka.

⁴⁰ Mūthenya wa mbere nīmūkooya maciaro marĩa mega mūno ma mītĩ, na mathĩgĩ ma mītende, na hongecia mītĩ ĩrĩa ĩrĩ na mathangũ maingĩ, na ciamītĩ ĩrĩa ĩmeraga tūrũĩ-inĩ, na mūkene mūrĩ mbere ya Jehova Ngai wanyu mĩthenya mūgwanja.

⁴¹ Kūngũyagĩrai ũndũ ũyũ arĩ gĩathĩ kĩa Jehova mĩthenya mūgwanja o mwaka. Ũndũ ũyũ nĩ ũtuĩke watho mwandĩke wa gūtũura nginya harĩ njiarwa iria igooka; kūngũyagĩrai ũndũ ũcio mweri-inĩ wa mūgwanja.

⁴² Ikaragai ithũnũ-inĩ mĩthenya mūgwanja. Andũ a Isiraeli arĩa othe maciarĩrwo Isiraeli magaaikaraga ithũnũ-inĩ,

⁴³ nĩ ũndũ ũcio njiaro cianyu nĩikamenya atĩ nĩ nĩ ndaatũmire andũ a Isiraeli maikare ithũnũ-inĩ hĩndĩ ĩrĩa ndaamarutire bũrũri wa Misiri. Nĩ nĩ nĩ Jehova Ngai wanyu.'”

⁴⁴ Nĩ ũndũ ũcio Musa akĩanĩrĩra kũrĩ andũ a Isiraeli ũhoru wa ciathĩ icio ciathanĩtwo cia Jehova.

24

Maguta na Mĩgate ya Kũigwo Mbere ya Jehova

¹ Ningĩ Jehova akĩra Musa atĩrĩ,

² “Atha andũ a Isiraeli makũrehere maguta marĩa makeere wega ma ndamaiyũ hihe ma gũkũheaga ũtheri, nĩgeetha matawa maikarage maakanĩte hĩndĩ ciothe.

³ Nja ya gītambaya gĩa gūcuurio kīrĩa kīrī mbere ya ithandūkū rīa Ūira o kūu Hema-inī-ya-Gūtūnganwo-rī, Harūni nīamenyagīrīre matawa macio mbere ya Jehova kuuma hwaī-inī o nginya rūciinī, hīndī ciothe. Ūndū ūyū ūgaatuīka watho mwandīke wa gūtūūra wa njjarwa iria igooka.

⁴ Matawa macio marī mbere ya Jehova, o macio maigīrīrwo mūtī-inī wa matawa wa thahabu īrīa therie no nginya mamenyagīrīrwo hīndī ciothe.

⁵ “Oya mūtu ūrīa mūhinyu mūno, ūthondeke mīgate ikūmi na īrī, o mūgate ūmwe ūrugwo na tūcunjī twīrī twa ikūmi twa eba īmwe.*

⁶ Ūcooke ūmīare mīhari īrī, o mūhari mīgate ītandatū, ūmīgīrīre igūrū rīa metha ya thahabu therie hau mbere ya Jehova.

⁷ Na o mūhari-inī nīhaigwo ūbani ūrīa mūtherie ūtuīke gīcunjī gĩa kīririkano ūrūgamīrīre mīgate īyo, na ūtuīke iruta rīa njino rīrutīrwo Jehova na mwaki.

⁸ Mīgate īyo nī īigagwo mbere ya Jehova hīndī ciothe, o Thabatū o Thabatū, īrūgamagīrīre andū a Isiraeli, ītuīke kīrīkanīro gĩa gūtūūra.

⁹ Mīgate īyo nī ya Harūni na ariū ake, nao mamīrīagīre handū hatheru, nī tondū mīgate īyo nī gīcunjī gītheru mūno harī rwīga rwao rwa maruta marīa marutīrwo Jehova ma gūcinwo na mwaki.”

Mūrumi Ngai Kūhūūrwo na Mahiga

* 24:5 nī ta kilo inya na nuthu (4:5)

10 Na rĩrĩ, mũrũ wa mūtumia Mũisiraeli, no ithe aarĩ Mũmisiri, nĩathiire gũceerera andũ a Isiraeli, nake mũndũ ũcio na Mũisiraeli makĩrũa marĩ kũu kambĩ.†

11 Ũcio mũrũ wa mūtumia Mũisiraeli nĩarumire Rĩitwa rĩa Ngai na kĩrumi; nĩ ũndũ ũcio makĩmũtwarĩra Musa. (Nyina wa mũndũ ũcio eetagwo Shelomithu, mwarĩ wa Dibiri ũrĩa Mũdani.)

12 Makĩmũikia thĩinĩ, makĩmũrangĩra nginya rĩrĩa mangĩamenyire wega wendi wa Jehova.

13 Nake Jehova akĩira Musa atĩrĩ:

14 “Twaru mũrumani ũcio nja ya kambĩ. Andũ arĩa othe maamũiguire akĩrumana mamũigĩrĩre moko mũtwe, nakĩo kĩũngano gĩothe kĩmũhũũre na mahiga nyuguto.

15 Īra andũ a Isiraeli atĩrĩ, ‘Mũndũ o na ũrĩkũ angĩkaaruma Ngai wake, no nginya agaacooker-erwo nĩ ũũru ũcio ekĩte:

16 Mũndũ o na ũrĩkũ ũkaaruma rĩitwa rĩa Jehova no nginya akoopagwo. Kĩũngano gĩothe gĩa Isiraeli no nginya gĩkaamũhũũra na mahiga nyuguto. Aakorwo arĩ mũgeni kana arĩ mũndũ ũciarĩirwo bũrũri-inĩ wanyu, rĩrĩa akaaruma Rĩitwa rĩu rĩa Jehova, no nginya akoopagwo.

17 “ ‘Mũndũ o na ũrĩkũ angĩkoopaga mũndũ ũngĩ, no nginya nake akoopagwo.

18 Mũndũ o na ũrĩkũ angĩũraga nyamũ ya mũndũ ũrĩa ũngĩ, no nginya akaamĩrĩha, nyamũ ĩrĩhwo na nyamũ ĩngĩ.

† 24:10 Hĩndĩ ĩrĩa andũ a Isiraeli moimaga bũrũri wa Misiri, nĩ kũrĩ na andũ maatwaranire nao, makĩmaruta mĩtugo mĩũru (Thaam 12:38).

19 Mündũ o na ũrĩkũ angĩgatiihia ũrĩa ũngĩ, o ũrĩa ekanĩte no nginya nake ekwo o ũguo:

20 Mündũ oina mündũ ũrĩa ũngĩ ihĩndĩ, nake akoinwo ihĩndĩ, riitho rĩrĩhagio na riitho, igege rĩrĩhagio na igege. O ũrĩa mündũ atiihĩtie mündũ ũngĩ, o nake atiihio o ro ũguo.

21 Mündũ ũrĩa ũkooraga nyamũ nĩakamĩrĩha, no ũrĩa ũkooraga mündũ ũrĩa ũngĩ no nginya akooragwo.

22 Mũrĩkoragwo na watho o ro ũmwe ũkonii mũgeni na mündũ ũrĩa ũciarĩirwo bũrũri wanyu. Niĩ nĩ niĩ Jehova Ngai wanyu.' "

23 Nake Musa akĩarĩria andũ a Isiraeli, nao magĩtwara mündũ ũcio warumĩte Ngai nja ya kambĩ, makĩmũhũũra na mahiga nyuguto. Nao andũ a Isiraeli magĩka o ta ũrĩa Jehova aathĩte Musa.

25

Mwaka wa Thabatũ

1 Nake Jehova akĩra Musa Kĩrĩma-inĩ gĩa Sinai atĩrĩ,

2 "Arĩria andũ a Isiraeli, ũmeere atĩrĩ, 'Hĩndĩ ĩrĩa mũgaatoonya bũrũri ũrĩa ngaamũhe-rĩ, bũrũri ũcio guo mwene no nginya ũkaagĩaga na Thabatũ ĩrĩa yamũrĩirwo Jehova.

3 Mũkaahaandaga mĩgũnda yanyu mĩaka ĩtandatũ, na mũcehage mĩgũnda yanyu ya thabibũ mũkamĩcehaga mĩaka ĩtandatũ mũgĩcookanagĩrĩria maciaro mayo.

4 No mwaka wa mũgwanja wakinya, bũrũri ũcio nĩũkagĩa na Thabatũ ya kũhurũka, Thabatũ

yamũrĩrwo Jehova; mũtikanahaande kĩndũ mĩgũnda kana mũcehe mĩthabibũ yanyu.

⁵ Irio iria ikeemeria, nĩcio cia maitĩkarĩ, mũtikanacigethe kana mũgethe thabibũ cia mĩthabibũ yanyu ĩyo ĩtarĩ mĩrutĩre wĩra. Bũrũri ũcio no nginya ũkaagĩa na mwaka wa kũhurũka.

⁶ Kĩrĩa gĩothe bũrũri ũcio ũgaaciara mwakainĩ ũcio wa Thabatũ gĩgaatuĩka irio cianyu, inyuĩ ene na cia ndungata cianyu cia arũme na cia andũ-a-nja, na cia aruti anyu a wĩra wa mũcaara, na mũraarĩrĩri ũrĩa mũikaranĩtie nake,

⁷ o hamwe na mahiũ manyu na nyamũ cia gĩthaka iria itũũraga bũrũri wanyu. Kĩrĩa gĩothe bũrũri ũcio ũgaaciara no kĩrĩo.

Mwaka wa Jubili

⁸ “Tarai Thabatũ mũgwanja cia mĩaka, mĩaka mũgwanja maita mũgwanja, nĩguo Thabatũ icio mũgwanja cia mĩaka ihinge mĩaka mĩrongo ĩna na kenda.

⁹ Ningĩ mũcooke mũhuhe karumbeta kũndũ guothe mũthenya wa ikũmi wa mweri wa mũgwanja; Mũthenya wa Kũhoroherio Mehia, mũkaahuha karumbeta kũndũ guothe bũrũri-inĩ wanyu.

¹⁰ Amũrai mwaka ũcio wa mĩrongo ĩtano, na mũhunjanĩrie ũhoru wa kũohorwo kwa andũ othe arĩa matũũraga bũrũri ũcio wotho. Mwaka ũcio ũgaatuĩka wa Jubili* nĩ ũndũ wanyu; o mũndũ wanyu nĩagacooka kũrĩa ithaka cia

* **25:10** Jubili nĩ kuuga “ũtoorania.”

nyũmba yao irĩ, na kũrĩa andũ a mũhĩrĩga wao marĩ.

11 Mwaka ũcio wa mĩrongo itano ũgaatuĩka wa Jubilii kũrĩ inyuĩ; mũtikanahaande na mũtikanagethe kĩrĩa gũkũrĩtie kĩo kĩene, kana mũgethe mĩthabibũ ĩrĩa ĩtarĩ mĩrutĩre wĩra.

12 Nĩgũkorwo ĩyo nĩ Jubilii, na nĩyo ĩgaatuĩka theru kũrĩ inyuĩ; rĩĩagai o kĩrĩa gũkũrĩtie mĩgũnda-inĩ.

13 “ ‘Mwaka-inĩ ũyũ wa Jubilii, o mũndũ no nginya acooke gĩthaka-inĩ gĩake.

14 “ ‘Mũngĩkenderia mũndũ wa bũrũri wanyu mũgũnda kana mũgũre mũgũnda kũrĩ we, mũtikanahaenanie mũndũ na ũrĩa ũngĩ.

15 Mũrĩgũraga mũgũnda wa mũndũ wa bũrũri wanyu kũringana na ũrĩa mĩaka ĩthirĩte thuutha wa Jubilii. Nake mwendia akaawendagia kũringana na mĩaka ĩrĩa ĩgakorwo ĩtigarĩte ya magetha.

16 Mĩaka ĩngĩkorwo ĩtigarĩte mĩingĩ, mũkongerera thogora, na mĩaka ĩngĩkorwo ĩtigarĩte mĩnini, mũkanyiihia thogora, nĩ ũndũ kĩrĩa arakwenderia nĩ mũigana wa magetha.

17 Mũtikanahaenanie mũndũ na ũrĩa ũngĩ, no mwĩtigagĩre Ngai wanyu. Nĩ nĩ nĩ Jehova Ngai wanyu.

18 “ ‘Rũmagĩrĩrai kĩrĩra kĩa watho wakwa na mwĩmenyagĩrĩre nĩguo mwathĩkagĩre mawatho makwa, na inyuĩ nĩ mũgaatũũra bũrũri ũcio mũrĩ na thayũ.

19 Naguo bũrũri ũcio nĩũgaciaraga maciaro maguo, na inyuĩ nĩmũkarĩĩaga mũkahũũna na mũtũũre kuo mũrĩ na thayũ.

20 Mwahota kũũria atĩrĩ, “Tũkaarĩa kĩ mwaka wa mũgwanja aakorwo tũtikahaanda kana tũgethe?”

21 Nĩngamũtũmĩra kĩrathimo mwaka-inĩ ũcio wa gatandatũ nĩguo mĩgũnda yanyu ĩgaaciara maciaro ma kũmũigana mĩaka ĩtatũ.

22 Mũkĩhaanda mwaka-inĩ wa kanana, mũkaarĩaga irio iria mwaigĩte mũthiithũ, na mũgaacirĩa nginya mũgethe maciaro ma mwaka wa kenda.

23 “ ‘Mĩgũnda ndĩkanendio biũ, tondũ bũrũri nĩ wakwa na inyuĩ mũrĩ o ageni kuo, na nĩ nĩ ndĩmũkomborithĩtie.

24 Bũrũri wothe ũrĩa mwĩnyiitĩire ũgaatuĩka wanyu, no nginya kũgĩe na mweke wa gũkũũraga mĩgũnda ĩyo.

25 “ ‘Mũndũ wa bũrũri wanyu angĩthĩina na endie gĩcunjĩ kĩa mũgũnda wake, mũndũ ũrĩa wa hakuhĩ mũno wa nyũmba yake nĩagooka na akũũre mũgũnda ũcio mũndũ wao eendetie.

26 No rĩrĩ, mũndũ angĩkorwo ndarĩ na mũndũ wa kũmũkũũrĩra mũgũnda, na we mwene atonge agĩe na indo ciiganĩte kũũkũũra,

27 nĩwe ũgaatua thogora kũringana na mĩaka ĩrĩa mĩthiru kuuma rĩrĩa aawendirie, na acookie mbeeca icio ingĩ kũrĩ mũndũ ũrĩa eendeirie; thuutha ũcio no acooke mũgũnda-inĩ wake.

28 No angĩaga kũgĩa na indo cia kũmũrĩha-rĩ, gĩcunjĩ kĩrĩa eendirie gĩgũtũũra kĩrĩ kĩa mũgũri nginya Mwaka wa Jubili. Gĩgaacookio hĩndĩ ya Jubili, na hĩndĩ ĩyo no acooke gĩthaka-inĩ gĩake.

29 “ ‘Mũndũ angĩkeendia nyũmba ĩrĩ itũũra-inĩ inene rĩirigĩre, nĩarĩkoragwo arĩ na kĩhooto gĩa

kūmīkūūra ihinda rīa mwaka mūgima kuuma amīendia. Thīinī wa ihinda rūu no amīkūūra.

³⁰ Īngāaga gūkūūrwo mwaka ūmwe ūtanathira, nyūmba ĩyo ĩrī itūūra-inī inene rīirigīre nīgatuīka ya mūmīgūri na njiaro ciake nginya tene. Nyūmba ĩyo ndīgaacookerio mwene Mwaka wa Jubili.

³¹ No nyūmba cia tūtūūra-inī tūrīa tūtārī tūirigīre, irītuagwo ta mīgūnda ya kūndū gūtārī kūrige. Icio no ikūūrwo, na nī igaacookio Mwaka wa Jubili.

³² “ ‘Alawii hīndī ciothe nī marī na kīhoo to gīa gūkūūruga nyūmba ciao iria irī matūūra-inī ma Alawii, marīa megwatīire.

³³ Nī ūndū ūcio indo cia Alawii no ikūūrwo, ūguo nī ta kuuga atī, nyūmba nyendie itūūra-inī o rīothe rīao, nīgacookio Mwaka wa Jubili, tondū nyūmba iria irī matūūra-inī ma Alawii nīcio igai rīao thīinī wa andū a Isiraeli.

³⁴ No ithaka cia ūrīithio cia matūūra mao itikanendio; icio nī ciao nginya tene.

³⁵ “ ‘Mūndū wa būrūri wanyu angīthīna nginya aremwo nī kwīrūgamīrīra gatagatī kanyu, mūteithagiei o ta ūrīa mūngīteithia mūgeni kana mūndū ūrarīrīre kwanyu, nīgeetha ahote gūtūūrania na inyuī.

³⁶ Mūtikanamūrīhie uumithio o na ūrīkū, no mwītīgagīre Ngai wanyu, nīgeetha mūndū wa būrūri wanyu ahote gūtūūrania na inyuī.

³⁷ Mūtikanamūkombere mbeeca nīguo acookie na maciaro, kana mūmwenderie irio nīguo muone uumithio.

38 Nĩ nĩ nĩ Jehova Ngai wanyu, ũrĩa wamũrutire bũrũri wa Misiri nĩguo ndĩmũhe bũrũri wa Kaanani na nduĩke Ngai wanyu.

39 “ ‘Mũndũ wa bũrũri wanyu angĩthĩna arĩ gatagatĩ kanyu, nake eyendie harĩ inyuĩ, mũtikanamũrutithie wĩra ta ngombo.

40 Mũkaamũtua ta mũruti wa wĩra wa mũcaara kana ta mũndũ ũrarĩĩire kwanyu; mũndũ ũcio akaamũrutĩra wĩra nginya Mwaka wa Jubilii.

41 Thuutha ũcio mũndũ ũcio na ciana ciake nĩmakarekererio, nake acooke kũrĩ andũ a mũhĩrĩga wake, na gĩthaka-inĩ kĩa maithe make ma tene.

42 Tondũ andũ a Isiraeli nĩ ndungata ciakwa, iria ndaarutire bũrũri wa Misiri, matikanendio matuĩke ngombo.

43 Mũtikamaathage mũtekũmaiguĩra tha, no mwĩtigagĩrei Ngai wanyu.

44 “ ‘Ngombo cianyu cia arũme na cia andũ-a-nja iriumaga ndũrĩrĩ-inĩ iria imũrigiicĩire; kuuma kũrĩ ndũrĩrĩ icio no mũgũrage ngombo.

45 O na ningĩ no mwĩgũrĩre ngombo kuuma kũrĩ andũ arĩa mararĩĩire kwanyu na kuuma kũrĩ andũ a mũhĩrĩga yao arĩa maciarĩirwo bũrũri wanyu, nao matuĩke indo cianyu.

46 Andũ acio no mũmeegaĩre kũrĩ ciana cianyu matuĩke igai rĩrĩa mũmagaĩire, na no mũmatue ngombo rĩrĩa rĩothe marĩ muoyo, no mũtikanaathe andũ anyu a Isiraeli mũtekũmaiguĩra tha.

47 “ ‘No rĩrĩ, mũgeni kana mũndũ ũrĩa ũrarĩĩire kwanyu angĩtonga arĩ gatagatĩ kanyu,

nake mündũ wa bũrũri wanyu athĩne na eyendie kũrĩ mũgeni ũrĩa ũtũũranĩtie na inyuĩ, kana kũrĩ mündũ wa mũhĩrĩga wa mündũ ũcio mũgeni-rĩ,

⁴⁸ mündũ ũcio no arĩkoragwo arĩ na kĩhoo to gĩa gũkũũrwo thuutha wa kwĩyendia. Mündũ wa nyũmba yao no amũkũũre:

⁴⁹ Ithe mũnini kana ithe mũkũrũ, kana mũrũ wa ithe, kana mündũ wa rũrĩra rwa mũhĩrĩga wao no amũkũũre; kana we mwene angĩgaacĩra, no ekũũre.

⁵⁰ Mündũ ũcio na mũmũgũri magaatara ihinda rĩrĩa rĩthiru kuuma mwaka ũrĩa eyendirie nginya rĩrĩa Mwaka wa Jubilii ũgaakinya. Thogora wa kũrekererio gwake ũkaaringana na irĩhi rĩa mündũ wa mũcaara thĩinĩ wa mĩaka iyo.

⁵¹ Angĩkorwo nĩ mĩaka mĩingĩ itigarĩte, nĩakarĩha gĩcunjĩ kĩnene gĩa thogora ũrĩa aagũrĩtwo naguo.

⁵² No angĩkorwo no mĩaka mĩnini itigarĩte Mwaka wa Jubilii ũkinye, iyo noyo agaatara arĩhe gũkũũranio gwake kũringana na ũrĩa kwagĩrĩire.

⁵³ Agaatuuo ta mündũ wa mũcaara mwaka o mwaka; na no nginya mũmenyagĩrĩre aĩ mũmũgũri ndarĩmwathaga atekũmũiguĩra tha.

⁵⁴ “ ‘O na angĩaga gũkũũrwo na njĩra imwe ya icio, we na ciana ciake no nginya makaarekererio Mwaka wa Jubilii wakinya,

⁵⁵ nĩgũkorwo andũ a Isiraeli nĩ ndungata ciakwa. Acio nĩ ndungata ciakwa, iria ndaarutire bũrũri wa Misiri. Nĩ nĩ nĩ Jehova Ngai wanyu.

26

Ir̄hi r̄ia Gwath̄ika

¹ “ ‘Mūtikanethondekere m̄hianano kana mw̄r̄ūgamirie m̄hian̄ire wa k̄indū kana ihiga r̄iamūre r̄ia k̄ūhooywo, m̄tikaige ihiga r̄iacūhie b̄ūr̄iri-in̄i wanyu at̄i n̄iguo m̄r̄iinamaḡir̄ire. Nī n̄i n̄i Jehova Ngai wanyu.

² “ ‘Menyaḡir̄irai Thabatū ciakwa na m̄t̄iige handū hakwa har̄ia haamūre. Nī n̄i n̄i Jehova.

³ “ ‘M̄nḡir̄ūm̄r̄ira k̄ir̄ira k̄ia watho wakwa na m̄menyaḡir̄ire gwath̄ikaḡira maathani makwa,

⁴ n̄ngamuuraḡiria mbura imera ciayo ciakinya, na m̄ḡūnda wanyu n̄r̄iciaraga irio, nayo m̄t̄i ya m̄ḡūnda wanyu ĩciarage maciaro mayo.

⁵ M̄r̄ih̄ūūraga ngano wanyu m̄ḡakinȳiria magetha ma thabibū, namo magetha ma thabibū magakinȳiria h̄ind̄i ya mahaanda, na m̄r̄ir̄iaga irio m̄kah̄ūna, na m̄t̄ūre b̄ūr̄iri wanyu m̄r̄i na thayū.

⁶ “ ‘N̄ngat̄uma b̄ūr̄iri wanyu ūḡie na thayū, na m̄r̄ikomaga ḡutar̄i m̄ndū ūnḡit̄uma mw̄tiḡire. N̄nganiina nyamū nj̄uru ciehere b̄ūr̄iri-in̄i wanyu. Nacio itigacooka kuoneka b̄ūr̄iri-in̄i wanyu.

⁷ N̄m̄ukaingatithia thū cianyu, na m̄cihoote mbaara-in̄i.

⁸ Andū atano anyu makaah̄ūra andū igana, nao andū anyu igana makaah̄ūra andū ngiri ik̄ūmi, nacio thū n̄i m̄gaacihoota m̄ciūrage na r̄hiū rwa njora.

9 “ Nĩngamuonia ũtugi wakwa, na ndũme mũciarane na mũingĩhe, na nĩngatũũria kĩrĩkanĩro gĩakwa na inyuĩ.

10 Mũgaakoragwo o mũkĩrĩa magetha ma mwaka mũthiru nginya rĩrĩa mũkaamaruta nja nĩguo mũgĩe na handũ ha kũiga magetha marĩa maragethwo.

11 Ngaiga gũikaro gĩakwa gatagatĩ kanyu, na ndikamũthũũra.

12 Ngaathiiaga ndĩ gatagatĩ kanyu, nduĩke Ngai wanyu, na inyuĩ mũtuĩke andũ akwa.

13 Nĩ nĩ nĩ Jehova Ngai wanyu, ũrĩa wamũrutire bũrũri wa Misiri, nĩguo mũtuge gũtuĩka ngombo cia andũ a Misiri; ndoinangire macooki ma ngingo cianyu ngĩtũma mũhotage gũthĩ mwĩhaandĩte wega.

Kũherithio nĩ Ũndũ wa Kwaga Gwathĩka

14 “ No mũngĩkaaga kũnjigua, mwage kũhingia maathani macio mothe,

15 na mũngĩrega kĩrĩra gĩakwa kĩa watho na mũthũũre mawatho makwa, na mwage kũhingia maathani makwa, na nĩ ũndũ ũcio mũthũkie kĩrĩkanĩro gĩakwa-rĩ,

16 Nĩ na nĩ nĩngamwĩka maũndũ maya: Nĩngamũrehere kĩmako, na ndĩmũrehere ndwari cia kũmũniina na ũndũ wa kũhiũha kwa mũĩrĩ kũrĩa gũkaamũte maitho, na gũtũme mũũrwo nĩ hinya. Mũkaahaanda mbeũ tũhũ, nĩ ũndũ ikaarĩagwo nĩ thũ cianyu.

17 Nĩngamũrũithia ndĩmũũkĩrĩre nĩguo mũhootwo nĩ thũ cianyu; arĩa mamũthũire

nño makaamwathaga, na mūkooraga hatarĩ mündũ ũmũingatithĩtie.

18 “ ‘Angĩkorwo o na mwekwo maündũ macio mūtikanjigua-rĩ, ngaakĩrĩrĩria kūmūherithia nĩ ũndũ wa mehia manyu maita mūgwanja.

19 Nĩnganiina rūng’athio rwa mwĩtĩio wanyu, na ndũme matu matuĩke ta cuuma, nayo thĩ yũme ĩtuĩke ta gĩcango.

20 Mūkaahũthĩra hinya wanyu o tũhũ, tondũ tĩri wanyu ndūkagethwo kĩndũ, kana mĩti ya bũrũri wanyu ĩciare maciaro mayo.

21 “ ‘Ningĩ mūngĩthiĩ na mbere na mĩthiĩre ya kūnamera, na mwage kūnjigua, nĩngakĩrĩrĩria kūmūngĩhĩria mahũura mangĩ maita mūgwanja o ũria mehia manyu magĩrĩrwo nĩ kũherithio.

22 Nĩngamũrehere nyamũ cia gĩthaka imũũkĩrĩre, nacio imũtunye ciana cianyu, na iniine ng’ombe cianyu, o na itũme mūigana wanyu ũnyiihe ũũ atĩ barabara cianyu ciage andũ.

23 “ ‘Ningĩ kūngĩkorwo o na mwekwo maündũ macio no mūkaarega kūnjookerera na mūgĩthiĩ na mbere kūnjũkĩrĩra-rĩ,

24 niĩ na niĩ nĩngamũũkĩrĩra, na nĩngakĩrĩrĩria kūmũhũura nĩ ũndũ wa mehia manyu maita mangĩ mūgwanja.

25 Nĩngamũrehithĩria rūhiũ rwa njora rūrĩhĩrie kĩrĩkanĩro kĩria mũthũkĩtie. Muorĩra matũura-inĩ marĩa manene manyu, nĩngamũrehithĩria mũthiro thĩiniĩ wanyu, na ndĩmũrekererie moko-inĩ ma thũ cianyu.

26 Rĩrĩa ngaamwehereria makũmbĩ manyu ma irio, andũ-a-nja ikũmi makaarugagĩra mĩgate yanyu riiko rĩmwe, nao macooke kũmũrehera mĩgate ĩyo ĩthimĩtwo na ratiri. Mũkaamĩrĩaga na mũtihũũne.

27 “ ‘Ningĩ kũngĩkorwo o na mwekwo maũndũ macio mũtikanjigua-rĩ, no mũthiĩ o na mbere kũnjũkĩrĩa,

28 niĩ na niĩ nĩngamũũkĩrĩa na marakara na niĩ mwene ngĩrĩrie kũmũherithia maita mangĩ mũgwanja nĩ ũndũ wa mehia manyu.

29 Mũkaarĩaga nyama cia ariũ na aarĩ anyu.

30 Ningĩ nĩngananga kũndũ kwanyu kũrĩa gũtũũgĩru, na ndemange magongona manyu ma ũbani na njooke njigĩre ciimba cianyu igũrũ rĩa mĩhianano ĩyo yanyu ĩtarĩ muoyo, na ndĩmũthũũre.

31 Matũũra manyu marĩa manene nĩngamananga na handũ hanyu harĩa haamũre ndĩhoonũhe, o na ndigakenio nĩ mũtararĩko mwega wa maruta manyu.

32 Nĩngonũha bũrũri ũcio, nginya thũ cianyu iria itũũraga kuo igege.

33 Nĩngamũharagania ndũrĩrĩ-inĩ na njomore rũhiũ rwakwa rwa njora ndĩmũingatithie. Naguo bũrũri wanyu ndĩũnũhe, namo matũũra manyu marĩa manene ndĩmanange.

34 Thuutha ũcio, bũrũri ũcio nĩũgakenera mĩaka ya Thabatũ hĩndĩ ĩyo yothe ũgaakorwo ũkirĩte ihooru, na inyuĩ mũrĩ bũrũri-inĩ wa thũ cianyu; naguo bũrũri nĩũkahurũka, na ũkenere thabatũ ciagu.

35 Ihinda rĩrĩa bũrũri ũcio ũgaakorwo ũkirĩte

ihooru, nĩũkahurũka kũrĩa wagĩte kũhurũka hĩndĩ ya Thabatũ iria mwatũũrĩte kuo.

³⁶ “ ‘Nao arĩa anyu magaatigara, nĩngatũma ngoro ciao inyiitwo nĩ guoya marĩ mabũrũri-inĩ macio ma thũ ciao, o nginya ithangũ rĩabarabario nĩ rũhuho rĩgatũma moore. Nao makoorage o ta ũrĩa mũndũ ooragĩra rũhiũ rwa njora, na nĩmakagũũaga o na gũtarĩ mũndũ ũmaingatithĩtie.

³⁷ Makaahĩnganaga makĩũra o ta andũ maroorĩra rũhiũ rwa njora o na gũtarĩ mũndũ ũmaingatithĩtie. Nĩ ũndũ ũcio mũtikahota gwĩtiiria thũ cianyu.

³⁸ Mũgaathirĩra kũu ndũrĩrĩ-inĩ; bũrũri wa thũ cianyu ũkaamũrĩa ũmũniine.

³⁹ Nao andũ anyu arĩa magaatigara nĩmakoorage nĩ hinya marĩ kũu bũrũri-inĩ ũcio wa thũ ciao nĩ ũndũ wa mehia mao; o na ningĩ nĩ ũndũ wa mehia ma maithe mao, nĩ makoorage nĩ hinya.

⁴⁰ “ ‘No mangĩkoimbũra mehia mao na mehia ma maithe mao, o na mehia ma kũnemera na ma kũnjũkĩrĩra,

⁴¹ kũrĩa gwatũmire ndĩmookĩrĩre nginya ngĩmatwarithia bũrũri wa thũ ciao, thuutha ũcio rĩrĩa ngoro icio ciao nyũmũ ikenyiithia na ciĩtikĩre ihũũra rĩa mehia mao-rĩ,

⁴² nĩngaririkana kĩrĩkanĩro gĩakwa na Jakubu, na kĩrĩkanĩro gĩakwa na Isaaka, na kĩrĩkanĩro gĩakwa na Iburahĩmu, na ndirikane bũrũri ũcio.

⁴³ Nĩgũkorwo bũrũri ũcio nĩũgatiganĩrio nĩo, naguo nĩũgakenera Thabatũ ciaguo rĩrĩa ũgaakira ihooru ũtarĩ nao. Nĩmakarĩhio mehia

mao nĩ ũndũ nĩmaregire mawatho makwa na magĩthũũra kĩrĩra gĩakwa kĩa watho.

⁴⁴ No rĩrĩ, o na gūtariĩ ũguo, hĩndĩ ĩyo marĩ bũrũri-inĩ wa thũ ciao, ndikamarega kana ndĩmathũũre biũ ũndũ ũngĩtũma ndĩmaniine biũ, thũkie kĩrĩkanĩro gĩakwa nao. Nĩ nĩ nĩ Jehova Ngai wao.

⁴⁵ No nĩ ũndũ wao, nĩngaririkana kĩrĩkanĩro gĩakwa na maithe mao, arĩa ndaarutire bũrũri wa Misiri mbere ya ndũrĩrĩ nĩgeetha nduĩke Ngai wao. Nĩ nĩ nĩ Jehova.’ ”

⁴⁶ Icio nĩcio irĩra cia watho wa kũrũmĩrĩrwo, na matuĩro ma ciira na mawatho marĩa Jehova aarĩkanĩire na andũ a Isiraeli Kĩrĩma-inĩ gĩa Sinai, akĩira Musa amamenyithanie kũrĩ andũ a Isiraeli.

27

Gũkũũra Kĩndũ Kĩamũrũrwo Jehova

¹ Ningĩ Jehova akĩira Musa atĩrĩ,

² “Arĩria andũ a Isiraeli, ũmeere atĩrĩ: ‘Mũndũ o wothe angĩkeehĩta mwĩhĩtwa wa mwanya wa kwamũrĩra Jehova andũ, na ũndũ wa kũruta indo iria ciiganĩire iruta rĩu,

³ nĩũgaatua irĩhi rĩa mũndũ mũrũme wa ku-uma mĩaka mĩrongo ĩrĩ nginya mĩaka mĩrongo ĩtandatũ rĩkorwo rĩrĩ cekeri mĩrongo ĩtano cia betha,* kũringana na cekeri† ya handũ-harĩa-haamũre,

* 27:3 nĩ ta nuthu kilo (0.5) † 27:3 nĩ ta giramu ikũmi na ĩmwe na nuthu (11:5)

4 na aakorwo nĩ mündũ-wa-nja, ũgaatua irĩhi rĩkorwo rĩrĩ cekeri mĩrongo itatũ.‡

5 Aakorwo nĩ mündũ wa kuuma mĩaka itano nginya mĩrongo iĩrĩ, ũgaatua irĩhi rĩa mündũ mūrũme rĩtuĩke nĩ cekeri mĩrongo iĩrĩ, § na irĩhi rĩa mündũ-wa-nja nĩ cekeri ikũmi.*

6 Aakorwo nĩ mündũ wa kuuma mweri ũmwe nginya mĩaka itano, ũgaatua irĩhi rĩa kahĩ rĩtuĩke nĩ cekeri ithano cia betha,† na irĩhi rĩa kairĩtu nĩ cekeri ithatũ cia betha.‡

7 Aakorwo nĩ mündũ wa mĩaka mĩrongo itandatũ kana makĩrĩa, ũgaatua irĩhi rĩa mündũ mūrũme rĩtuĩke nĩ cekeri ikũmi na ithano, § na rĩa mündũ-wa-nja nĩ cekeri ikũmi.*

8 Angĩkorwo mündũ ũrĩa wĩhĩtite mwĩhĩtwa nĩ mũthĩni mũno ndaangĩhota kũrĩa irĩhi rĩrĩa rĩtuĩtwo, nĩagatwara mündũ ũcio kũrĩ mũthĩnjĩri-Ngai, ũrĩa ũgaatua irĩhi rĩrĩa mündũ ũcio wĩhĩtite mwĩhĩtwa angĩhota kũrĩa.

9 “ ‘Angĩkorwo kĩndũ kĩrĩa eeranĩre na mwĩhĩtwa nĩ nyamũ ĩngĩtikĩrĩka ĩrĩ iruta kũrĩ Jehova, nyamũ ta ĩyo ĩheanĩtwo kũrĩ Jehova ĩrĩtuĩkaga nĩ nyamũre.

10 Ndakanamĩkũũranie kana amĩgarũranie, aige ĩrĩa njega ithenya rĩa ĩrĩa njũru, kana aige ĩrĩa njũru ithenya rĩa ĩrĩa njega; angĩgakũũrania nyamũ ĩyo na ĩngĩ, cieri ĩyo ya mbere na ĩyo ya gũkũũranio nĩngatuĩka nyamũre.

11 Angĩkorwo kĩndũ kũ ehitĩte kũruta nĩ

‡ 27:4 nĩ ta giramu 330 § 27:5 nĩ ta giramu 220 * 27:5 nĩ ta giramu 110 † 27:6 nĩ ta giramu 55 ‡ 27:6 nĩ ta giramu 33 § 27:7 nĩ ta giramu 165 * 27:7 nĩ ta giramu 110

nyamũ ĩrĩ na thaahu, ĩrĩa ĩtangĩĩtkĩrĩka ĩrĩ iruta kũrĩ Jehova,[†] nyamũ ĩyo no nginya ĩtwarĩrwo mũthĩnjĩri-Ngai,

¹² ũrĩa ũgaatua kana nĩ njega kana ti njega. Thogora ũrĩa mũthĩnjĩri-Ngai agaatua, ũcio nĩguo ũgaatuĩka thogora wayo.

¹³ Angĩkorwo mwene no ende gũkũũra nyamũ ĩyo, no nginya ongerere gĩcunjĩ kĩngĩ gĩa ithano harĩ thogora ũrĩa ũtuĩtwo.

¹⁴ “ Mũndũ angĩamũra nyũmba yake ĩrĩ kĩndũ kĩamũrĩrwo Jehova, mũthĩnjĩri-Ngai nĩagatua itua kana nĩ njega kana ti njega. Thogora ũrĩa mũthĩnjĩri-Ngai agaatua, ũcio nĩguo ũgaatuĩka thogora wayo.

¹⁵ Mũndũ ũrĩa wamũrĩte nyũmba yake angĩmĩkũũra-rĩ, no nginya ongerere gĩcunjĩ kĩngĩ gĩa ithano gĩa thogora wayo, nayo nyũmba ĩyo nĩngatuĩka yake rĩngĩ.

¹⁶ “ ‘Angĩkorwo mũndũ nĩakamũrĩra Jehova gĩcunjĩ kĩa mũgũnda wa nyũmba yao, thogora wago ũgaatuuo kũringana na mbeũ iria ingĩhaandwo, nacio nĩ cekerĩ mĩrongo ĩtano cia betha, iria arĩ kĩbaba kĩmwe kĩa omeri[‡] ya mbeũ cia cairi.

¹⁷ Angĩkaamũra mũgũnda wake Mwaka-inĩ wa Jubilii, thogora ũrĩa ũtuĩtwo nĩguo ũgaatuĩka thogora wago.

¹⁸ No angĩamũra mũgũnda wake thuutha wa Jubilii, mũthĩnjĩri-Ngai nĩagatua thogora kũringana na mĩaka ĩrĩa ĩtigarĩte Jubilii

[†] 27:11 Nyamũ iria ciarĩ thaahu nĩ ta ngamĩra, mbarathi, na ndigiri. [‡] 27:16 nĩ ta kilo 220

ĩrĩa ĩngĩ ĩgĩgaakinya, naguo thogora waguo nĩũkanyihanyiihio.

19 Mũndũ ũcio wamũrĩte mũgũnda wake angĩenda kũũkũũra, nĩakongerera gĩcunjĩ kĩngĩ gĩa ithano harĩ thogora waguo, mũgũnda ũcio ũcooke ũtuĩke wake rĩngĩ.

20 No rĩrĩ, angĩkorwo ndegũkũũra mũgũnda ũcio, kana aakorwo nĩawendeirie mũndũ ũngĩ, mũgũnda ũcio ndũrĩ hĩndĩ ũgaakũũrwo o na rĩ.

21 Rĩrĩa mũgũnda ũcio ũkaarekererio Mwaka-inĩ wa Jubili, nĩũgatuĩka mwamũre, o ta mũgũnda wamũrĩrwo Jehova; ũgaatuĩka mũgũnda wa athĩnjĩri-Ngai.

22 “ ‘Ningĩ mũndũ angĩkaamũrĩra Jehova mũgũnda ũrĩa agũrĩte, na ti mũgũnda wa nyũmba yao,

23 mũthĩnjĩri-Ngai nĩagatua thogora waguo nginya Mwaka wa Jubili, nake mũndũ ũcio nĩakarĩha irĩhi rĩu mũthenya ũcio taarĩ kĩndũ kĩamũrĩrwo Jehova.

24 Mwaka-inĩ wa Jubili, mũgũnda ũcio nĩũgacookerera mwene ũrĩa wamwendeirie, ũrĩa warĩ mwene mũgũnda ũcio.

25 Thogora wothe ũrĩtuagwo kũringana na cekerĩ ya handũ-harĩa-haamũre, nacio nĩ geera mĩrongo ĩrĩ harĩ cekerĩ ĩmwe.

26 “ ‘Na rĩrĩ, gũtirĩ mũndũ ũngĩamũrĩra Jehova irigithathi rĩa nyamũ, nĩ ũndũ marigithathi mothe nĩ ma Jehova; arĩ ndegwa, kana ng’ondũ, icio nĩ cia Jehova.

27 Angĩkorwo nĩ nyamũ ĩmwe ya iria irĩ thaahu, no amĩgũre na thogora ũrĩa ĩtuĩrĩrwo, ongerere gĩcunjĩ kĩngĩ gĩa ithano harĩ thogora

ũcio. Aakorwo ndekũmĩkũũra, nyamũ ãyo nĩkeendio na thogora ũrĩa ũtuĩtwo.

28 “ ‘No gũtirĩ kĩndũ kĩa mũndũ kĩa aamũrĩire Jehova, arĩ mũndũ, kana nyamũ, kana mũgũnda wa nyũmba yao, kĩngĩendio kana gĩkũũrwo; indo ciothe ciamũrĩirwo Jehova nĩ nyamũre harĩ Jehova.

29 “ ‘Na rĩrĩ, gũtirĩ mũndũ wamũrĩirwo kũũragwo ũngĩkũũrwo; no nginya ooragwo.

30 “ ‘Gĩcunjĩ gĩa ikũmi kĩa indo ciothe cia kuuma mũgũnda, arĩ ngano ya mũgũnda kana maciaro ma mĩtĩ, nĩ kĩa Jehova; gĩcunjĩ kũ kĩamũrĩirwo Jehova.

31 Mũndũ angĩgakũũra gĩcunjĩ gĩaake gĩa ikũmi, no nginya akongerera gĩcunjĩ kĩngĩ gĩa ithano harĩ thogora ũrĩa ũtuĩtwo.

32 Gĩcunjĩ gĩa ikũmi gĩothe kĩa rũũru rwa ng’ombe kana rwa mbũri, nyamũ ya ikũmi yothe ĩrĩa ĩhĩtũkagĩra rungu rwa rũthanju rwa mũrĩithi nĩkamũrĩirwo Jehova.

33 Mũndũ ndagathuure ĩrĩa njega kana ĩrĩa njũru, kana akũũranie. Angĩgakũũrania nyamũ ãyo na ĩngĩ, cieri, ya mbere na ãyo ya gũkũũranio, nĩ igaatuĩka nyamũre, na icio it- ĩngĩkũũrwo.’ ”

34 Macio nĩmo maathani marĩa Jehova aaheire Musa Kĩrĩma-inĩ gĩa Sinai makoniĩ andũ a Isir- aeli.

**Biblica® Kiugo Gĩtheru Kĩa Ngai Kĩhingũre
Gikuyu: Biblica® Kiugo Gĩtheru Kĩa Ngai Kĩhingũre
(Bible) of Kenya**

copyright © 2013 Biblica, Inc.

Language: Kikuyu (Gikuyu)

Contributor: Biblica, Inc.

Wĩra ũyũ ũheanĩtwo na ũndũ wa rũtha rwa biacara rwa Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License (CC BY-SA). Ũngĩenda kuona kobĩ ya rũtha rũrũ rwa biacara, rora rũrenda-inĩ rwa: <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0>, kana ũtũme marũa kũrĩ: Creative Commons, PO Box 1866, Mountain View, CA 94042, USA.

Biblica® nĩ mũhũri wa biacara wandĩkithĩtio nĩ Biblica, Inc., kũhũthĩra mũhũri wa biacara wa Biblica® kũbataraga marũa ma gwĩtikĩrio kuuma kũrĩ Biblica, Inc. Kuumana na rũtha rwa biacara rwa CC BY-SA, no ũkobie kana ũtambie wĩra ũyũ ũtarĩ mũgarũre, ĩndĩ ndũkagarũre rũri rwa biacara rwa Biblica®. Ũngĩgarũra kana ũkobie wĩra ũyũ, na tondũ wa ũguo ũtuĩke nĩ wĩra mwerũ uumanĩte na ũcio-rĩ, no nginya weheria mũhũri wa biacara wa Biblica®. Wĩra-inĩ ũcio mwerũ no nginya wonanie nĩ maũndũ marĩkũ ũgarũrĩte, na ũtarĩrie wĩra-inĩ ũcio ta ũũ: “Wĩra wa kĩhumo warĩ wa Biblica, Inc. na ũheanĩtwo tũhũ ng’enda-inĩ cia www.biblica.com na open.bible.”

Kĩmenyitha kĩa Mwene-wĩra no nginya kĩaandĩkwo iratathi rĩa kĩongo kĩa wĩra kana rĩa ũhoru wa Mwene-wĩra ta ũũ:

Biblica® Kiugo Gĩtheru Kĩa Ngai Kĩhingũre™

Kĩmenyithia kĩa Mwene-wĩra © 2013 nĩ Biblica, Inc.

Biblica® Open Kikuyu Holy Word of God™

Copyright © 2013 by Biblica, Inc.

“Biblica” nĩ mũhũri wa biacara wandĩkithĩtio wabici-inĩ ya United States Patent and Trademark Office nĩ Biblica, Inc. Ũhũthĩrĩtwo na rũtha.

“Biblica” is a trademark registered in the United States Patent and Trademark Office by Biblica, Inc. Used with permission.

No nginya wĩtikĩrie wĩra ũcio mwerũ ũgarũrĩte ũheanwo na ũndũ wa rũtha rwa biacara rũu rwa CC BY-SA.

Ũngĩenda kũmenyithia Biblica, Inc. ũhoru wĩgiĩ ũtaũri waku wa wĩra ũyũ-rĩ, twandĩkire rũrenda-inĩ rwa: <https://open.bible/contact-us>.

This work is made available under the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License (CC BY-SA). To view a copy of this

license, visit <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0> or send a letter to Creative Commons, PO Box 1866, Mountain View, CA 94042, USA.

Biblica® is a trademark registered by Biblica, Inc., and use of the Biblica® trademark requires the written permission of Biblica, Inc. Under the terms of the CC BY-SA license, you may copy and redistribute this unmodified work as long as you keep the Biblica® trademark intact. If you modify a copy or translate this work, thereby creating a derivative work, you must remove the Biblica® trademark. On the derivative work, you must indicate what changes you have made and attribute the work as follows: “The original work by Biblica, Inc. is available for free at www.biblica.com and open.bible.”

Notice of copyright must appear on the title or copyright page of the work as follows:

Biblica® Kiugo Gĩtheru Kĩa Ngai Kĩhingũre™

Kĩmenyithia kĩa Mwene-wĩra © 2013 nĩ Biblica, Inc.

Biblica® Open Kikuyu Holy Word of God™

Copyright © 2013 by Biblica, Inc.

“Biblica” nĩ mũhũri wa biacara wandĩkithĩtio wabici-inĩ ya United States Patent and Trademark Office nĩ Biblica, Inc. Ũhũthĩritwo na rũtha.

“Biblica” is a trademark registered in the United States Patent and Trademark Office by Biblica, Inc. Used with permission.

You must also make your derivative work available under the same license (CC BY-SA).

If you would like to notify Biblica, Inc. regarding your translation of this work, please contact us at <https://open.bible/contact-us>.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2025-05-07

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 6 May 2025 from source files dated 7 May 2025

fc720f23-baa2-5544-80d5-259f1bddeb63